

EL SANTO EVANGELIO SEGUN

SAN LUCAS

1 ¹⁻²Ancha zuma Teófilo, tii cartal amquin cjiržcučha, Jesucristuž puntuquiztan. Jesucristuž nastā tjuñquiztanpacha jaknuž watčhaja, jalla niiqui ana tjatzičha cherchi žoñinacaqui. Nii cherchi žoñinacaqui wejtnacaquiz tjaajinchičha. Nižaza yekja žoñinacžquiz tjaajinchizakazza Jesucristuž puntuquiztan. Nekzta tsjii kjaž žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan cjiržchičha niiž jaru niiž jaru. ³Nižaza wejrqui zumpacha pewcpewcchinčha jaknužt Jesucristuž nastā tjuñquiztanpacha watčhaja, jalla nii. Jalla nuž pewcpewcžcu wejrqui pinsichinčha Jesucristuž puntuquiztan cjiržzapazakaz niiž jaru niiž jaru. “Jalla niic waliž cjesačha”, cijan pinsichinčha wejt kuzquiz. Jaziqui walja zuma Teófilo, amquin tii cartal cjiržcučha, ⁴Jesucristuž puntu tjaajintanaca zumpacha zizajo.

JUAN BAUTISTAŽ NASTAQUI

⁵Ima Juan Bautistaž nasan jalla tuž watchičha. Judea yokquin Herodes cijita pajk jiliriqui mantíñitačha. Nižaza Zacarías cijita timplu cwitiň žoñi želatčha. Niiqui Abías cijita t'akquiztantačha. Niiž tjun cijititačha Elisabet. Ninacaqui Aarón cijita tuquita atchi ejpžquiztan tjonñitačha.

⁶Nii pucultan lucutiň žoñiqui Yooz yujcquiziqui zuma kamañchiztačha. Yooz Epiž mantitacama kamñitačha. Jalla nuž kaman ana čhjul ujmi ninacž quintra tjeezni atasáčha jecmi. ⁷Ninacaqui ana zinta majchchiztačha. Elisabet cijitiqui ana wira matiñitačha. Nii oraqui pucultan lucutiň chawc chawcwatačha.

⁸Tsji nooj Zacarías t'akquiztan turnuž tjonatčha, Yooz sirwizjapa timpluquiz. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooz sirwatčha timpluquiz.

⁹Nii timplu cwitiñinacaqui tsjii žoñi inzinzu tjaazni illzñipantakalčha.

Nekzta Zacariižquiz illzičha.

Jalla nuž illztaž cjen Zacariasqui Yooz timpluquiz luzzičha, inzinzu tjaazni. ¹⁰Jalla nii inzinzu tjaazni oraqui tama žoñinacaqui Yoozquin mayizican želatčha timplu zancu.

¹¹Jalla nekztanaqui tsjii Yooz anjilaqui Zacariižquiz parisquichičha timpluquiz. Nii anjilaqui inzinzu

altarž žew latuquiz tsijtsičha. ¹²Anjila cherču Zacariasqui kuz turwaysi cjissičha, ancha tsucchičha. ¹³Anjilaqui cjichičha:

—Zacarías, ana am tsuca. Yoozqui amiž mayizitaqui nonzičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui am Elisabet cijiti tjunaquiz lucmajch wawaž

majtkataquičha. Jalla nuž majttan am wawaqui Juan cjita tjuuchiz cjequičha.¹⁴⁻¹⁵ Jalla nii am majchqui walja pajk jiliriž cjequičha Yooz Ejpž yujcquiziqui. Jalla nii majtiquiztanaqui, amqui cuntintum cjequičha, walja chipsnaquičha. Nižaza walja zoñinacami chipsnaquičha, am tjunaž majtiquiztanaqui. Am majchqui vinumi awarintimi ana licaquičha. Ima maa pjuchquitzan ulnan Yooz Espíritu Santuqui am majch kuzquiz luzaquičha.¹⁶ Am majchqui walja Israel wajtchiz žoñinaca Yooz Ejpžquin wilta sirwizkataquičha.¹⁷ Nižaza am majchqui ima Jesucristuž ojklayan ojklayaquičha, Yooz taku paljaycan. Cjuñzna. Tuqui timpuqui tsjii Yooz puntu paljayňi profeta želatčha, Elías cjita. Yooz Espíritu Santuqui nii Eliasquiz Yooziž tjaata taku paljayskatchičha. Jalla nii tjaata taku paljaychičha Eliasqui, ana ekscu. Yoozquin tjurt'iñi kuzziztačha. Jalla nižtapacha Yooz Espíritu Santuqui am majchquiz Yooziž tjaata taku paljayskataquičha. Niiž paljaytiquiztan ejpžtanami maatinacžtanami wilta zumanskataquičha. Nižaza am majch paljaytiquiztan ana Yooz kuzcama kamňi žoñinacami Yooz kuzcama kamňi cjisnaquičha. Jalla nižtiquiztan Israel wajtchiz žoñinacaqui Yooz Majch tjonz tjuñi tjewznaquičha. Zuma kamcan, ninacaqui tjewznaquičha, Yooz Majch zuma risiw'tisjapa. —Jalla nuž Zacariižquiz paljaychičha nii Yooz anjilaqui.

¹⁸ Nekztan Zacariasqui anjilžquiz pewczičha, tuž cjican:
—¿Ultim werara amiž chiitajo?
¿Jaknužt zizasajo? Wejrqui walja chawc žoñtla pero. Wejt maatakami chawc žon zakazza.

¹⁹ Nii anjilaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrqui Gabriel cjtitčha. Yooz manta payiñtčha. Yoozqui wejr mantízquičha amquiz tii zuma takunaca maznajo.²⁰ Amqui weriž chiita ana criitiquiztan, upam cjisnaquičha, am maati majtzcama. Yooziž pinsita tjuñquiz weriž chiita takuqui cumplisnaquičha. —Jalla nuž chiichičha anjilaqui.

²¹ Zacarías timplu kjuyltan ažka želatčha, ulanžquiz oraqui watačha. Jalla nižtiquiztan tjewzni žoñinacaqui kuzquiz pinsichičha, kjažtiquiztan ana ulanžquejo, jalla nii. Žoñinacaqui zancu muzpa tjewznatčha, Zacarías ulanžquizcama.²² Nekztanaqui Zacariasqui ažktanalla ulanžquichičha. Pero ana jaknužt chii atchičha. Jalla nižtiquiztan nii zawnc žejlňi žoñinacaqui ispantichičha. "Timplu kjuyltan anjilžtan zalzižlani", jalla nuž cjeysiščha. Upa cjiissiž cjen Zacariasqui žoñinacžquiz kjaržtan paljaychičha.

²³ Tsjii kjaž majquitzan Zacariasqui timplu cwitis turnu cumplichičha. Nii tjuñinaca žeržcu, persun kjuya ojkchičha.²⁴ Wiruñaqui niiž Elisabet cjiti tjunqui ica cjissinčha. Nekztan Elisabet tsjii pjijska jjiz kjuyaran želatčha. Ana kjuyquitzan kjuya ojklaychinčha. Naaqui persun kuzquiz pinsichinčha tuž cjican: ²⁵ "Yooz Jiliriqui wejr cjuñžcu, wejtquiz ickatchičha. Jaziqui žoñinacaqui anaž iya wejr iñarasačha".

JESUCRISTUŽ NASTAQUI MAZINTAČHA

²⁶ Nekztanaqui sojta jjizquitzan Elisabet ickattanaqui, Yoozqui Gabriel cjita anjila cuchanžquichičha Galilea cjita yokquin, Nazaret cjita wajtquiz.²⁷ Nii wajtquiz tsjaa tunsill tur želatčha María cjiti. David cjita

atchi ejpžquitztan tjoniñtačha. Mariiqui José cjita žoñžtan kazzintačha zaljapa. Yoozqui naa Mariaquiz anjila cuchanžquichičha.²⁸ Naaquiz tjonžcu, anjilaqui paljaychičha, tuž cjican:

—Cullacalla, Yooz k'ayamčha amqui. Yooz kjarquizza. Nižaza Yoozqui amtan chicapachačha. Yoozqui tjapa maatakžquitztanam amquiz juc'ant wali favoraž paaquičha. —Jalla nuž tsaanchičha anjilaqui.

²⁹Anjilž taku nonžcu Mariiqui ispančichinčha. Kuzquiz pinst'ichinčha, nii tsaantaqui anal intintasačha, cjican.³⁰ Nekztanaqui anjilaqui naaquiz cjichičha:

—María, ana tsucaquiž amqui. Yoozqui amquiz wali pajk favora paaquičha.³¹ Jalla nižtiquiztan amqui icaquičha. Lucmajch wawchizim cjequičha. Nii wawaqui Jesús cjita tjuuchiz cjequičha.³² Tsjii noojiqui nii am majchqui wali pajk jiliriž cjequičha. Arajpach Yooz Ejpž Majchpančha niíqui. Werar Yooz Ejpqui niiž Majchquiz pajk mantíni cjiskataquičha, Israel wajtchiz žoñinacjapa. Am David cjita atchi ejptačha tuquita pajk mantínioui. Jalla nižta pajk mantíni cjequičha am majchqui.³³ Israel wajtchiz žoñinaca wiñayaž mantaquičha. Niiž mantitaqui wiñayaž želaquičha. Anaž tucuzinzasnasačha. —Nuž paljaychičha anjilaqui.

³⁴Nekztanaqui Mariiqui anjilžquiz pewczinčha, tuž cjican:

—¿Jaknužt tii cjesaya? Wejrqui ana luctaka pajučha.

³⁵Nii anjilaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Yooz Espíritu Santuqui amquiz tjonznaquičha. Jalla nuž tjonan arajpach Yoozqui niiž aztan tsjirižtakaz weezcaquičha am juntuň. Nii oraqui Yooz Espíritu Santuqui am t'icznaquičha. Jalla nižtiquiztan

nii am maatiqui juc'ant zuma lijitum kamañchiz cjequičha. Yooz Majchpančha niíqui.³⁶ Nižaza amquiz maznučha tuž, am jamillquitztan Elisabet cjitioui ickatchitačha, chawc žon cjenami. Tuquiqui žoñinacaquii Elisabet puntuquitztan cjiñitačha: “Naa žončha ana matiñqui” cjicanaqui. Jazioui sojta jiizkaz icchinčha.³⁷ Yoozqui čhjulumipankaz paasačha. —Jalla nuž chiichičha anjilaqui.

³⁸Nekztanaqui Mariiqui cjichinčha:

—Wejrqui Yooz Jiliriž mantitacama kamiñ žontčha. Yoozqui wejtquzimi amiž chiitacama paaj cjila.

Jalla nuž Mariaž chiitan, anjilaqui ojkchičha.

MARIAŽ ELISABETAQUIN OJKTA

³⁹Nekztanaqui tsjii kjaž majquitztan Mariiqui zati pariju ojkchinčha Judea cjita kolta curunacchiz yokquin.⁴⁰ Jalla ničju Zacarías kjuya luzzinčha. Kjuya luzzu Elisabetaquiz tsaanchinchá.

⁴¹Nuž Mariaž tsaanan Elisabeta wawaqui pjuch kjuyl cjenpacha kissičha. Nekztanaqui nii oraqui Espíritu Santuqui naa Elisabetaquiz luzzičha nižaza chiikatchičha.

⁴²Jalla nekztan naaqui alto tawkžtan Mariaquiz paljaychinčha, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz tjapa maatakžquitztanami wali pajk favora paachičha. Nižaza nii am majchqui walja honorchiz cjesaž cjila.

⁴³¿Kjažtiquiztan taa arajpach Jilirž maaqui wejtquin tjonžquejo? Wejrqui inakatzčha. Anal waquisučha.⁴⁴ Amiž tsaanta taku nonžcu, wejt wawaqui pjuchquiz ancha cuntintu kis kissičha.

⁴⁵Yooziž apayžquita taku criichamčha, nii Yooziž chiita takucama cumplisnaquičha, jalla nii criichamčha. Jalla nižtiquiztan zuma cuntintum cjequičha. Nuž cjichinčha Elisabetqui.

⁴⁶Nekztanaqui Mariiqui chiichinčha, tuž cjican:

“Wejt Yooz Jiliriž honoral waytačha. ⁴⁷Wejt Liwriiñi Yooziž cjen, wejt kuzmi anchaž chipčha. ⁴⁸⁻⁴⁹Wejrqui inakaztčha. Yooz mantitacama kamiñ žontčha. Yoozqui wejtquiz cjuñzquichičha. Jaziqui walja azziz Yooz Ejpqui wejtquiz t'iczičha. Jalla nuž wejtquiz pajk obra paachičha. Tekztan nawjcchuc tjapa žoñinacaquí wejt puntuquiztan parlaquičha: ‘Yoozqui naaquiz zuma favora paachičha’, cjican. Werar Yoozqui jecžquiztanami juc'anti zumapankazza. ⁵⁰Yoozqui tjapa niižquin rispitní žoñinacžquiz okzñipančha, watay wata okzñipančha. ⁵¹Yoozza walja pajk obranaca paañiqui. Mit kuzziz žoñinacaž pinsitanaca inakaz cjissa. ⁵²Walja azziz jilirinaca jwessa ninacž puestuquiztan. Antiz humilde kuzziz žoñinaca honorchiz cjiskatčha. ⁵³Nižaza jakzilitat ana cusasanacchiz t'akjiri žejlčhaja, jalla nii t'akjirinacžquiz walja cusasanaca tjaaquičha Yoozqui. Antiz ricachunzcazti laachi kjarquiz ana čhulchiz quejpkataquičha. ⁵⁴⁻⁵⁵Nižaza Yoozqui učhum tuquita atchi ejpnacžquizimi, Abrahamžquizimi, Abrahamž majchmaatinacžquizimi, jalla ninacžquizimi taku tjaachičha, ninaca tirapan okznajo. Jalla nuž okču Yoozqui walja yanapčha Israel wajtchiz Yooz sirwiňi žoñinacžquin, ninaca ana tjatsñičha”. Jalla nuž chiichinčha Mariiqui.

⁵⁶Tsjii čhjep jiiz Mariiqui Elisabetatan kamchinčha. Nekztan quejpcchinčha naaža persun kjuya.

JUAN BAUTISTAŽ NASTA

⁵⁷Naa Elisabeta majtz tjuñiqui irantižquichičha. Nekztan lucmajch wawa majtchinčha. ⁵⁸Jalla nuž cjen, Yoozqui Elisabetaquiz ancha zuma favora paachičha. Jalla nii quintu zizcuqui, Elisabeta wisinunacami jamillanacami naaquin tjonzñi ojkchičha. Nekztan ninacaž tjonztan, Elisabetaqui ancha cuntintutakalčha. Ninacami cuntintuzakaztačha. ⁵⁹Jalla nekztan quinsakal tjuñquitztan Zacariastan Elisabetatan timplu ojkchičha wawa chimpus cuztrumpi paakatzjapa. Nii cuztrumpi paatan ejpž tjuužtan tjuuzkatz pecatčha, Zacarias cjican. ⁶⁰Wawž maaqui cjichinčha:

—Anaž. Tii wejt maatiQUI Juan cjita tjuuchizpanž cjequičha.

⁶¹Partinacazti pewczičha:

—¿Kjažtiquiztan nižta tjuuskatz peco? Am jamillanacquiztan anaž nižta tjuuqui žejlčha.

⁶²Jalla nekztanaqui wawž ejpžquiz kjaržtan pewczičha, čhjul tjuuchizim pecas, jalla nii. ⁶³Ejpqui tsjii maychičha, tjuu cijirzjapa. Nekztanaqui cijirchičha, tuž cjican: “Wejt maatiQUI Juan cjitaž cjequičha”. Nekztanaqui tjappacha ispantichičha nii puntuquiztan. ⁶⁴Nii orapacha Zacariasqui wilta chiiňi cjissičha. Jalla nuž wilta chii atcan, Yooz honora paljaychičha. ⁶⁵Jalla nuž cjen wisinunacami ispantichi quirchičha. Tjapa kjudni nii Judea yokaran nii quintu ojkchičha. ⁶⁶Tjappacha nii quintu zizni žoñinacaquí kuzquiz pinsichičha: “¿Tii uzaqui čhjulut cjisnaquejo?” cjican. Yooz kjarquizpantačha nii wawaqui.

⁶⁷Nekztanaqui Yooz Espíritu
Santuqui Zacariiżquiz chiikatchičha.
Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooziż
tjaata takucama paljaychičha, tuž
cjican:

⁶⁸“Yooz Jiliri honorchiz cjilalla.
Niičha Israel žoñinacž
Yoozqui. Učhum Yoozqui
niiž mantitacama kamni
žoñinacžquin cjuñzičha.
Jaziqui liwriita cjequičha
učhumqui. ⁶⁹Yoozqui walja
azziz Liwriiňi cuchanžquichičha,
učhumnaquiz. Davidž majch
maatinacžquitztanpacha
majttačha nii Liwriiňiqui.
David cjitaqui Yooz
mantitacama kamñitačha.
⁷⁰Tuqui timpuquitztanpacha
jalla nužupan Yoozqui taku
tjaachičha. Yooz taku paljayni
žoñinacaqu i niž jaru niiž
jaru nii Yooziž tjaata taku
mazmazzičha. ⁷¹Nii maztaqui
tužutačha: ‘Liwriitačhumž
cjequičha, učhum quintra
žoñinacžquitztanami,
učhum chjaawjkatni
žoñinacžquitztanami’. ⁷²Yooz
Ejpqui učhum tuquita atchi
ejpnacžquiz taku tjaachičha, tuž
cjican: ‘Wejrqui ančhucaquiz
tira okzniňčha. Weriž zuma
tjaata taku anal tjatsnačha’.
⁷³Nižaza Yooz Ejpqui
učhum tuquita Abraham
ejpžquiz taku juramintužtan
tjaachičha, nijapami
učhumjapami. ⁷⁴Učhum
quintra žoñinacžquitztanami
liwriitanaqui, učhumqui ana
ekscu Yoozquin sirwasačha.
⁷⁵Nižaza učhumqui Yooz
kuzcamakaz zuma lijitura
kamaquičha. Jalla nuž kamcan

učhumqui Yooz sirwaquičha
ticzcama”. ⁷⁶⁻⁷⁷Nižaza
Zacariasqui tira paljaychičha,
tuž cjican: “Juan, wejt maati,
amqui Jesús Jilirž tjonz
tuqui ojklayaquičha, Israel
žoñinaca nii zuma tjezwzano.
Amqui jaknužt žoñinacž
ujnacami pertuna cjechaja,
jalla nii intintiskataquičha.
Žoñinacž ujnaca pertunta
cjen, liwriitaž cjequičha. Jalla
nuž intintiskattiquitztanaqui
profeta cjitam cjequičha amqui,
arajpach Yooziž tjaata taku
paljayni profeta. ⁷⁸Yoozqui
učhum ancha okzniž cjen učhum
liwriyaquičha. Tsewtanpacha
tsjii Liwriiňi cuchanžquichičha,
učhum kuzquiz tjuňižtakaz
kjanajo. Jalla nižtiquiztan
ew timpužtakaz cjequičha.
⁷⁹Jalla nii Liwriiňiqui zuma
kjanacmapanž Yooz zuma
kamaň jicz tjeeznaquičha,
zumchiquitztakaz kamni
žoñinacžquizimi, ticzquitztan
eksni žoñinacžquizimi. Nižaza
nii Liwriiňiqui učhum zuma
irpaquičha, Yooz Ejpžtanami
učhumtanami zumanznajo”.

Jalla nuž cjichičha Zacariasqui.

⁸⁰Nekztanaqui nii Juan cjita uzaqui
pajkchičha. Zapuru juclanti Yoozquin
tjurtiňi kuzziztačha. Jalla nekztanaqui
tsjii ch'ekti yokquin ojklayatčha,
Israel wajtchiz žoñinacžquiz niiž obra
tjeecama.

JESUCRISTUŽ NASTA

2 ¹Jalla nii timpuquiz tsjii walja chawc
jiliri želatčha, Augusto cjita. Nii
chawc jiliriqui mantichičha, tuž cjican:
—Tjappacha žoñinacaqu i tjuu
apuntiskataquičha.

²Nii timpuquiz Cirenio cjita jiliri želatča, Siria yokchiz žoñinaca mantíni. Jalla nii timpuquiz primir censuqui watchičha. ³Nekztanaquij tјapa žoñinacaqui persun watja ojkspantačha, persun tjuu apuntiskati. ⁴Jalla nuž cjen José cjita žoñiqui Galilea cjita provinsiquiztan, Nazaret cjita wajtquiztan ulanžquichičha. Judea cjita provinsiquin, Belén cjita wajtquin ojkchičha. Jalla nicju David cjita tuquita atchi ejpqui nassitačha. Davidž majchmaatquiztan tjonñitačha JoseQUI. ⁵Jalla nuž cjen nicju ojkchičha, tjuu apuntiskati. María cjiti turatan zaljzapa kazzitačha JoseQUI. Nii oraqui naa Mariiqui Espíritu Santuž t'icžtatačha. Juztan Mariatan pucultan ojkchičha, tjuu apuntiskati. ⁶Belén wajtquin irantižcu, María majts oraqui tjonchičha. ⁷Jalla nicju Mariiqui primir wawa majtchinčha, Belén wajtquiz, animalž tјajz kjuyquiz. Wawaqui paň awallžtan capžtatačha. Jalla nuž capžcu animalž tјajz kjuyquiz t'apžtatačha. Anaž iya alujamintu wajtchucatačha.

AWATIRINACAQUI JESUSIŽQUIZ RISPITI TJONCHIČHA

⁸Belén wajt žcatiran uuzi itzñi awatirinaca želatča. Awatirinacaqui pakara uuzi itzñitačha pamparanpacha. ⁹Jalla nuž želan tiripintit Yooz anjilaqui jecžquichičha. Tsewctan ninacž kjudni walja kjanžquichičha. Nuž cheržcu ninacaqui ancha tsucchičha. ¹⁰Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cjichičha:

—Ana tsuca ančhucqui. Zuma quintul zijiččučha. Tsjii Liwriiñiqui tјapa žoñinacžtajapa cuchanžquitačha. Jalla niiž cjen žoñinacaqui zuma cuntintuž cjequičha. ¹¹Tii zeziQUI Davidž wajtquiziQUI tsjii wawa majtačha.

Jalla niíqui Jesucristo Yooza, ančhuc Liwriiñi. ¹²Ančhucqui nii wawa wachaquičha paň awallžtan capžta; nižaza animalž tјajz kjuyquiz t'apžta wachaquičha. Jalla nuž wažtaž cjen siñala cuntažtakaz cjequičha. Jalla nuž cjenacaqui ančhucqui zizaquičha, chekapan weraraž chiitkalala, niíqui. —Nuž cjichičha anjilaqui.

¹³Jalla nekztan anjilžtan chica tama Yooz anjilanacaqui tsewctan jecžquichizakazza. Yooz anjilanacaqui Yooz honora waytichičha, tuž cjian:

¹⁴—Tsewcta arajpach Yooz honorchiz cjlalla. Nižaza tii yokquiziQUI Yooz okžta žoñinaca zuma cuntintu kuzziz cjlalla.

¹⁵Jalla nuž chiižcu, Yooz anjilanacaqui tsewc arajpacha quejpchičha. Nekztan nii awatirinacaqui porapat parlassičha, tuž cjian:

—Anjilaž maztaqui arajpach Yoozquiztan tjonchikalala. Tsjii Liwriiñi majttakalala. Jalla nii cheriž Belén watjaž ojklalla.

¹⁶Jalla nekztanaqui awatirinacaqui zati pariju ojkchičha. Belén wajtquin animalž tјajz kjuyquiz luzzičha. Nekzpacha awatirinacaqui zalchičha Mariatan Juztan wawa t'apzi. ¹⁷Ninacžtan zalžcu tjappacha Yooz anjilaž chiitanaca nii wawž puntuquiztan quint'ichičha.

¹⁸Awatirinacaž nuž maztiquiztan, tjappacha nonžni žoñinacaqui ispantichičha. ¹⁹Mariizti persun kuzquiz nii mazta chjojchinčha. Nii mazta puntuquiz pinsican walja pinsamintu aptazzinčha. ²⁰Awatirinacaqui uuzi ichi quejpchičha. Nižaza Yooz honora paljaychičha, tuž cjian:

—Yooza chekanaqui. Ancha waličha učhumž nonžtanaca, učhumž

chertanacami. Yooz anjilaž chuitacama nižtapacha cherchinčhumla. —Jalla nuž cjican Yooz honora waytissičha awatirinacaqui.

JESUSAQUI TIMPLUQUIN CHJICHTAČHA

²¹Majttiquiztan quinsakal tjuñquiziqui jalla nekztan nii wawžquiz chimpuz cuztrumpi paachičha. Ima Maríaž ican, Yooz anjilaqui Mariaquiz chiichičha, “Jesús cjita cjequicha amiž primir majtta wawaqui”. Jalla nižtiquiztan nii anjilaž chiita tjuužtan tjuuzkatchičha.

²²Tuquitanpacha tsjii taku mantichičha Moisesqui, tuž cjican: “Majtžcu ima pusi tunc tjuñiž cjen, maatakanacaqui Yooz sirwiz cuzturumpinaca ana payi atasacha. Pusi tunc tjuñiž tjonan, timpluquiz tsjii cuztrumpi paazpančha. Jalla nekztanaqui wilta Yooz sirwiz cuztrumpiž paasačha”. Jalla nižtiquiztan majtta tjuñquiztan pusi tunc tjuñiž pjojkan Juztan Mariatan ninacž wawa chjitchičha Jerusalén cjita watja. Jalla ničju timpluquin ojkchičha wawa Yoozquin cumpjii.

²³Tsjii Yooz liiqui tuž cjichičha, “Primir lucmajch wawa majtžcu, Yoozquin cumpjitaž cjequičha Yooz sirwajo”. Nuž Yooz lii ut'aysiž cjen lii jaru cumplichic̄ha. ²⁴Yooz mantita lii jaru nii lucutiňiqui ojkchičha. Yooz liiqui zakaz cjičha: “Tsjii pariza paluma uz tsjii pariza wežla palomažtakaz Yoozquin tjaaspančha”. Jaziqui nužupan Yoozquin tjaachičha.

²⁵Nii timpuqui Jerusalenquiz tsjii Simeón cjita žoñi želatčha. Nii žoñiqui Yooz kuczama kamňitačha; Yooz lii jaru kamňitačha. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacž Liwriiňi tjezvičha. Simeonqui Espíritu

Santuž irpita žoñipantačha.

²⁶Espíritu Santuqui Simeonžquiz taku tjaachičha, tuž cjican: “Ima ticzcan, amqui Yooz cuchanžquita Liwriiňi Jiliri cheraquičha”. ²⁷Jalla nuž taku tjaatiquiztanaqui Espíritu Santuqui Simeón irpichičha timplu kjutni. Nii oraqui Jesusiž maa ejpqui nii timpluquin chjitchičha. Nekziqui Jesusižquiz mantita lii jaru cumplichic̄ha. ²⁸Jesusa cjita wawa cheržcu, Simeonqui kjaržtan kaazičha. Jalla nuž kaažcu, Yooz honorchiz cjejajo, tuž cjichičha:

²⁹—Yooz Tata, wejrqui amiž mantitacama kamiň žoñtčha. Tuquiqui wejtquiz taku tjaachamčha. Anziqui amiž chiita taku cumplichamčha. Jaziqui tižtiquiztanaqui cuntintul ticznasačha. ³⁰Jaziqui wejt persun chjujc̄tan tii amiž cuchanžquita Liwriiňi cherchinčha. ³¹Tjappacha tii muntuquiz žejlni žoñinacžtajapa tii Liwriiňi cuchanžquichamčha. ³²Tii Liwriiňiž cjen, Israel žoñinacžquizimi parti žoñinacžquizimi Yooz kamaň jicz tježtaž cjequičha, liwriita cjejajo. Nižaza tii Liwriiňiž cjen, Israel wajtchiz žoñinacaqui zuma honorchiz cjisnaquičha. —Jalla nuž chiichičha Simeonaqui.

³³Simeonž chitiquiztan Jesusiž maa ejpqui ninacž kuzquiz ispantichičha.

³⁴Nekztanaqui Simeonaqui ninacžta Yoozquin mayizichičha walikaz cjejajo. Nižaza Jesusiž maaquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Werarapančhay, tii wawaž cjen walja Israel wajtchiz žoñinaca liwriitapanž cjequičha. Nižaza tii wawaž cjen yekjapa Israel wajtchiz žoñinacazti ujquin tjojtznaquičha. Tiiqui walja chawc jiliripanž cjequičha. Pero walja žoñinacaqui nii anaž rispitaquičha, Yooziž cuchanžquita

cjenami.³⁵ Tii wawaž cjen žoñinacaž kuzquiz pinsitanacaqui pajtaž cjequic̄ha. Niñaza María, amqui tii wawaž cjen ancha llaquitam cjequic̄ha.

—Jalla nuž mazzičha Simeonaqui.

³⁶⁻³⁷ Nii oraqui tsjaa Ana cjiti žon želatčha, timpluquiz zakaz. Naatačha Yooz taku paljayiñ profetqui. Jalla naaqui Fanuelž majttačha, Aser cjita t'akquiztan. Pakallawk wata zalztiquistan, naaža lucuqui ticzic̄ha. Anziqui walja chawc žontačha. Quinsakalc tunca pusin watchiztačha naa žewqui; timpluquistan anapan ulniňtačha. Ayunascal Yoozquin mayizican, Yooz Ejpžquin sirwiňtačha majiňami weenami.³⁸ Jesús cjita wawa timpluquiz želan, nii orapacha Ana cjiti žonqui nii wawžtan zalchinčha. Nuž zalžcu Yoozquin sparaquiiž cjichinčha. Nekztan nii wawž puntu paljai kalltchinčha Jerusalén watja liwriiz tjuñi tjewzñinac̄quiz.

JESUSAQUI PAJKCHIČHA

³⁹ Tjapa Yooz mantita lii cumplizcuqui Jesusiž maa ejpqui Galilea yokquin quejpchičha. Niñ persun watja Nazaret cjita quejpchičha.⁴⁰ Jalla nii wajtquinaqui nii uzaqui pajkchičha. Tsjan tjupi y niñaza tsjan čhjultaki ziznič cjiſſičha. Yooz Ejpqui nii walja cwitichičha, niñaza yanapchičha.

⁴¹ Zapa wata niiž maa ejpqui Jerusalenquin ojkchičha, pascua pijsta payi.⁴² Jesusaqui tuncapan wajtchiz cjen, niiž jamillžtan Jerusalenquin ojkchičha pascua pijsta cuztrumpi payi.⁴³ Jalla nekztan pijsta žeržcuqui, quejpchičha ninacaqui. Jesús uzazti Jerusalén wajtquiz eclichičha.

Niiž maa ejp ana ecliňi naychičha.⁴⁴ Niiž maa ejpqui pinsatčha, “Niiž mazinacžtanž caa”, cjican. Jalla nuž

cjen niiž maa ejpqui ojkchičha tsjii nooj intiru. Pero tjuñi kattan, Jesusa kjurchičha jamillanacžquin nižaza ocjalž maziran.⁴⁵ Maa ejpqui Jesusa ana wačhi atchičha. Jalla nekztanaqui Jerusalén watja quejpchičha, jalla nicju kjurzjapa.

⁴⁶ Tsjii čhjep majquiztan, maa ejpqui Jesús watchičha timplu kjuyla. Timpluquiz Israel lii tjaajiní maestrunac̄tan želatčha. Maestrunac̄ takunaca nonznatčha. Y niñaza maestrunacžquiz pewcznatčha Jesusaqui.⁴⁷ Nii uzaž paljaya taku nonžcu tjapa žoñinacaqui ispantichičha, nii uzaž nuž čhjulumi zizniž chiyan.⁴⁸ Jalla nekztanaqui nuž žejlňi cheržcu, ispantichi cjiſſičha maa ejpmi. Nekztanaqui niiž maaqui chiižinchinchá:

—Aay, tii wejt uza jay. ¿Kjažtiquiztan am nižta eclichamta? Am ancha llaquita kjurchinčha wejrnacqui. —Jalla nuž maaqui niižquíz chiižinchinchá.

⁴⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui maaquiz kjaazičha, tuž cjican:
—¿Wejr tjapa kjutfi kjurchamkaya?
Wejt persun Ejpž kjuyquiz žejlstanpantačha wejtlaqui. ¿Jalla nii ana zizzat amyá?

⁵⁰ Jalla nuž chiyan niiž maa ejpqui ana intintazzičha.

⁵¹ Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan Nazaret cjita watja ojkchičha. Nicju irantiču maa epiž mantitanaca caznípanikaztačha. Maaqui jalla niiž nuž wattanacquiztan kuzquiz chjojchinčha.⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tsjan pajkchičha. Niñaza tsjan zizni pinsamintuchiztačha. Yooz Ejpmi žoñinacami niiž cjen cuntintutačha.

JUAN BAUTISTAQUI YOOZ TAKU PALJAYCHIČHA

3 ¹Zacarías Juan cjita majchqui Yooz taku paljai kallantichičha.

Jalla nii timpuquiz tii jilirinaca želatča. Tsjiiqui Tiberio cjitatačha, juc'ant chawc jiliritačha niiqui. Tunca pjijskan wata jiliri cjican mantichičha. Nižaza tira mantiñipantačha. Tsjiizuñqui Poncio Pilato cjitatačha. Niiqui mantichičha Judea cjita yokquin. Tsjiizuñqui Herodes cjitatačha. Niiqui Galilea yokquin chawc jiliritačha. Niiž lajkqui Felipe cjtatačha. Nii Felipi qui Iturea cjita yoka, Traconite cjita yoka, jalla nii pizc yokquin mantiñitačha. Tsjiizuñqui Lisanias cjtatačha. Niiqui Abilinia cjita yokquin mantiñitačha. Nii timpuqui ninacatačha pajk jilirinacaqui. ²Nižaza nii timpuqui Anastan Caifastan timplu chawc jilirinacatačha. Nii timpuqui Juanqui želatča tsjii ch'ekti yokquin. Jalla nuž želan Yoozqui Juanžquiz takunaca paljaychičha. ³Nekztan Juanqui tjapa kjutnī Jordán puj yokaran ojklaychičha. Nicju žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucqui kuznacaž campiya; Yoozquin kuzziz cjsna. Nekztan ančhuca ujnaca pertunta cjequičha. Jalla nekztanaqui bautistaž cjesačha. —Jalla nuž paljaychičha Juanqui.

⁴Tuquita tsjii Isaías cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Niiž cijrta takucama watchičha. Jalla tuž cjican, cijrchičha:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljayžcaquičha, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriž tjonaquičha. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii zuma jicztakaz ančhuca kuznaca zumpacha tjaczna, y nižaza zuma lijitungapanž cjee.

⁵K'awanaca liwj tjattatzna. Curunacami lumanacami zumpachaž wjajržna, nii jicz zuma zok'o okajo. Nižaza

nii t'ojonacaqui zumpacha kjujzcatzna. Jalla nuž zuma kamañ jicz tjacznaquičha. ⁶Nii chawc jiliriž tjontan, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami Yooz Epiž cuchanžquita Liwriñiž cheraquičha”.

Jalla nuž cjican cijrchičha nii Isaías cjita žoñiqui.

JUAN BAUTISTAQUI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIŽINCHIČHA

⁷Nekztanaqui žoñinacaqui tjapa watjanacquiztan ulanžquichičha, Juanž bautista cjsjapa. Juanqui nii žoñinacžquiz cjichičha:

—Zkora irata incallñi žoñinaca.

Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquičha. ¿Ject ančhucaquiz nii mazzejo? ⁸Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonya? ⁹Kuz campiichinčhuczlaj niiqui, zumapankaz kamaquičha, ančhuca campiita kuz kjana tjeezjapa. Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquičha, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoniňčha. Yoozqui anaž wejrnaca casticasačha”. Jalla nižta ana chiichiž waquisičha ančhucqui. Yoozqui tii maznacquiztan Abrahamž majchmaatinaca paasačha. ⁹Ančhucqui tsjii frut muntižtakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aačhtaž cjequičha jir achtan. Jalla nuž k'aačhtiquiztanaqui, ujtaž cjequičha. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquičha. Ana zuma kamañchiz žoñinaca castictaž cjequičha. —Nuž cjican paljaychičha Juanqui.

¹⁰Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Juanžquiz pewczičha:

—¿Jaziqui čhjulut paaqui wejrnacio?

¹¹Nekztanaqui Juanqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jequit pizc almillchiz cjechaj niiqui, tsjii almillaqui ana almillchiz žoñžquin tjaasačha. Tsjii wacchi čherchiz žoñiqui tsjii ana čherchiz žoñžquin niiž čheri tojnaquičha. —Nuž cjichičha Juanqui.

¹²Jalla nekztanaqui tsjii impuesto cobriini žoñinacaqui Juanžquin tjonchičha, bautista cjisjapa. Nekztanaqui Juanžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Tjaajinī, čwejrancqui čhjulut paaquiy?

¹³Juanqui kjaazičha, tuž cjican:

—Lii jaruž cobraquičha. Anaž juc'anti cobraquičha ančhucqui.

¹⁴Nižaza tsjii zultatunacaqui Juanžquiz pewczičha, tuž cjican: —čWejranczti čhjulut paaquiy? Juanqui kjaazičha, tuž cjican: —Ančhucqui žoñžquiztan anaž čhjulumi kjaasnasačha. Nižaza anaž fuerziyasačha. Nižaza žoñžquizimi ana inapankaz tjojtnasačha, tsjii cusasa packatzjapami. Nižaza ančhuc persun suelduchiz cuntintupanž cjee. —Jalla nuž cjican kaazičha Juanqui.

¹⁵Tjapa žoñinacaqui Yooziž cuchanžquita Cristuž tjonz ancha tjewznatčha. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui kuznacquiz pinsichičha: "Juanqui Cristužlani" cjican. ¹⁶Pero Juanqui tjappacha niižoñinacquiz cjichičha:

—Nonžna. Wejrqui kjaztankal bautisučha. Tsjiizuň wejt wirquin tjončha. Jalla niiqui Espíritu Santužtanami arajpach ujžtanami bautisaquičha. Jalla niičha wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Anal niiž čjhata chjojkzinimi atasacha, niižquiz atintisjapa. Inakaztčha wejrqui.

¹⁷Juanqui tira paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoňi jiliriqui trigonaca kjoaqičha.

Nekztan itsanacami zuma trigumi pjalznaquičha. Nii zuma triguqui ricuјtaž cjequičha. Niiž persun kjuyquin majcztaž cjequičha. Nii itsanacazti liwj ujžtaž cjequičha, ana tjesni ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquičha.

¹⁸Jalla nuž žoñinacžquiz chiižinchičha Juanqui. Nižaza yekja chiižintanacami paljaychičha, zuma Yooz taku paljaycan. ¹⁹Nižaza viruñaqui Juanqui Herodes cjita jilirquiz iwjt'ichizakazza. Herodes cjita jiliriqui niiž jilž tjunatan zalsičha. Felipe cjitatačha niiž jilaqui. Nižaza Herodesqui iya anawalinaca paachitakalčha. Nekztan Juanqui Herodesquiz iwjt'ichičha tjapa niiž anawali paatiquiztan. ²⁰Herodeszti ana nonzičha. Juc'anti anawalinaca paachičha, Juan carsilquiz chawjczcama.

JESUCRISTUŽ BAUTISTA

²¹Juanqui ima carsilquiz chawcta želan, walja žoñinaca bautissičha. Nižaza Jesusa bautissizakazza. Jesusaqui bautista cjiscu Yooz Ejpžquin mayizatčha. Nii orapacha arajpacha cjetzičha. ²²Yooz Espíritu Santuqui tsjii palumažtakaz chjjiwžquichičha Jesusiž juntuň. Nižaza arajpachquiztan tsjii altu jora paljayžquiňi nonzičha. Nii joraqui tuž cjican chiižquichičha: —Amčha wejt ultim k'ayi Maatimqui. Amiž cjen anchal cuntintutčha wejrtqui.

JESUCRISTUŽ TUQUITA ATCHI EJPNACAČHA TINACAQUI

²³Jesusaqui nii oraqui quinsatunc watchiztačha. Jalla nekztanaqui niiž Yooz Epiž tjaata trabajo kallantichičha. Jesusiž tuquita atchi ejpnacaqui tinacačha. Primero

Josež maati cjitažtakaztačha.
 Josequi Eliž majchtačha. ²⁴Eliqui
 Matatž majchtačha. Matatqui
 Leviž majchtačha. Leviqui Melquiž
 majchtačha. Melquiqui Janaž
 majchtačha. Janaqui Josež majchtačha.
²⁵Josequi Matatfas majchtačha.
 Matatiasqui Amós majchtačha.
 Amosqui Nahumž majchtačha.
 Nahumqui Esliž majchtačha. Esliqui
 Nagaiž majchtačha. ²⁶Nagaiqui
 Maatž majchtačha. Maatqui
 Matatías majchtačha. Matatiasqui
 Semeiž majchtačha. Semeiqui Josež
 majchtačha. Josequi Judaž majchtačha.
²⁷Judaqui Joanaž majchtačha.
 Joanaqui Resaž majchtačha.
 Resaqui Zorobabelž majchtačha.
 Zorobabelqui Salatielž majchtačha.
 Salatielqui Neriž majchtačha.
²⁸Neriqui Melquiž majchtačha.
 Melquiqui Adiž majchtačha.
 Adiqui Cosamž majchtačha.
 Cosamqui Elmodamž majchtačha.
 Elmodamqui Erž majchtačha.
²⁹Erqui Josuež majchtačha. Josuequi
 Eliezerž majchtačha. Eliezerqui
 Jorimž majchtačha. Jorimqui
 Matatž majchtačha. ³⁰Matatqui
 Leviž majchtačha. Leviqui Simeonž
 majchtačha. Simeonqui Judaž
 majchtačha. Judaqui Josež majchtačha.
 Josequi Jonanž majchtačha. Jonanqui
 Eliaquimž majchtačha. ³¹Eliaquimqui
 Meleaž majchtačha. Meleaqui
 Mainanž majchtačha. Mainanqui
 Matataž majchtačha. Matataqui
 Natanž majchtačha. ³²Natanqui
 Davidž majchtačha. Davidqui Isaïž
 majchtačha. Isaiqui Obedž majchtačha.
 Obedqui Booz majchtačha. Boozqui
 Salmonž majchtačha. Salmonqui
 Naasonž majchtačha. ³³Naasonqui
 Aminadabž majchtačha. Aminadabqui
 Aramž majchtačha. Aramqui

Esromž majchtačha. Esromqui
 Fares majchtačha. Faresqui
 Judaž majchtačha. ³⁴Judaqui
 Jacobž majchtačha. Jacobqui
 Isaacž majchtačha. Isaacqui
 Abrahamž majchtačha. Abrahamqui
 Tarež majchtačha. Tarequi
 Nacorž majchtačha. ³⁵Nacorqui
 Serugž majchtačha. Serugqui
 Ragauž majchtačha. Ragauqui
 Pelegž majchtačha. Pelegqui
 Heberž majchtačha. Heberqui
 Salaž majchtačha. ³⁶Salaqui Cainanž
 majchtačha. Cainanqui Arfaxadž
 majchtačha. Arfaxadqui Semž
 majchtačha. Semqui Noež majchtačha.
 Noequi Lamecž majchtačha.
³⁷Lamecqui Matusalenž majchtačha.
 Matusalenqui Enocž majchtačha.
 Enocqui Jaredž majchtačha.
 Jaredqui Mahalaleelž majchtačha.
 Mahalaleelqui Cainanž majchtačha.
³⁸Cainanqui Enós majchtačha.
 Enosqui Staž majchtačha. Setqui
 Adanž majchtačha. Adanqui Yooziž
 paatiquiztan Yooz maatitačha.

SATANAS CJITA DIABLUQUI JESUSA UJQUIZ TJOJTSKATZJAPA PECATČHA

4 ¹Jesusiž kuztan Yooz Espíritu Santuž
 cjen Jesusaž Jordán cjita puquiztan okan,
 Espíritu Santuquí Jesusa chjitchičha
 ch'ekti yokquin. ²Jalla nii ch'ekti
 yokquin žejlchičha pusi tunc tjuñi. Jalla
 nuž želanaqui nii Satanás cjita diabluqui
 Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa pecatčha.
 Jalla nii pusi tunc tjuñi Jesusaqui ana
 čhjeri lujlchičha. Jalla nižtiquiztan pusi
 tunc tjuñquiztan ana lujlchiž cjen čhjeri
 eecskatchičha. ³Jalla nekztanaqui nii
 diabluqui cjichičha:
 —Ultim Yooz Maatimžlaj niiqui,
 amqui tii mazquiztan t'anta tuckatalla.
 —Nuž diabluqui chiichičha.

⁴Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Cijrrta Yooz takuqui tuž cjičha:
“Žoñinacaqui anaž čhjeržtan alaja
žetasächa. Yooz takučha chekanaqui,
jalla niičha ultim čhjerižtakazqui,
Yooztan wiñaya žetzjapaqui”.

⁵Jalla nekztanaqui nii diabluqui Jesusa
chjitchičha tsjii pajk cur puntiquin. Jalla
nicju tjapa tii muntuquiz žejlňi yokanaca
tjeezičha tsjii ratukaz. ⁶⁻⁷Nekztanaqui
diabluqui Jesusižquiz cjičhičha:

—Wejt yujcquiz quillsnaquiž niiqui,
nižaza wejr rispitaquiž niiqui, tjapa
tii yokquiz žejlňinaca amquiz tjaataž
cjequicičha. Wejrqui tjapa tii yokanaca
tjaacächa, am mantisjapa. Tii yokquiz
žejlňinaca amtaž cjequicičha tjappacha.
Tii tjappacha wejtquiz tjaatatačha.
Jaziqui wejrqui jakziltižquiz tjaaz
pecučhaja, jalla niižquin tjaasačha.
—Jalla nuž cjichičha diabluqui.

⁸Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha,
tuž cjican:

—Satanás, wejtquitzan zaraka.

Cijrrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Ultim
arajpach Yoozquinkaz rispita. Nižaza
nii alaja sirwa. Niikazza Yooz Jiliričha”,
nuž cjican cijirtačha.

⁹⁻¹¹Nekztanaqui nii diabluqui Jesusa
chjitchičha Jerusalén cjita watja. Nicju
timplu pjurniquin chjitchičha. Nekztan
cjichičha:

—Cijrrta Yooz takuqui tuž cjičha:
“Yooz Ejpqui niiž anjilanaca
mantaquicičha, am cwitisjapa. Ninacž
kjaržtan am cwitaquicičha, ana am
kjojcha čhjojritžta cjejajo čhjul
mazquiztanami”. Nuž cijirtačha.
Jaziqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui,
tsewctan kossuc tii yokquiz layčcalla.

¹²Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha,
tuž cjican:

—Cijrrta Yooz takuqui tuž cjičha:
“Žoñiqui ultim arajpach Yooz ana
inakaz nuž yanznaquičha”.

¹³Jalla nekztanaqui diabluqui ana
čhjulu iyas pinsiňi cjissičha, Jesusa
ujquiz tjojtskatzjapaqui. Nekztanaqui
tsjii kjažtapacha niižquitzan
zarakchičha. Wiruň wilta ujquiz
tjojtskatz yanznaquičha.

JESUCRISTUQUI YOOZ PUNTU PALJAYCAN OJKLAYCHIČHA

¹⁴Nekztanaqui Jesusaqui
quejpžquicičha Galilea cjita yokquin.
Walja Espíritu Santuž azziztačha.
Tjapa yok kjutňi niiž quintuqui
ancha ojkchičha. ¹⁵Galilea yokquin
želan judío ajcz kjuyanacquizimi
tjaajjiňitačha. Niiž tjaajintiquitzan tjapa
žoñinacaqui niiž honora waytichičha.

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHIČHA

¹⁶Nekztanaqui niiž persun watja
ojkchičha, Nazaret cjita. Jalla niitačha
niiž pajkta watjaqui. Jeejz tjuň
nojiqui ajcz kjuyquin luzzičha, niiž
cuztrumpi jaru. Jalla nii ajcz kjuyquin
žejlcan, tsjitsičha Yooz taku liizjapa.

¹⁷Nekztanaqui Isaías cjita profetaž
cijrrta Yooz taku, jalla nii libruqui
chjalžtatačha Jesusa liyajo. Nii libro
cjetžcu wajtchičha tii cijirta taku.
Nekztan liichičha, tuž cjican:

¹⁸“Yooz Espíritu Santuqui wejt
kuzquiz žejlčha. Wejrqui
illztačha, pori žoñinacžquiz
zuma taku maznajo. Nižaza
wejrqui cuchanžquitačha
llaquizni žoñinaca ana llaquiz
llaquizajo. Nižaza wejrqui
cuchanžquitačha tanta
žoñinacžquiz maznajo, ‘Liwriitaž
cjequicičha ančhucqui’ cjican.
Nižaza wejrqui cuchanžquitačha
zur žoñinacž čhujqui
čhjetnajo. Nižaza wejrqui
cuchanžquitačha ana zuma

langzkatta žoñinaca liwriyajo.
19 Yooz Ejpqui žoñinacžquiz zuma favora paaquičha. Jalla nuž nii zumanaca paazjapa Yooz Espíritu Santuqui wejttan chicapachačha".

Jalla nuž Yooz taku cjirrtačha.

20 Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii libro pjucču ajcz kjuya atintiň žoñžquiz intirjichičha. Nekztan nužquiz julzičha. Tjappacha nekz žejlň žoñinacaqui tira niižquin chekznatčha.
21 Nekztanaqui paljayi kallantichičha, tuž cjican:

—Tonjpacha tii cijrrta Yooz taku cumplissičha ančhucaž nonžnan.

22 Nekztanaqui žoñinacaqui chiichičha, tuž cjican:

—Walikazza tii Jesusaqui.

Niiž zuma chiita takunacquiztan ispantichičha. Ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Anaj tiic Juz maatiya?

23 Nekztan Jesusaqui tuž chiichičha:

—Ančhucaquitztan žoñi wejtzizt chiyačhani, "Am kullňi žoñimžlaj niiqui, ima wejr kullcan, am persunpacha kullalla". Wejrqui Capernaum wajtquin milajrunaca paachinčha, jalla nii quintu nonzinčhucčha. Jaziqui ančhucqui wejtzizt chiyačhani: "Nižtapacha tii am persun wajtquin paažinalla". Nuž wejtzizt chiyačhani.

24 Jesusaqui tirapan paljaychičha, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Yekja wajtchiz žoñinacaqui tsjii Yooz taku paljayni profeta zuma risiwasačha. Persun wajtchiz žoñinacazti nii Yooz taku paljayni profetžquiz anaž juyzu paačha.

25 Tuquiqui tsjii Elías cjita Yooz taku paljayni profeta želatčha. Nii timpuqui walja žewžew maatakanaca želatčha Israel wajtquinaqui. Čhjep wata sojta

jiizziz ana wira chijinchičha. Jalla nižtiquiztan walja mach'atačha. Ana čhjeri želatčha nii wajtquinaqui.

26 Israel wajtquin walja žewžew maatakanaca želanami, Eliasqui ninacžquin ana cughantatačha. Pero Sarepta cjita wajtquin tsjaa žew želatčha, Sidón cjita wajtž žcati. Jalla naa yekja wajtchiz žewaqin cughantatačha Eliasqui. Jalla nužupan cjetčha. **27** Nižaza tuqui timpuzakaz tsjii Eliseo cjita Yooz taku paljayni profeta želatčha. Nii timpuqui walja mojkchi janchichiz laa žoñinaca želatčha; lepra cjita conačha niiqui. Pero Eliseuqui persun wajtchiz laa žoñinacžquiz ana čhjulumi čhjetinchičha. Antiz tsjii Naamán cjita Siria wajtchiz žoñžquiz čhjetinchičha.

—Jalla nuž chiichičha Jesusaqui.

28 Jalla nuž chiita nonžcu, tjappacha nii ajczni žoñinacaqui muzpa žawjchičha Jesusiž quintra.

29 Ninacaqui walja tsijtsičha.

Nekztanaqui wajtquitztan Jesusa ulanskatchičha. Nii watjaqui pajk waranc k'aw žcati želatčha. Jalla nuž k'aw kjutňi Jesusa chjitchičha, nii k'awquitztan kossuc tjojtjsapa.

30 Ultimquizioui Jesusazti ninacž taypi watchičha. Ana čhjulumi kjaž cjita ojkchičha.

TSJII ZAJRAŽ TANTA

ŽOÑI ČHJETINTA

31 Nekztanaqui Jesusaqui ojkchičha Capernaum cjita watja Galilea cjita yokquin. Jalla ničjuqui jeejz tjuň nooj Jesusaqui tjaajinchičha ajcz kjuyquin.

32 Niiž tjaajintiquitztan žoñinacaqui walja ispantichičha. Jesusaqui pajk jilirž tawkžtan tjaajinchičha.

33 Jalla nii ajcz kjuyquiz tsjii zajraž tanta žoñi želatčha. Nii žoñiqui kjawchičha, tuž cjican:

³⁴—iAy! Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimčha. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? ¿Kjažtiquiztan wejrnac aki tjon amjo? Wejrqui am pajučha. Yooziž zuma cuchanžquita Žoñimčha amqui. —Jalla nuž cjichičha nii zajraqui.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajrižquiz ujzičha, tuž cjican:

—iCh'uj žela! iTii žoñžquiztan zaraka! Jalla nekztanaqui žoñi tjojtcu zajraqui ulanchičha žoñinacaž cheranpacha. Ana nii žoñi čhōjoritžcu, ecchičha. ³⁶ Nekztan tjapa žoñinacaqui ispantichičha. Jalla nekztan parlassičha, tuž cjican:

—¿Chjul mantiňi takumekaz chiila tiiqui? Walja azziz tawkchizza. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Tiiž mantitiquiztan zajramiž ulanla. —Nuž ispantichi parlassičha.

³⁷ Tjapa kjutňi nii yokaran Jesusiž ispantichuca paatanacquiztan walja parlasňitačha.

SIMON PEDRUŽ AJMUŽ MAA ČHJETINTA

³⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu ojkchičha. Nekztan Simonž kjuyquin luzzičha. Jalla nekz Simonž ajmuž maa ch'ujlňi cona laacjichi želatčha. Tjapa curpu walja kjakchi želatčha. Nii žejlňi žoñinacaqui Jesusižquiz roct'ičičha:

—Čhjetinžinalla, —cjican.

³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui naa laa žona kjutňi chutjatchičha. Nekztan laa žon čhjetinčičha. Ch'ujlňi conaqui apaltičičha nužquiz. Nii orapacha naa žonqui žaazinčha, nekztanaqui ninaca atinti kallantichinčha.

TJAPAMAN LAA ŽOÑINACA ČHJETINTA

⁴⁰ Nekztanaqui tjuñiz kattan, žoñinacaqui tjapaman laa žoñinaca

zjijcchičha, Jesusa čhejtnajo. Nekztan Jesusaqui zapa maynižquiz persun kjaržtan lanžičha. Jalla nuž lanžcu čhjetinčičha. ⁴¹ Nižaza tsjii kjaž laa žoñinacžquiztan zajranaca ulanskatchičha. Jalla nuž ulanskatan zajranacaqui kjawchičha:

—Yooz Maatimčha amqui, —cjican.

Nii zajranacaqui zizatčha, Yooziž cuchanžquita Cristupankazza Jesusaqui, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Jesusazti zajranacžquiz ujzičha, tuž cjican:

—Jalla wejt puntuquiztan anapančha chiichiisqui.

JESUSAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑ PUNTU PALJAYCHIČHA

⁴² Niiž jakakattaž wentan Jesusaqui wajtquiztan ulanchičha, ana žoñž žejlž yokquin. Pero nii wajtchiz žoñinacazti walja nii kjurchičha. Nižtami kjurňi žoñinacaqui irantichičha jakziquin Jesusa želatčhaj, jalla nicju. Nii žoñinacaqui Jesusaž atajs pecatčha, ana jakziquinami okajo. ⁴³ Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Yekjap watjanacquin jaknuzt žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz kamz waquizičhaja, jalla nii paljayzquitztančha wejrqui. Jalla niijapa wejrqui tii muntuquiz cuchanžquitačha.

⁴⁴ Jalla nuž paljaycan Jesusaqui ojklaychičha Galilea yokaran. Jalla nuž ojklaycan ajcz kjuyquizimi paljayñitačha.

JESUCRISTUQUI MILAJRU PAACHIČHA

5 ¹ Tsjii nooj Jesusaqui tsjii pajk kot atquin želatčha. Genesaret cjitačha nii pajk kotaqui. Jalla nekz želan walja žoñinacaqui niižquin tjonchičha. Yooz taku nonzjapa

niiž muitata ancha ts'acjasatčha.

²Jesusaqui pizc laachi warcu cherchičha kot atquiz. Tsjii ch'iz tanňi žoñinacaqui warcunaca ecchitačha. Ninacaqui ch'iz tanz rednaca awjnatčha. ³Jalla nekztanaqui Jesusaqui Simón cjita žoñž warcuquiz luzzičha. Simonžquiz nii warcu koluc atskatchičha kot mor kjutňi cheechi. Jesusaqui warcuquiz julžcu, žejlňi žoñinacžquin tjaajni kallantichičha. ⁴Jalla nuž žoñinacžquiz tjaajni žeržcu, Simonžquiz cjichičha:

—Tii warcu am chjicha tsjan kos kjutňi. Jalla nekztan am ch'iz tanz rednaca tjojtžna.

⁵Simonaqui kjaazičha tuž cjican:

—Wejt Tjaajiňi Maestro, zeziqui wejrnacqui pakara langzinčha, pero ana zinta ch'iz tanchinchä. Nižtaqui amiž mantanaqui wejt ch'iz tanznaca tjojtžnačha.

⁶Nekztanaqui ch'iz tanz tjojtžcu, walja muzpa ch'iz tanchi joozičha, redmi wjajrzni kallantichičha.

⁷⁻⁸Nii oraqui ninacž mazinaca yekja warcuquintačha koluc ažkquinalla. Ch'iz tanz wjajrzni kallantiquiztan mazinaca kjaržtan wilzcu, kjawzičha yanapi tjonajo. Nii mazinacaqui irantižci, nii pizc warcuquiz ch'iztan chjjipsičha. Ch'iztan jos nii kotquiz kos julžni tjurchičha nuž wacchi ch'iz tanziž cjen. Nii cheržcu, Simón Pedruqui Jesusiž yujcquiz quillzičha. Nekztan cjichičha:

—Wejt Yooz Jiliri, ancha ujchiz žoñtčha wejrqui. Amtan chica ojklayzqui anal waquizučha.

⁹Jalla nii wacchi ch'iz tanchiž cjen, Simonaqui walja ispantichičha, nižaza niiž mazinacami. ¹⁰Tsjii pucultan mazinacaqui Jacobžtan Juanžtan cjtatačha. Ninacaqui Zebedeož majchnacatačha. Jacobžtan Juanžtan

nižaza ispantichi cjissičha. Jesusaqui Simonžquiz cjichičha:

—Ana am tsuca. Jalla tekztan nawjkchuc jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata amqui žoñinacam juntaquičha Yooztajapaqui.

¹¹Jalla nekztanaqui warcunaca yokquin irantiskatču, ninacaqui tjappacha ecchičha. Nižaza nii ch'iz tanz langz jaytichičha Jesusižtan chica ojklayzjapa.

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ŽOÑI ČHJETINTA

¹²Tsjii noojiqui Jesusaž tsjii wajtquiz želan, tsjii mojkchi janchichiz laa žoñi tjonchičha. Jesusa cheržcuqui, niiž yujcquiz puct'ichičha yokquizpacha. Jalla nekztanaqui rocchičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj nioui, wejr čhjetinzim atčha amqui.

¹³Nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanzičha, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtchi cjissičha mojkchi janchi laaquiztan.

¹⁴Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi mantichičha ana jecžquizimi nuž nii čhjetintam puntu chiichiyajo. Nižaza cjichičha:

—Timpluquin oka amqui. Timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquičha. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquičha. Jazic oka amqui. —Nuž mantichičha Jesusaqui.

¹⁵Jalla nuž ana chiyajo mantichiž cjenami, Jesusiž paata puntu juc'anti juc'anti parlita cjissičha tjapa kjutňi

žoñinacžquin. Jalla nii quintu nonžcuqui, ju'anti žoñinacaqui ajcsquichičha Jesusiž taku nonzjapa. Nižaza laanacami ajczquichičha Jesusaž čhetinta cjisjapa.¹⁶ Jalla nižiquitzanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiztan zarakžcu ana žoñinacž žejlz yokquin ojkchičha. Jalla nii yokquin Yooz Ejpžquin mayizichičha.

ZUCH ŽOÑI ČHETINTA

¹⁷ Tsjii nooj niiž wiruň Jesusaqui tjaajnatčha. Jalla niiran fariseo cjita žoñinacaqui julzi želatčha, nižaza judiuž kamaň lii tjaajini žoñinaca želatčha. Jalla ninacaqui tjapa Galilea watjanacquiztan tjonchičha, nižaza Judeaquiztan, nižaza Jerusalenquiztan. Nižaza Jesusaqui laa žoñinaca čhetincan, Yooz azi tjeezičha.¹⁸ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž žoñinacaqui tsjii zuch žoñi zjjicchičha tajz zquitquiz callžcu. Irantižcu kjuyquiz majcz pecatčha. Jesusiž yujcquiz nonzinz pecatčha.¹⁹ Pero muzpa žoñinacača ajcsiž cjen, ana Jesusižquin macjati atchičha. Nekztanaqui kjuya yawžcu, tsewctan kjuya pjetchičha, tejanaca apakžcu. Pjetquiztan nii zuch žoñi tsewctan kjuylchuc majchičha tajz zquitquiz callžcu. Kjuyltan žejlňi žoñinacž taypi nuž Jesusiž yujcquin apjatchičha.²⁰ Ninaca tjapa kuztan tjonchi nayžcu Jesusaqui laa žoñquiz cjichičha:

—Jilala, jaziqui am ujnacaqui pertuntačha.

²¹ Jalla nekztanaqui judiuž kamaň lii tjaajifinacžtan fariseonacžtan kuzquiz pinsi kallantichičha, tuž cjican: “¿Ject tii žoñejo? ¿Kjažtiquitztan nižta chijo? Yooz quintra anawalipanla tii žoñž takuqui. ¿Ject ujnacaqui pertunasajo? Yoozpanikazla ujnacaqui pertunñiqui”. Jalla nuž pinsichičha nii žoñinacaqui.

²² Jesusaqui persun kuzquiz ninacaž pinsita naychičha. Nekztan ninacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquitztan anchuca kuz nižta pinsejo?²³ ¿Jaksilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ècjis pjasila cjesaj? už “Tsijsna. Am tjajz zquit aptižcu oka”, žnuž chiiz pjasila cjesaj?

²⁴ Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha wejrqui. Tii muntuquiz jiliritčha, ujnaca pertunzjapa. Razunal chiyučha. Jalla nii zizjapa ančucqui tiiž chera.

Nekztanaqui zuch žoñžquiz cjichičha:

—Amquiz cjiwčha, tsjitsna. Am tjajz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichičha Jesusaqui.

²⁵ Nii orapacha nii zuch žoñiqui tsjitsičha, žoñinacaž cheranpacha. Tjajz zquit aptižcu, persun kjuya ojkchičha. Yooz honora waytican ojkchičha.²⁶ Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchičha. Ekekscan ninacaqui Yooz honora waytichizakazza. Nižaza ninacpora parlassizakazza:

—Tonj tjuñiqui walja ispantichucanaca cherchinčhumčha.

LEVI CJITA ŽOÑIQUI JESUSIŽQUIN KUZZIZ CJISSIČHA

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Jalla nuž ulanžcu tsjii Leví cjita žoñi cherchičha. Impuesto cobriňi žoñitačha niiqui. Impuesto cobriňi puestuquiz julzi želatčha žoñinacžquiz cobrigan. Jesusaqui nii žoñžquiz cjichičha:

—Wejttanž ojkla.

²⁸ Nekztanaqui Leví cjita žoñiqui tsjitsičha. Impuesto cobriz langz apatatžcu, Jesusižtan chica ojkchičha.

²⁹ Nekztanaqui Jesusižtan pijsta paazjapa, Leviqui persun kjuyquiz

zuma čhjeri tjaczičha. Čhjeri lujlcan Jesusaqui impuesto cobriñinac̄tan nižaza yekja ujchiz zoñinac̄tan chica julzi želatčha.³⁰ Jalla nii cheržcu, fariseo zoñinaca nižaza judiuž lii tjaajini maestrunaca jalla ninacaqui Jesusiž tjaajinta zoñinac̄quiz chuchi kallantichičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan impuesto cobriñinac̄tanami ujchiz zoñinac̄tanami čhjeri lujl ančhucjo?

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui nuž nonžcu kjaazičha ninac̄quiz, tuž cjican:

—Wiw zoñinacaqui kullni žoñi anaž pecasačha. Antiz laa zoñinacaž pecchiya.³² Wejrqui “zumal kamučha” cjiňi zoñinac̄quiziqui anal kjawzni tjonchinčha. Antiz “ujchizpančha” cjiňi zoñinac̄quiz kjawzni tjonchinčha, ninaca Yoozquin kuzziz cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

³³ Jalla nekztanaqui zoñinacaqui Jesusižquiz chiichičha, tuž cjican:

—Juanž tjaajintanacami fariseož tjaajintanacami walja ayunasñičha. Y nižaza ninac̄z czuturumpi jaru walja Yoozquin mayiziňičha. Pero amiž tjaajinta zoñinacazti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Čhjeriž lujlžla, nižaza mazk'a kjaz liczla, nižtakazla. —Nuž cjican uj tjojtunz pecchičha nii zoñinacaqui.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninac̄quiz kjaazičha, tuž cjican:

—Zals pjištiquiz zoñinacaž impittaž cjenaqui, čkjažt zalsni žoñžtajapa ayunasasajo? Nii zalsni žoñi želanpacha anaž ayunasasačha.³⁵ Tii jarquin nii zalsni žoñiž kjañtaž cjen, jalla nekztanž ayunasasačha.

³⁶ Tsjii taku chiichizakazza, tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii ew zquitquiztan riminta apakasačha, tsjelanz zquit

rimintisjapa. Jalla nuž paaquiž niiqui, nii ew zquit pertisnaquičha. Nižaza nii ew riminta apjattaqui tsjel zquitquiztan tsjemata cjequičha.³⁷ Nižaza anaž jecmi tsjii zijzi zkiz luusquž ew vino alznasačha. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasačha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasačha.³⁸ Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasačha. Nekziqui zkiz luusmi vinumi zumapanž cjesačha.³⁹ Y nižaza t'amchi vinu licžcu, anaž ew vinu pecasačha. “Wejta t'amchi vinuqui walikazza”, cjican cjequičha. Nižtazakaz zoñinacaqui Yooziž tjaata ew kamaňa ana pecasačha.

TSJII JEEJZ TJUSTQUIZ WATTA

6 ¹Tsjii jeejz tjuñ nooqjui Jesusaqui zkal taypiranž okatčha niiž tjaajinta zoñinac̄tan. Jalla nuž ojkcan niiž tjaajinta zoñinacaqui tric oza kjajpchičha. Nuž kjajpžcu kjaržtan kjojchičha. Nekztan lujlchičha.² Nii cheržcu tsjii kjažultan fariseo zoñinacazti ninac̄quiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta paajo? Jeejz tjuñquizi qui nižta anapančha paazqui. Učhum lii quintrala, čana jaa?

³ Nekztanaqui Jesusaqui ninac̄quiz kjaazičha, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucpančha, čana jaa? Cjjirta Yooz takuqui tuž cjičha: učhum David cjita tuquita atchi ejpqui niiž mazinac̄tan čhjeri eecskatchičha.

⁴ Čhjeri eecznanaqui arajpach Yooz timpluquin luzzičha. Nicju Yooz yujcüz nonžta t'antanaca želatčha. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchičha. Nižaza niiž mazinac̄quiz tojunchičha. Anapantačha permitta

nii t'anta lujlsqui ina žoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui, lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj cjiataqui.

⁵Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Wejrqui tsewctan cughanžquita Yooz Žoñtčha. Jeejz tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami mantasačha. —Nuž cjichičha Jesusaqui.

KJARA KJOÑCHI ŽOÑI ČHJETINTA

⁶Niiž wiruň jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui luzzičha judionacž ajcz kjuyquiz. Jalla nii ajcz kjuyquin tjaajni kallantichičha. Nicju tsjii žoñi želatčha žew kjara kjoñchi. ⁷Nižaza judiuž lii tjaajiñacžtan, fariseonacžtan želatčha. Nii žoñinacaqui Jesusaž awayt'atčha, jeejz tjuñquiziqui čhjetnaqui anaž čhjetna, jaa, jalla nii. Jalla nuž awayt'atčha, Jesusiž quintra nii jaru aptisjapa. ⁸Pero Jesusaqui niža ana wali pinsitanaca kuzquiz naychipančha. Jalla nekztanaqui kjara kjoñchi žoñžquiz paljaychičha, tuž cjian:

—Tsijtsna. Tii taypiquin cjisna.

Nuž chiiiquiztanaqui nii žoñiqui nii taypiquin tsijtsičha. ⁹Nekztanaqui Jesusaqui parti žoñinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjian:

—Wejrqui ančhucaquiz tsjii pewcsnasačha. ¿Jeejz tjuñquiziqui učhum liiqui kjaäzt cjeeo? žoñžquiz zuma paasaya uz žoñžquiz ana zuma paasaja. Žoñž wira liwriyasaya uz žoñž wira ticskatasaja. Ančhucqui zumpacha zizza, zuma paazqui učhum lii jaručha jeejz tjuñquizimi. —Jalla nuž cjian, chiižinchičha Jesusaqui.

¹⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž myutata žejlñi žoñinacž kjutni chercherzičha. Nekztan kjara kjoñchi žoñžquiz cjichičha:

—Am kjara chjinzna.

Nii žoñiqui nuž kjara chjinžcu niiž kjara žejtchi quirchičha. ¹¹Quintra žoñinacazti nii cheržcu walja žawjchičha Jesusiž quintra. Jalla nekztanaqui ninacpora pewcsarassičha, jaknuž Jesusiž quintra paa-as, jalla nii.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹²Niiž wiruňaqui Jesusaqui tsjii curullquin ojkchičha Yooz Ejpžquin mayizi. Ween pakara Yooz Ejpžquin mayizichičha. ¹³Tjuñiž tjewctanalla, niiž tjaajinta žoñinaca kjawzičha. Kjawžcu, Jesusaqui tuncapani illzičha niiž mantita apostolonaca ejisjapa.

¹⁴Nii illzta apostolunacaqui tuž cjeta tjuunacchiztačha: Simonatačha; nižaza niiž tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztačha. Andrestačha, Simonž lajk Jacobotačha. Juantačha. Felipetačha. Bartolometačha. ¹⁵Mateotačha. Tomasatačha. Jacobotačha; niiqui Alfeo cjeta žoñž majchtačha. Simonatačha, nižaza niiqui Canaan t'akquitztantačha. ¹⁶Judastačha, Jacobž lajk; nižaza Judas Iscariotitačha; jalla niiqui Jesusiž quintra tarazunchičha.

¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž illztanacžtan chjjwžquichičha curullquitztan. Pampiquin irantižcu, niiž tjaajinta žoñinacžtan tsijtsičha. Nicju wacchi žoñinaca želatčha, tjapa kjuttan Judea yokquitztan, nižaza Jerusalén wajtquitztan, nižaza Tiro yokquitztan, nižaza Sidón yokquitztan, jalla nii yokanacquitztan tjonchičha. Nii žoñinacaqui Jesusiž takunaca nonzní irantižquichičha. Yekjapanacaqui tjonchičha laanacquitztan čhjetinta ejisjapa. ¹⁸Nižaza yekjapanacaqui tjonchičha zajranacaž tantiquitztan liwriita ejisjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca čhjetinchičha. ¹⁹Jesucristuqui čhjetinz azziztačha.

Niżaza Jesusaqui tjapa nii žejlňi
laanaca čhetinchičha niiž aztan.
Tjappacha laa žoñinacaqui Jesusa lanz
pecatčha, čhetinta cjisjapa.

JESUSIŽ TJAAJINTANACA

²⁰Nekztanaqui Jesusaqui niiž
tjaajinta žoñinacž kjutňi cherzičha.
Nekztan paljaychičha, tuž cjan:
—Ančhucqui porinaca, Yooz mantita
zuma kamañaqui ančhucaltajapačha.
Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²¹Čheri eecsňinaca, wiruň Yoozqui
ančhucaquiz wali cjiskataquičha,
tsjii čheržtan chhekchižtakaz. Jalla
nižtiquiztan cuntintuž cjee.

'Llaquitanaca, anzic ančhuc kaačhan.
Wiruňaqui ananiiž chipchipaquičha.
Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²⁻²³Ančhucqui, Yooz Majchquin
sirwiňi žoñinacħħucčha. Quintra
žoñinacaqui ančhucaquiz
chjaawjkatčha. Niżaza
jakurpayaquičha. Niżazaž
ch'aanaquičha. Niżaza iñaraquičha.
Ančhucaquíz ana zumapanž
nayaquičha. Jalla nuž cjenami ancha
cuntintuž cjee. Ančhuczti arajpachquin
ojkžcu, wali kamaň wira tanznaquičha,
tsjii chawc premiužtakaz. Niżtapan
tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita
atchi ejpnacaqui Yooz sirwiňi
profetanacžquiz chjaawjkatħipantačha.
Jalla nižtiquiztan anziqui cuntintuž
cjee.

²⁴Ančhucqui ricachunaca,
cuntintukaz tii wirquiz
kamchinħucčha. iWiruň anawalipanž
ančhucaquiz wataquičha!

²⁵Ančhucqui zuma cusasanacchiz
kamchinaca, porižtakaz cjisnaquičha.
Yoozquin ana cjuñiži cjen t'akjiriž
cjisnaquičha. Ana walinacquitzan
chipchinaca tsjii noojiqui ananiiž
kaaquičha niżaza llaquitaž cjequičha.

²⁶Ančhucqui, Yooz taku
chiitažoka cjiňi žoninacħħucčha.
Tjapa žoñinacaqui ančhuca honora
waytaquिž niiqui ančhucaquiz juc'ant
anawaliž cjequičha. Tuquitanpacha
tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui
nižtapan honora waytichičha toscara
chiichiiňinacžquiz.

QUINTRA ŽOÑINACHTANAMI ZUMA KUZZIZPANŽ CJEE

²⁷Ančhucqui, wejt taku nonzñinaca,
ančhucaquiz tuž cjiwčha: Ančhuca
quintra žoñinacħtanami zuma
kuzzizpanž cjee. Y niżaza zumapanž
ninacħtan paa, niżaza ančhuca
chjawjkatħinacħtanami zumapanž
cjee. ²⁸Niżaza ančhuca quintra
laykiňi žoñinacžquiz zuma tawkħtan
paljaya ančhucqui. Niżaza ančhuc
iñariňi žoñinacħtajapa zuma tawkħtan
Yoozquin mayt'iżina. ²⁹Jakziltamiž
am yujcquiz kichasaž niiqui, ana
nižtapacha amqui kicha. Anačha
cutjatzqui. Niżaza jakziltamiž am
ira kjañasaž niiqui, nii kjañaj cjee.
³⁰Niżaza jakziltamiž amquitzan mayi
tjonasačha, nuž tjaa. Jakziltamiž
amquitzan kjañasačha, nuž kjañaj cjee.
Anam amqui quijasačha. ³¹Jaknužt
ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan
zuma kamz pecħhaj niiqui, jalla
nižtapacha ančhucqui žoñinacħtan
zuma kama.

³²Yekjapanacaqui ančhucatan zumaž
munazičha. Ančhucqui ninacħtan
alajapankaz zuma munazaquिž niiqui,
ċkjažtiquiztan ančhucqui "Zumal
paa-učha" cjan chiyasajo? Niżta
iratazakaz paačha anawal kuzziz
Żoñinacami. ³³Yekjapanacaqui
ančhucaquiz yanapčha. Ančhucqui
ninacħtan alajapankaz yanapaquिž
niiqui, ġkjažtiquiztan ančhucqui
"Zumal paa-učha" cjan chiyasajo?

Nižta iratazakaz paačha anawal kuzziz žoñinacami.³⁴ Yekjapanacaquí ančhucaquiz onza. Ančhucqui ninacčtan alajapankaz onznaquíž niíqui, ēkjažtiquiztan ančhucqui “Zumal onznučha” cjican chiyasajo? Nižta irata zakaz paačha anawal kuzziz žoñinacami. Nekztan tsjii onzñizakaz tjewza.³⁵ Pero ančhucqui quintra žoñinacčtanami zuma munazizpanž waquizičha. Nižaza ančhucqui quintra žoñinacčquizimi yanapz panž waquizičha. Nižaza ančhucqui onžcumí anaž tjewz waquizičha “Niimiž onz, jaa” cjicanaqui. Jalla nuž kamtiquiztanaqui Yoozqui ančhucaquiz tsjii pajk honora tjaaquičha. Nižaza nuž kamtiquiztan ančhucqui tjeeža werar arajpach Yooz maatinacaž, nii. Nižaza nuž kamcanaqui Yooz irataž kamčha. Yoozqui okzñizakazza quintra žoñinacčquiziquí.³⁶ Yooz Ejpqui walja okzñipančha. Nižta irata ančhucqui okzñi kuzziz cjee.

ZUMA KAMAQUIČHA

³⁷ Ančhucalaqui anačha žoñinacč uj paatanaca chii chiizqui. Jalla nuž žoninacč uj paatanaca chii chiyaquíž niíqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequicičha Yooz yujcquiziquí. Nižaza žoñinacčquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquíž niíqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequicičha. Nižaza jakzilta žoñit ančhuca quintra uj paačhaja, jalla niíquiz pertunz waquizičha. Nekztan Yoozqui ančhucaquiz ujnaca zakaz pertunaquičha.³⁸ Ančhucqui okzñi kuzziz žoñinacčquizimi tja. Jalla nuž tjaan Yoozqui ančhucaquiz juc'anti tjaaquičha. Jalla tuž Yoozqui tjaaquičha. Ančhuca quelzquiz chijipi tjaaquičha. Tsajtsu tsajtsu nižaza walja kala ts'aczcu tjaaquičha. Jakziltat

tuptalla tjaāčhaja, jalla niižquiz nuž tuptalla zakaz Yoozqui tjaaquičha. Nižaza jakziltat čhjuñi kuzziz tjaāčhaja, jalla niižquiz nuž čhjuñi zakaz Yoozqui tjaaquičha.

³⁹ Jesusaqui tsjii takunacčtan chiichičha, tuž cjican:

—¿Jaknužt zur žoñiqui yekja zur žoñi irpiñižtakaz zuma chjichasajo? Pucultanpachaž ojtquiz tjojtsnasačha. Jalla nižtaž ana zuma cjicjiňi žoñinacaqui.⁴⁰ Tsjilla cjesačha. Tsjii tjaajinta žoñiqui niiž tjaajiňižquiztan anaž juclanti cjesačha, aunquimi istutiižtu tjaajiňi maestrupanikaz cjequicičha. —Jalla nuž tjaajinchičha Jesusaqui.

UJ PUNTUQUIZTAN

Nižaza Jesusaqui tjaajinchičha, tuž cjican:

⁴¹ —Amqui am jilž čhujcquiz tsjii cjuchilla cherasaž niíqui, ēkjažtiquiztan am persun čhujcquiz pajk cjujchi ana cherjo?⁴² Am persun čhujcquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niíqui, ēkjažtiquiztan am jilžquiz chijijo, “Jila, am čhujcquiztan nii cjuchilla apakžinačha”, cjicanajo? Ana zum žoñičha amqui. Primeruqui am persun čhujcquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasačha. Y nižaza am jilž čhujcquiztan cjuchilla apakasačha. —Jalla nuž tjaajinchičha Jesusaqui uj puntuquiztan.

ŽOÑINACAQUI PAJTAŽ CJESAČHA NINACČ KAMTIQUIZTAN

⁴³ Nižaza žoñinacč kamaň puntuquiztan Jesusaqui tjaajinchičha tuž cjican:

—Tsjii zum muntiquiztan ana zum frutanaca anawira pookasačha. Nižaza tsjii ana zum muntiquiztan zum frutanaca anazakaz pookasačha.

⁴⁴Niżaza zapa muntinaca niiž frutanaquiztan pajza. Jalla nižtiquiztan tsjii ch'ap muntiquiztan higo fruta anaž pooki atasačha. Niżaza tsjii ch'ap muntiquiztan uwas fruta anaž pooki atasačha. ⁴⁵Tsjii zuma kuzziz žoñiqui zuma takunaca paljayñipančha. Tsjii ana zuma kuzziz žoñizti ana zuma takunaca paljayñipančha. Jaknužt kuzquiz pinsiħħaja, jalla nuž chiiħa žoñinacami.

⁴⁶Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucqui anaž weriž chiitacama kamčha. Jaziqui, ċkjažtiquiztan ančhucqui wejt tjuu aynakjo, wilta wiltajo, “Wejt Jiliri, wejt Jiliri”, cjicanajo? ⁴⁷Yekjap žoñinacazti wejtquin tjonču wejt takunaca tjapa kuz nonža Niżaza weriž chiitacamaž kamčha. Jalla tižtaž nii žoñiqui. ⁴⁸Jalla nii žoñiqui kjuya kjuychičha. Primeraqui yoka jwetchičha, maz zaljapja. Nii mazquin zalžcu, jalla nii maz juntuň chjuczičha nii kjuy simintu. Nekztan kjuya pirkichičha. Wiruñaqui tsjii puju kjaz chijipi ojkchičha, walja pjatsi. Nekztanaqui nii kjazqui ojkchičha, kjuya t'eznata. Pero anapan t'ezni atchičha. Nii kjuyaqui maz juntuň kjuytatačha. ⁴⁹Yekjap žoñinacazti wejt taku ana tjapa kuz nonža. Niżaza weriž chiitacama anaž kamčha. Jalla tižtaž nii žoñiqui. Jalla nii žoñiqui kjuyazakaz kjuychičha, ana maz simintuchiz. Wiruñaqui niżazakaz tsjii puju pjatzi, kjazqui kjuya t'ezinsjapa ojkchičha. Nekztanaqui nii kjuyaqui ezzieħha. K'ala kuztačha. Jalla nižtaž nii ana weriž chiitacama kamñi žoñiqui.

TSJII ČHJETINTAQUI

7 ¹Jesusaqui nuž paljayz żeržcuqu, Capernaum cjita watja ojkchičha. ²Nicju tsjii romano zultat jiliri

želatčha. Niiž ancha zuma piyunaqui ancha laatačha, ticzmayaatačha. ³Nii zultat jiliriqui Jesusiż quintu zizcu, tsjii kjažultan judionacž jilirinaca cuchanžquichičha, Jesusiżquiz roččajo niiž piyuna čħjetnajo. ⁴Jalla nekztanaqui mantita žoñinacaudi Jesusiżquiz macjatchičha. Nekztanac ancha roct'ichičha, tuž cjican:

—Tii zultat jiliriqui ancha zumačha. Jalla nižtiquiztan yanapchucapančha.

⁵Učhum watja walja rispitfičha. Niżaza tsjii učhumž ajcz kjuya kjuykatchičha niqu.

⁶⁻⁷Nekztanaqui Jesusaqui nii rocñinacžtan ojkchičha. Kjuya žcati cjisnan, nii zultat jiliriqui tsjii niiž mazinaca cuchanžquichičha, Jesusiżquiz chii, tuž cjican:

—Wejt jiliri, am yujcquizic anal waquizučha, am wejt kjuyquiz luzajo. Wejrqui persunpacha eksinčha am kjuri ojkjzjapa. Am ojkzqui ch'amaž cjesačha. Tekztanpacha tsjii taku chiyalla. Nuž amiž chiitiquiztanac žetaquičha wejt piyunaqui. ⁸Wejrmi wejt jiliriž mantitacama ojklayiňčha. Niżaza wejt zultatunacaqui weriž mantitacama ojklayiňčha. Jaziqui tsjiimil mantučha, “Oka” cjican. Nekztan ojkčha. Niżaza tsjiimil kjawznučha. Nekztanac tjončha. Niżaza tsjiimil mantučha, “Tižta paa” cjican. Niimi zakaz paačha. Niżtazakaz amqui mantasačha, wejt piyuna žetajo.

⁹Jalla nižta taku nonžcu, Jesusaqui, chiichičha:

—Cusapachaž chiičha nii žoñiqui, —cjican.

Nekztanaqui apsni žoñinacž kjutni chersiħha. Cheržcu tuž cjichičha:

—Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami.

¹⁰Nii jiliriž cuchanta žoñinacaqui jilirž kjuya irantižcu chekapan laa pyuna žejtchi zalchičha.

TSJII ŽOÑI JACATATCHI

¹¹Wiruñaqui Jesusaqui tsjii Naín cijita watja ojkchičha, niiž tjaajinta žoñinacžtan nižaza tama žoñinacžtan.
¹²Wajt žcati irantižcu, tsjii alma callñi cherchičha. Jalla nii ticzi qui zinta maatitaca. Niiž maaqui žewtačha. Walja nii wajtchiz žoñinacaqui cumpaňatäčha. ¹³Cheržcu, Jesucristu Jiliriqui naa maatak žonaquiz okzicħha, tuž cjican:

—Ana kaa amqui.

¹⁴Nekztanaqui Jesusaqui žcatzinchičha. Almiž cajuna lanzičha. Alma callñinacaqui nužquiz tsjitsičha. Nekztanaqui Jesusaqui ticzi žoñžquiz cjichičha:

—Jilala, amquiz cjiwčha, “Žaažna”.

¹⁵Jalla nii chiitiquiztanaqui nii ticzi žoñiqui žaazičha. Nekztanac chii kallantichičha. Nekztanaqui Jesusaqui niiž maaquiz intirjichičha. ¹⁶Jalla nuž cheržcu, tjappacha tsucchičha. Nižaza tjappacha Yoozquin honora waytichičha, tuž cjican:

—Učhum wajtquizpacha tsjii chawc Yooziž cuchanžquita žoñiqui jecśila, oré. Yoozqui niiž wajtchiz žoñinaca yanapi tjonchičha.

¹⁷Jalla nekztanaqui tjapa Judea yokaran nižaza nii yok tjiyanar Jesusiž zuma paata quintu ojkchičha.

JUAN BAUTISTAQUI JESUCRISTUŽ PUNTU ZIZ PECHIČHA

¹⁸Juan Bautistaž tjaajinta žoñinacaqui nii žoñi jacatatchi quintu quint'ichičha Juanžquiz. Jalla nižtiqvitzan Juanqui Jesusiž quintu zizzizakazza. Nekztanaqui pucultan niiž tjaajintanaca kjawzičha. ¹⁹Nekztan

Jesusižquin cuchanžquichičha, niižquin pewcznajo, tuž cjican:
 —Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui Yoozquiztan cuchanžquita Cristumpankaya; uz yekjaž tjonasaj?

²⁰Juanž cuchanta žoñinacaqui Jesusižquin žcatzinchičha. Jalla nekztanaqui irantižcu, cjichičha:
 —Juan Bautistaqui wejrnatč cuchanžquičha amquiz pewcznajo: “Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui nii Cristumkaya, uj yekjaž tjonasaj?”

²¹Nii orapacha nuž irantitiquiztan Jesusaqui walja žejlñi laanaca čhetinchičha. Nižaza zajraž tanta žoñinaca čhetinchičha. Nižaza zur žoñinacž čhujqui čhetinchičha.

²²Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Juanžquin quepa. Amiž chertanaca nonžtanaca quint'ižca. Weriž paatanaca mazca. Zur žoñinaca cheržni cjiſſila. Nižaza coj žoñinaca zuma kjojchchiz ojklayni cjiſſila. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinacami zuma janchichiz žejtchi cjiſſila. Nižaza oñ žoñinacami nonzni cjiſſila. Nižaza ticzi žoñinaca jacatatchi cjiſſila. Nižaza pori žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapančha. ²³Jakziltat weriž paatanaca, chiitanaca nonžcu ana kuz turwayzižlaj nioui, walipanikaz cjequičha.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

²⁴Juanž cuchanžquita žoñinacaž ojktan, Jesusaqui Juanž puntuqvitzan chiichičha. Tjapa žoñinacžquiz tuž cjichičha:

—¿Chjulu ch'ehti yokquin cheržni ojkchinčhuctaya? ¿Tsjii tjamiz tjižinta kalu cheržni ojkchinčhuctaya? Anapanž jaz. ²⁵¿Tsjii finu zquitichiz žoñi cheržni ojkchinčhuctaya? Anapanž, jaz. Finu zquitichiz žoñinaca chawc

jilirž kjuyquiz žejlčha. Nižaza wali jiru kamni cusasanacchiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlčha. ²⁶Nekztanac, čjhjulu cherzni ojkchinčuctajo? Yooz taku paljayni profeta cherzni ojkchinčuccha. Nužupancha. Juanqui Yooz yujcquiz juc'antičha parti Yooz taku paljayni profetanacžquitzanaqui. ²⁷Juanž puntuquiztan Yooz tawk libruquiz cijrtačha tuž cjican:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi
cuchanžcaquicha ima Cristuž
Yooz taku paljai ojklayan. Nii
žoñiqui Israel žoñinacžquiz
Cristo zuma tjewskataquicha”.

²⁸Juan Bautistačha parti žoñž maatiquiztan tsjan juc'antioui. Pero tjapa Yoozquin kuzziz žoñimi Yooz maati cjequičha. Čjhul Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjaa juc'antičha.

—Jalla nuž cjichičha Jesucristuqui.

²⁹Jalla nuž nonžcuqui tjapa Juanž bautistaž žoñinacami cjichičha:

—Zumapančha Yooz Ejpqui,
—cjicanaqui. Nužuzakaz cjichičha impuesto cobriňi žoñinacami, Juanž bautista cjicanaqui.

³⁰Pero fariseo žoñinacazti judiož lii tjaajinacžtanpacha Yoozquin kuzziz puntuquiztan chiižinta ana juyzu paachičha. Nižaza Yooziž cuchanžquita Juan Bautista ana rispitchicha. Nižtiquiztanaqui ana Juanž bautistatačha.

³¹Jesucristo Jiliriqui cjichičha:
—¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jectnaca iratatajo tinacajo? ³²Ocjala irataž tiinaca, žana jaa? Ocjalanacaqui palazquin uzincan niiž mazinacžquiz altu tawkžtan kjaw kjawčha, tuž cjican: “Wejrnamaž pincallu pjujtan, ana tsajtchinčuccha ančhucqui. Wejrnamaž llaquita itsan, ana kaachinčuccha”. Jalla nižta ocjala iratačha tii timpuquiz žejlñi

žoñinacaqui. ³³¿Kjažtiquiztan nižta iratajo? Juan Bautistaqui tjonchičha. T'anta ana lujlñitačha. Vinumi ana licñitačha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui chiichinčuccha: “Zajriž tantačha niíqui”, cjican. ³⁴Wiruñaqui wejrqui tjonchinčha. Čjhulumi lujlchinčha. Nižaza čjhulumi licchinčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt quintra chutčha: “Walja lujlñičha licñičha tiiqui. Jalla tiipančha ujchiz žoñinacž maziquiya, nižaza impuesto cobriñinacami”. Nuž chiyinčuccha. ³⁵Tuž zakal cjiwčha: Yooz punto zuma zizni žoñinacaqui Yooz tjaajinta punto tjeěza.

JESUSAQUI TSJII FARISEO ŽOÑŽ KJUYQUIN LUJLCHIČHA

³⁶Wiruñaqui tsjii fariseo žoñiqui Jesusa luli kjawzičha. Nekztanaqui niiž kjuya ojkchičha Jesusaqui. Niiž kjuya irantižcu misquiz julzičha luljzapa.

³⁷Nii wajtquizpacha tsjaa ancha ujchiz maatak žonqui želatčha. Jesusa luli ojkchi quintu zizzu, fariseo žoñž kjuya irantižquichiňčha alabastro cjita maz putillžtan. Nii putillaqui zuma uluraz aceiti chjjipitačha. ³⁸Nižaza naaqui ancha kaacan Jesusiž kjojch latuquiz julzinčha. Jalla nekztanaqui naaža čhjujc kaj čhjojcan Jesusiž kjojcha awjzni kallantichinčha. Nekztan naaža persun charžtan Jesusiž kjojcha chjužzinčinčha, zuma kjoñipacha. Nekztan Jesusiž kjojcha chjulsinčha.

Nekztanaqui Jesusiž kjojchquiz nii zuma uluraz aceitižtan tjajlzinčinčha.

³⁹Jalla nuž cheržcuqui, fariseo impitni žoñiqui persun kuzquiz pinsichičha, tuž cjican: “Tii žoñiqui ultim werar Yooz taku paljayni žoñižlaj niíqui, tiiqui zizkalal, taa maatak žoñ ancha uj payiňčha, jalla nii. Taa žoñzti tiiž kjojcha zakal lanlanžla”.

**ĽJAKZILTAT JUC'ANTI YOOZQUIN
K'AACHIÑI CJESAYA?**

⁴⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz cjichičha:

—Simona, amquiz tsjii taku chiyasačha.

Nekztan nii Simón cjita fariseuqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tjaajiňi, wejtziz chiyalla.

⁴¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Tsjii pucultan žoñiqui denario cjita paaz kajatačha. Tsjii žoñiqui 500 denario cjita paaz kajatačha. Tsjiuňzti 50 denario kajatačha.
⁴²Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ana wira pjojki atchičha. Nižtami ana wira pjojki atchiž cjen nii kajni žoñiqui nii pucultan žoñinacžquiz cjichičha: “Ančhucaň kajžta paazqui anal cobračha. Jaziqui nužquizpanikal pertunačha”.

Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Jaziqui kjaaznalla amqui.

ĽJakziltat nii pucultan žoñžquiztan nii ana cobriňi žoñžquiz juc'anti k'aachiňi cjesaya?

⁴³Jalla nekztanaqui Simón cjita fariseuqui kjaazičha, tuž cjican:

—Nii pajk kaja ana cobrita žoñiqui juc'ant k'aachiňi cječhani.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Razunam chiičha.

⁴⁴Nekztanaqui naa maatak žona kjutňi cheržcu Jesusaqui Simonžquiz cjichičha:

—Wejrqui am kjuya luzquichinčha. Amqui anam kjaz onanchamčha, tii wejt kjojcha awjzjapa. ĽTaa maatak žon cherkay? Taa maatak žontzi persun čhjujc kajlližtan wejt kjojcha awjzinčha. Nekztanaqui persun charžtan chijuzinčha. ⁴⁵Amqui

wejtquiz anam chjulzamčha. Naazti nuž luzcu wejt kjojchami chjul chjulžinchinčha. ⁴⁶Amqui wejt achquiz ana aceitimi alžinchamčha. Naazti wejt kjojchquizimi zuma uluraz aceite alzinčha. ⁴⁷Jalla nižtiquiztan amquiz chiižinučha tužu. Walja naaža ujnaca pertuntiquiztan taa maatak žonqui juc'anti wejr k'ayachtičha. Jakziltat ujlliquiztan pertunta cječhaja, jalla nižqui anaž juc'anti k'ayachtičha.

⁴⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichičha:

—Am ujnacaqui pertuntačha.

⁴⁹Nekztan parti impitta žoñinacaqui nii nonžcu ninacpora parla kallantassičha, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Wali ujnacamiž pertunla. Ujquiztan žoñinacamiž pertunčha.

⁵⁰Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichičha:

—Amiž criitiquiztan jaziqui amqui liwriitačha. Jaziqui cuntintum okaquičha.

**MAATAKANACAQUI
JESUSIŽQUIZ YANAPCHIČHA**

8 ¹Wiruňaqui Jesusaqui wacchi watjanacaran jochinacaran ojklaychičha. Jalla nuž ojklaycan Yooz mantita zuma kamaňa, jalla nii puntu paljaychičha. Niiž tuncapan illzta apostolonaca niižtan chicapachatačha.

²Nižaza tsjii kjažultan niiž čhjetinta maatakanaca cumpaňtichičha, ninacžtan chica. Niiž tuquiqui nii maatakanacaqui zajraž tantatačha, y nižaza conanacchiztačha. Jalla nii maatakquiztan tsjaaqi María Magdalena cjítitačha. Jalla naaquiztan pakallak zajranaca ulanchitačha.

³Nižaza tsjaa žon želatčha, Juana cjiti, Chuza cjita žoñž tjuntačha. Naaža lucuquí Herodes cjita jiliri yanapñi

secretariotačha. Nižaza tsjaas Susana cjiti žon želatča. Nižaza tsjii kjažultan iya maatakanacaquai apsñitačha. Nii maatakanacaquai persun cusastan atintiňitačha Jesusižquiz.

ČHJACZ QUINTU

⁴Walja žoñinacaquai watjanacquitztan Jesusa cheri ulanžquichičha. Walja žoñinacaž nuž juntazziž cjen, Jesusaqui tsjii quintu quint'ichičha, tuž cjican:

⁵Tsjii zkala čhjacnī žoñiqui zkal čhjaquí ojkchičha. Nekztan zkal semilla wichcan wichcan čhjacchičha. Čhjaccan, parti semillanacazti jiczaran tjojtsičha. Nii tjojtsi semillaqui tjecantatačha, y nižaza wežlanacaž lujltatačha. ⁶Tsjii parti zkal semillanacazti maz yokaran tjojtsičha. Nii tjojtsi semillanacaquai jecžcanpacha nužquiz kjoñchičha. Anaž umit yoka želatča. ⁷Parti zkal semillanacazti ch'ap yokaran tjojtsičha. Nuž juntu pakan ch'apinacakazza atipchiqui. ⁸Parti zkal semillanacazti zum yokquiz tjojtsičha. Nekztan pajkchičha. Nuž pajkžcu, zuma čhjeri pookchičha, patac čhjerchiz zapa chjojlluquiz. —Nuž quint'ižcu Jesusaqui altu tawkžtan cjichičha:

—Jecchalač cjuñchiz niiqui, ž-nonžna.

⁹Jalla nekztanaqui niiž tjaajinta žoñinacaquai Jesusižquiz pewczičha:

—¿Jaknužt chii tii am takojo? —cjican pewczičha. ¹⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha tuž cjican:

—Ančhucaquiz Yoozpachaž tjaajnaquičha ančhuca kuzquiz, niiž mantita kamaň puntuquitztan, nii. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz chiyučha Yooz mantita kamaňa puntuquitztan. Jalla nužquiz weriž chiita quintu nonžcuqui parti žoñinacaquai ana wira intintiňiž

cjissa. Weriž chiitiquiztanaqui ana wira tantiiňiž cjissa.

¹¹Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichičha:

—Jalla tižta puntunacquitztanž chiičha wejt zkala čhjacz quintoqui. Yooz takučha nii zkal semillanacaquai.

¹²Nii jiczaran žejlñi žoñinacaquai Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžtanaqui, diablu ejita zajraqui tjonza, ninacž kuz turwayžinzjapa. Jalla nuž paačha diabluqui, nonžni žoñinacaž Yooz taku ana cryajo, y nižaza ninacaž ana liwriita cjejajo.

¹³Nižaza nii maz yokaran žejlñi žoñinacaquai Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžcupacha cuntintuž catokčha. Pero Yoozquin tjapa kuzzizpan ana nonža. Tsjiipacamakaz catokčha. Čhjul pruebaž tjonanami ratullaž quejpsa.

¹⁴Nižaza nii ch'ap yokaran žejlñi žoñinacaquai Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžcu anaž tjapa kuztan catokčha. Cusasanacapankaz cherza; nižaza wali jiru kamspanž pecčha; nižaza pijjstanacapankaz pecčha. Jalla nižtiquiztan čhjul ana walinaca tjontan, ninacž kuznaca turwayskatčha. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tјatža. Jalla nižtiquiztan ana zuma kamasačha. Ana pookñi zkalažtakaz kamčha. ¹⁵Nii zum yokquiz žejlñi žoñinacaquai Yooz taku nonzičha. Tjapa kuztan Yooz taku nonža. Tjapa kuztanž catokčha. Nižaza Yooz takucama zuma kamčha Yoozquin tjurt'iňi kuzziz. Jalla nižtiquiztan zuma pookñi zkalažtakaz kamčha, zumapankaz kamčha.

MICHA TJEEZ QUINTU

¹⁶Jesusaqui tjaajinchičha tuž cjican:

—Anaž jecmi micha tjeeznasačha cajun kjuyltan nonzjapa, už tjaajz zquit koztan nonzjapa. Micha tjeez nonz juntuňpanž nekzipan tewznasačha

kjuyquiz luzñi žoñinačquin kjanajo.
¹⁷ Čħjulu čhjoxjtami wažtapanikaz cjequičha. Niżaza ana Yooz puntu ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequičha.

¹⁸ Weriž chiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jakziltažlaj catokñi kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequičha, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokñi kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequičha. Jalla niżtiquztan Yooz takuqui anapan intintiňiż cjequičha, "intintučha wejrqui" chichiž cjenami. —Jalla nuž tjaajinchičha Jesusaqui.

JESUCRISTUŽ FAMILIA PUNTU

¹⁹ Wiruñaqui Jesusiž maatan niiž lajknacžtan irantiżquichičha, jakziquin Jesusac želatħħaja, jalla nicju. Pero niižquin ana macjati atchičha. Kjuyquiz walja žoñinaca želatħha. ²⁰ Jalla nekztanaqui tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazzičha, tuž cjican:

—Am maami am jilanacami kjuyzancu žejħħa. Am cherz pecħha.

²¹ Jesusaqui nekztan kjaazičha, tuž cjican:

—Yooz taku nonžni žoñinacaqui y niżaza Yooz takucama kamñi žoñinacaqui, ninacapančha wejt familia cuntaqui, wejt maa cuntaqui, y niżaza wejt jilanaca cuntaqui.

JESUSAČHA TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIÑQUI

²² Tsjii nooj Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan luzzičha tsjii warcuquiz. Nekztanaqui tuž cjichičha:

—Tii kotž nawjktuñtanž ojklay.

²³ Jalla nuž ojkcan Jesusaqui tjajchičha. Nekztanaqui tiripintit wali pjursanti tjamīi zalchičha. Jalla nii tjamīi cjen warcuqui kjaz ljojkiżtan julzmayaž cjsnatħha, kjaz chijjipi.

²⁴ Nekztanaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchičha, tuž cjican:

—Tjaajiňi Maestro, Tjaajiňi Maestro, kotquiz julzmayaž cjis učhumqui. Ticznačhan učhumni. —Jalla nuž chiitiquztanaqui Jesusaqui žaazičha. Nekztanaqui tjamžquiz niżaza kjaz ljojkmī mantichičha apaltajo. Jalla nuž mantitiquztanaqui tjamimi kjaz ljojkmī apaltichičha. Ch'lujupan cjissičha. Nužquiz walikaztačha.

²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz chiižinchičha, tuž cjican:

—¿Ana wejtquin kuzziz cjissinčhuckaya? —Nuž pewcztiquiztan, nii tjaajinta žoñinacazti tsucchi ispartichi cjissičha. Niżtiquztan ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Tjamimi kjazmi tiiž mantitacamaž ojkħha, tiiž chiita takukaz cazza.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOÑI ČHJETINTA

²⁶ Niżtami Gadara cjita yokquin irantichičha, kotž nawjktuñtan, Galilea cjita yokż nawjktuñtan. ²⁷ Jesusa yokquiz chijewżtan tsjii nii wajtchiz žoñiqui macjatżquichičha. Ażk watanaca zajraž tantapantakalħha nii žoñiqui. Zajraž tantiquztan ana zquiti cutnitakalħha. Niżaza ana kjuyquizimi kamnitakalħha. Campu santuran kamnitakalħha. ²⁸⁻²⁹ Jesusa cherċu, niiž yujquiz tuzi t'okzičha yokquizpacha; kjawcan puct'ichičha. Nekztanaqui Jesusaqui žoñi tanñi żajra mantichičha žoñżquztan ulnajo. Nii chiitiquztan zajraqui kjawchičha, tuž cjican:

—Jesus, Arajpach Yooz Maati, ċkjažtiquztan am wejtquiz mitisi? Am roct'učha, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

Tuquiqui wilta wilta zajraqui nii žoñi tanñitakalčha. Nižaza nii wajtchiz žoñinacaqui zajraž tanta žoñi čhejlñitakalčha, y nižaza carinžtan mokñitakalčha. Jalla nuž moktiquiztanami čhejlñiquiztanami carina kojkžcu atipasñipankaztakalčha. Jalla nekzta zajraqui nii žoñi ch'ekti yokaran zajt zajtskatchičha.

³⁰Nekztanaqui Jesusaqui nii pewczičha, tuž cjican:

—¿Čhjul tjuuchizzamta?

Nii zajraqui kjaazičha:

—Tama cjitaž wejrqui, —cjican.

Tama zajranacaqui nii žoñquiz lusñitakalčha. ³¹⁻³²Žcati cururan wacchi cuchinacaqui luljean žejlñitakalčha. Jalla nižtiquiztan zajranacaqui Jesusižquiz rocchičha, tuž cjican:

—Anaž wejrnat casticta cjejajo mantalla. Nii cuchinacžquin luzkatalla.

—Jalla nuž mantiskatz pecchičha zajranacaqui. Nekztanaqui Jesusaqui nuž mantichičha. ³³Jalla nekztanaqui nuž mantitiquiztan zajranacaqui žoñžquiztan ulanžcu cuchinacžquin lusi ojkchičha. Cuchinacžquin luzcuqui cuchinaca tjiiranchičha tsjii k'aw kjutňi. Nekztanaqui nii cuchinacaqui kossucpacha tjojtsičha nii barranc k'awquiz. Nižaza kotquin tjojtsičha. Jalla nužquiz tjapa ticzičha.

³⁴Cuchi itzñinacaqui nii cheržcu walja tsucchi zajtchičha. Watjaran jochiran quintu quint'ican ojklaychičha. ³⁵Nii quintu nonžcu walja žoñinacaqui ojkchičha nii paatanaca cheri. Jesusižquin irantižcu, nii zajraž tanta žoñi žejtchi cherchičha. Nii žoñiqui julzi želatčha Jesusiž kjojch latuquiz, zquití cujitchi. Nižaza zuma tawkchiztačha, ana lucuratžtakaztačha. Jalla nuž cheržcu, nii cheri tjonchi žoñinacaqui nužquiz ispantichičha.

³⁶Nii žoñi čhjetiňi cherchi žoñinacaqui quint'ichičha parti žoñinacžquiz, jaknužt Jesusaqui žoñi čhjetinčhaja, jalla nii. ³⁷Nii quintu nonžcu, tjapa Gadara cjita yokquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roqui kallantichičha nawijk okajo. Nii žoñinacaqui cuchinacaž pertissiž cjen waljaž eksnatčha. Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui tsjii warcuquiz luzzičha, ojkzjapa.

³⁸Nii zajriquiztan čhjetinta žoñiqui Jesusižquiz rocchičha, tuž cjican:

—Amtan chical ojkkatalla.

Pero Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tekz am žela. ³⁹Am kjuya oka. Žoñinacžquizim amqui quint'aquičha jaknužt Yoozqui am čhjetintčhaja, jalla nii.

Nekztanaqui nii žoñiqui ojkchičha. Jalla nuž ojkžcu tjapa kjutňi watjaran quint'ichičha, jaknužt Jesusaqui nii čhjetintčhaja, jalla nii.

JESUCRISTUČHA LAA ŽOÑI ČHJETINÑI

⁴⁰Jalla nekztanaqui Jesusaž kotž nawjktuňtan quejpžquitan, žejlñi žoñinacaqui tjapa kuz risiwchičha. Tjappacha Jesusiž tjonz tjezsitačha. Nekztanaqui niiž tjontiquiztan cuntintutačha.

⁴¹Jalla nekztan tsjii Jairo cjita žoñiqui irantižquichičha; ajcz kjuy jiliritačha. Nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz puct'ichičha. Nekztanaqui rocchičha niiž kjuya okajo. ⁴²Nii oraqui nii žoñž zinta majtqui ticzmayatačha. Tuncapan watchiztačha naa majtqui. Nekztan Jesusaqui jilirž kjuya ojkchičha. Jesusaž okan, walja žoñinacaqui ts'acjascan apzičha.

⁴³Jalla ninacžtan juntu tsjaa laa maatak žonqui okatčha. Tuncapan wata inturu ljok ojkñi laa t'akjisichintakalčha. Nižaza

medicunac̄quiz kullkatjawi ancha castassinčha, ana čhjulchiz cjissintačha. Nuž kullkatčumi ana wira žetatčha.

⁴⁴ Nekztanaqui naa laa zonqui Jesusiž wir kjuttan macjatchinčha. Niiž zquit tjiiquiz lanzinčha. Nii orapacha nuž lanžcuqui žejtchinčha. Nižaza ljok ojkñimi tsijtsičha.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewczičha, tuž cjican:

—¿Ject wejr lanzejo?

Tjappacha ninacaquí ana zizní chiichičha, nuž pewcžtiquiztan. Jalla nuž cjen Pedruqui niiž mazinacžtan cjichičha:

—Tjaajiňi Maestro, tii zoñinaca ancha amquiz ts'acjassa, nižaza tjapa kjuttanž am tewjctewjc̄ha. Jaziqui čkažtiquiztan am nuž pewcžjo, “¿Ject wejr lanzejo?” cjicanajo?

⁴⁶ Nekztanac Jesusaqui cjichičha:

—Tsjií tsjiíqui wejr lanzičha. Wejr persun kuzquiz naychinčha wejt azioui tsjií čhetinchic̄ha, jalla nii.

⁴⁷ Naa maatak zonqui waj nuž Jesusiž kuzquiz pajta ziztiquiztan, cjarcatcan macjatchinčha. Nekztan Jesusiž kjojchquiz quillzinčha. Tjapa zoñinaca želan naaqui mazzinčha, nii orac lanzintaž naaqui, jalla nii. Nižaza nii lanžcu nii orapacha žejtchi quirchinčha naaqui. Jalla nuž cjican mazzinčha Jesusižquiz. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Cullacalla, tjapa kuztan criichiž cjen čhetinta cjissamčha. Jaziqui cuntintum am okaquičha.

⁴⁹ Jesusaž ima naatan parla žeržnan, tsjií zoñiqui tjonchičha Jairo cjita zoñž kjuyquiztan. Nii Jairuqui ajcz kjuy jiliritačha. Tjonchi zoñiqui Jairužquiz cjichičha:

—Am majtqui ticzinpančha.

Anam iya tii Maestružquiz molistis waquizičha.

⁵⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Jesusaqui Jairužquiz cjichičha:

—Ana am nic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuzziz cjee. Nekztan am uzqui zetaquičha.

⁵¹ Jairuž kjuya irantičcu, Jesusaqui anaž jecmi kjuyquiz luzkatchičha. Jesusižtan Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, naa uza maa ejpžtan jalla ninacakaz luzkatchičha. ⁵² Nii kjuyquiz žejlñi zoñinacaquí tjappachaž kaatkalčha. Nižaza naa uzaž ticziž cjen walja llaquitatakalčha. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Anaž kaa. Taa uzqui anačha ticzin, antiz taa uzqui tjajčha.

⁵³ Nuž Jesusiž chitiiquiztan nii žejlñi zoñinacaquí tjassičha nii nonžcu. Ticzinpančha nuž zizzičha parti zoñinacaquí. ⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa uza kjara tanzinchičha, y nižaza altu tawkžtan chiichičha, tuž cjican:

—Kolta cullacalla, žaazna.

⁵⁵ Nii orapacha wilta žejtchin cjissinčha. Nižaza nii orapacha tsijtsinčha. Nekztan Jesusaqui mantichičha naa uzaquiz čhjeri tjaaznajo. ⁵⁶ Naaža maa ejpqui nuž jacatatchiž cjen ancha ispantichičha. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz paljaychičha:

—Anaž jecžquizimi chiichiyaquic̄ha tii čhetinta quintu, —nuž cjichičha Jesusaqui.

APOSTOLUNACA CUCHANTA

9 ¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan illzta apostolonaca kjawzičha. Nekztan ninacžquiz mantiz azi tjaachičha, tjapaman zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanaca čhetinzjapa. ² Nižaza Jesusaqui ninacžquiz mantichičha Yooz zuma kamañ puntuquiztan paljayajo, y

nižaza laa žoñinaca čhetnajo. ³Nižaza cjichičha:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquičha, jiczquin ojkcan. Anaza ajtsmi, anaza žak quelsmi, anaza čherimi anaza paazmi. Nižaza zinta zquitikaz chjichaquičha. ⁴Jakzi kjuyquinami irantižcuqui nii kjuyquin alujas aquičha. Jalla nicjuž kamaquičha, nii yokquiztan ojkzcama. ⁵Yekjap wajtchiz žoñinacaqui ančhuc anaž risiwz pecaquiž niiqui, nii wajtquiztanž ulnaquičha. Nižaza ančhuca kjojchquiz zcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquičha. Jalla nii tsajt tsajtstaqui siňalaž cjequičha ninacž quintra, ančhuc ana risiwhciž cjen.

⁶Jalla nekztanaqui Jesusiž nuž taku tjaatiquiztan apostolonacaqui niiž mantitacama ojkchičha. Tjapa jochinacž kjutňi ojkchičha, liwriiňi Yooz taku paljayan, y nižaza laanaca čhetinca.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

⁷Tsjii chawc jiliriqui Herodes cjita želatčha. Jesusiž quintu zizcu, ana čhjulumi naazipančha nii oraqui. Inakaz želatčha. Jesusiž quintu nonžcu yekjapanacazti cjichičha:

—Juanqui ticziquiztan jacatatchičhižlani.

⁸Yekjapanacazti chiichičha tuž cjican:

—Tiila Eliasqui; jecžquichila.

Elías cjitaqui tuquita Yooz taku paljaynī profetatačha. Yekjapanacazti Jesusiž puntu chiichičha, tuž cjican:

—Tiila tsjii tuquita Yooz taku paljaynī profetaqui, jacatatchila.

Jalla nuž cjenami Herodes cjita jiliriqui inakaz cjissičha. ⁹Nii Herodesqui tuž cjichičha:

—Wejrpančha mantichintqui, Juanž acha muržčajo. Anziqui wacchi milajru paata quintunaca nonznučha. ēJectpan

nii milajrunaca paañejo? Juanpan cjesajo?

Jalla nekztanaqui Herodesqui Jesusižtan walja zalz pecchičha.

ŽOÑINACŽQUIZ ČHJERI TJAAZ MILAJRU

¹⁰Wiruñaqui Jesusiž illzta apostolonacaqui cutjatchičha. Nekztan Jesusižquiz quint'ichičha jaknužt kamtčhaja, jalla ninaca. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchičha tsjii ana žejlz yokquin, Betsaida cjita wajtž žcati. ¹¹Nuž ojktazizcu, žoñinacaqui walja apzičha. Nekztanaqui nuž apžtiquiztan Jesusaqui zuma risiwhcičha. Ninacžquiz paljaychičha Yooz mantita zuma kamañ puntu. Nižaza laanaca čhetinchičha.

¹²Zezi cjee ora Jesusiž tuncapan illzta apostolonaca niižquin macjatchičha, tuž cjican:

—Tii žoñinaca cuchna joch kjutňi wajt kjutňi okaj cjee; tjajz kjuya kjuržc妖 cjee; nižaza lujlž čhjeri kjuržc妖 cjee. Tekziqui anaž čhjulumi žejlčha. Jalla nuž cuch waquizičha amqui.

¹³Pero Jesusaqui niiž illzta apostolonacžquiz chiižinchičha, tuž cjican:

—Ančhucž antiz čhjeri tjaa.

Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Anaž wejtnacalta čhjulumi žejlčha. Pjijska t'antallžtan pizc ch'izlližtan, nižtallakaz wejtnacalta žejlčha. Tinacžquiz tjaazjapa anapan wacasačha. Tinacžquiz tjaasjapa, čhjeri kjayi okasaya?

¹⁴Nii žejlňi žoñinacaqui pjijska warank luctakatačha. Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiz cjichičha:

—Tjulžna tii žoñinacaqui pjijska tunciquiztan pjijska tunca jalla nuž t'aka t'aka tjulžna.

¹⁵ Jalla nuž niiž mantitacama paachičha. Nekztan tjappacha julzičha.
¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui persun kjarquiz nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz tanzičha. Nuž tanžcu arajpach kjutni cherzičha. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquíz cjichičha, jalla nii t'antiquiztan, ch'izquiztan. Jalla nekztanaqui t'unžcu niiž tjaajintanacžquiz chjalzičha, parti žoñinacžquiz tojznajo.
¹⁷ Nekztanaqui tjapa nii žoñinacaqui chjekañcama lujlchičha. Jalla nuž lujltanaqui žejtchi t'anta ch'iz t'unanaca tuncapan canasta chijipi ricujchičha.

JESUSAČHA YOOZIŽ CUCHAÑŽQUITA CRISTUQUI

¹⁸ Tsjii nooj ana žoñinaca želan, Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatčha. Niiž tjaajinta žoñinacapantačha niižtan chicapachaqui. Jesusaqui ninacžquiz pewczičha:

—¿Jaknužt pinsi žoñinacaqui wejt puntuquiztanajo?

¹⁹ Nekztanaqui nii tjaajintanacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Yekjap žoñinacaqui cjičha, Juan Bautistaž amqui. Yekjapanacazti zakaz cjičha, Elías amqui. Yekjapanacazti cjičha, tuquita Yooz taku paljayni profetažlani jacatačchini, —jalla nuž cjičha.

²⁰ Jaziqui nekztanaqui Jesusaqui wilta pewczičha, tuž cjican:

—Ančhuczti, ēwejt puntuquiztan kjažzaž cjeeo?

Pedruqui kjaazičha, tuž cjican:

—Yooziž cuchanžquita Crustumčha amqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zumpacha niiž tjaajintanacžquiz iwjt'ichičha, ana jecžquizimi nižta maznajo.

JESUSAQUI NIIŽ PERSUN TICZ MAZZIČHA

²² Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Yooz cuchanžquita žoñtčha wejrqui. Pero walja sufristančha; nižaza wajt jilirinacami timpla chawc jilirinacami judiož lii tjaajiñinacami wejr ana jilirižtakaz nayaquičha. Nižaza wejr conta cjistančha. Nižaza čhjep majquiztan jacatatačha.

²³ Wiruñaqui tjapa nii žejlñi žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wira tjatzla. Nižaza čhjul pruebanaca watanami zapuru wejttan chicapacha cjee, aunquimi persun wirami apt'ačhani. ²⁴ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañaqui ana tjaataž cjequičha. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjatznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquičha.

²⁵ Arajpachquin wiñaya kamañ wira pertauiž niiqui, čtii muntuquiz žejlñi cusasa čhjuljapat sirwasajo? ²⁶ Nižaza quintra žoñinacaž želan, jakziltat wejtzquiztan wejt tawkquiztan ana pajni chiyaquiž niiqui, wejrqui nižtazakal niižquiztan ana pajni chiyačha wejt mantiz timpuquiz, nekziqui. Tsjii noojiqui walja poderchiz quejpžcačha wejt Yooz Ejpž aztan, nižaza wejt Yooz Ejpž anjilanacžtanpacha. Mantizjapa quejpžcačha. ²⁷ Weraral cjiwčha. Tsjii žoñinaca tekz žejlcanpacha anaž ticznaquičha ima Yooz mantiz timpuquiz kallantan.

JESUSAQUI TSJEMATAŽ CJISSIČHA

²⁸ Tsjii quinsakal tjuñquiztan Jesusaqui curulla yawchičha Yooz Ejpžtan parli. Nižaza čhjepultan niiž illzta žoñinaca chjitchičha, Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan; jalla ninacaqui Jesusižtan chica ojkchičha. ²⁹ Yooz Ejpžtan parlican, Jesusiž yujcni niiž cujta

zquitimi walja lljjni kjanapanikaz cjissicha, chiwicamatačha.³⁰ Nii orapacha pucultan luctak žoñiqui parisižquichičha, Jesusižtan parlisjapa. Nii pucultanaqui Moisestan Eliastantačha.³¹ Nii pucultanaqui walja chiw kiana lljjni taypiquiz tjonatčha. Jesusiž tiez puntu parlatčha. Jerusalén wajtquiz jaknuž ticznačhaja jalla nii puntu.³² Nii oraqui Pedružtan niiž mazinacžtan anchaž taji tjonkatatčha pero nii cheržcu ninacž tajimi zajtchičha. Jesusiž tjeežta honora cherchičha nii pucultan žoñinacaž niižtan želan. Walja chiwi lljjni kjanñi cherchičha.³³ Pucultan žoñinacaž Jesusižquitzan zarakan, Pedruqui cjichičha:

—iWejt Tjaajiñi Maestro, tekz žejlzqui walipankazza! Jaziqui čhjep chjujlli kjuya kjuysla, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moisesta, tsjiiqui Eliasta, jalla nuž.

Pedruqui ana zuma tantiižcu chiichičha.³⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, tsjii tsjirižtakaz macjatžquichičha. Nekztan ninacžquiz urpuntichičha. Jalla nuž urpuntitiquitzan nii čhjepultan illzta žoñinacaqui walja tsucchičha.³⁵ Tsjirquitzan tsjii jora chiižquiñi nonzičha, jalla tuž cjican:

—Jalla tiičha wejt k'ayi Maatiqui. Jalla tiiž chiita taku nonžna.

³⁶Jalla nuž nii joraž chiitan, Jesusaqui zinalla želatčha. Nii čhjepultan illzatanacaqui nužquiz ch'uju quirchičha. Ana jecžquizimi nii cherta puntu chiichičha.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOÑI ČHJETINTA

³⁷Niiž jaka tažu curquitztan chjjwžquichičha. Walja žoñinacaqui Jesusižtan zali tjonchičha.³⁸ Nii tama žoñinacžquitztan tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljaychičha, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt zinta majch cheržinčcalla.³⁹ Wilta wilta zajraž tantačha. Nii zajraqui anchaž kjaw kjawkatčha. Nižazaž t'uckatčha. Atquitztan ch'utuž jupokskatčha. Persun janchiž čhjojristskatčha. Niižquitztan ana zarakz pecčha.⁴⁰ Amiž tjaajinta žoñinacžquiz roccchinčha, wejt majch čhjetzinajo. Ana atchipančha.

⁴¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tii žoñinacajay ana criñipančha. iWalja ujnacchizčhucpančha ančhucjay! Čhjul oracamat ančhucatan wejr želaquya? Čhjul oracamat ančhuca ujquitztan wejr awantaquya? Nižtaqui am majch zjijčcalla.

⁴²Nii žoñž laa majch Jesusižquiz macjatan, zajraqui yokquiz tjojtchičha. Wilta t'uckatchičha. Jalla nekztanaqui Jesusaqui zajra ujzičha. Nii žoñž majch čhjetinču, niiž persun ejpžquiz intirjichičha.⁴³ Nii Yooz aztan paata obra cheržcu tjapa žoñinacaqui ispančichičha. Žoñinacaž ispančichi želan, Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

⁴⁴Tjapa kuztanž tii weriž paljyta nonžna ančhucqui. Anaž tjatzna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Quintria žoñinacžquiz wejr intirjital tarazuntal cjeečha.

⁴⁵Jalla nuž chiyan niiž tjaajinta žoñinacaqui ana intintazzičha. Nižaza nii chiitaqui ana kjanzt'itatačha, ninaca intintajo. Ana intintaczumi, pewcz eksnatčha niiž chiita taku kiana intintisjapa.

YOOZ YUJCQUIZ, ČJECT TUCQUIN CJES?

⁴⁶Wiruñaqui niiž tjaajinta žoñinacaqui ninacpora ch'aassi kallantichičha, jakziltat ninacžquitztan tucquin cjes, jalla nii.⁴⁷ Ninačž kuz

pinsita zizcu Jesusaqui tsjii uza tsjitskatchičha niiž latuquiz. ⁴⁸Nekztan ninacžquiz paljaychičha:

—Jequit wejt cunquitztan tsjii uza risiwčhaj niiqui, wejr pacha risiwčha. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, nižaza risiwčha wejr cuchanžquiň. Jakziltat ančhucaquitztan wirquin nayta cjicjiyačhaja, jalla niičha tucquin zuma honorchizqui.

⁴⁹Wiruñaqui Juanqui cjichičha:

—Wejt Tjaajiňi Maestro, tsjii žoñiqui am tjuu chiican zajranaca chjatkatchičha. Nii cheržcu wejr nacqui užinčha, “Ana nižta paa”, cjican. Nii žoñiqui anačha učhumnacatan ojklayň.

⁵⁰Pero Jesusaqui cjichičha:

—Anaž nuž atajčha, jalla. Nižta paañiqui anačha učhumnacatan quintra. Jakziltažlaja ana učhumnacatan quintra, jalla niiqui učhum favoraž paačha.

TSJII OJKTA PUNTU

⁵¹Jalla nekztanaqui Jesusiž arajpacha ojkz tjuňi žcatžinžcatčha. Jalla nižtiquitztan walja p'ektchičha Jerusalén watja ojkzjapa. ⁵²Niiž tuqui žoñinaca cuchanchičha, alujamint kjuya kjuržcago. Jalla nekztanaqui nii cuchanta žoinacaqu Samaria cjita yokquin tsjii watja macjatchičha. ⁵³Nii Samaria wajtchiz žoñinacazti ana kjuyquiz kjawz pecatčha Jesusaž Jerusalén watja ojkz cjen. ⁵⁴Nii quintu nonžcu Jacobžtan Juanžtan Jesusižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, ċkjažt cjes? Wejr nacqui arajpachquitztan uj mantížquila, ciwčha, ninaca tjatanzjapa. Jaknužt tuqui timpu Elás cjita Yooz taku paljayňi profeta paatčhaja, jalla nuž. Jalla nuž waliž cjesaž, ċana jaa?

⁵⁵Jalla nuž chiitiquitztan Jesusaqui ninacaž kjutňi cherzičha. Nekztanaqui ujzičha, tuž cjican:

—Ančhuca kuzqui ana waličha. Anaž tantiyassa ančhucqui. ⁵⁶Wejr qui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Wejr qui tsewctan tjonchinčha, ujchiz žoñinaca liwriizjapa. Ana tjonchinčha ujchiz žoñinaca tjatanzjapa.

Jalla nekztanaqui yekja watja ojkchičha.

JESUCRISTUŽTAN CHICA

OJKLAYZ PUNTU

⁵⁷Jiczquiz okan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, jakziquinam ojkčhaja amqui, wejr qui chicapachal ojklayz pecučha.

⁵⁸Nekztan Jesusaqui niižquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzt anal kjuychizza, tjajzjapami.

⁵⁹Wiruñaqui Jesusaqui yekja žoñžquiz tuž cjichičha:

—Wejttan chicaž ojklaya.

Nii žoñiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, primiraqui wejt ticzi ejp tјatznačha.

⁶⁰Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ticzižtakaz ana zuma kamaňchiz kamňi žoñinacaqu, jalla ninacaj ticzinaca tјatzla. Amqui ojbla, Yooz mantita zuma kamaň puntuquitztan paljayzjapa.

⁶¹Wiruñaqui yekja žoñiqui Jesusižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayz pecučha. Pero primiraqui wejt familialančquiz wejt ojklayz puntu mazinžquiz pecučha.

⁶²Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jakziltat Yooztajapa langzňi kalltičhaja, jalla niiqui tirapan Yooztajapa langz waquizičha, ana wir kjutňi

cheržcu. Jakziltat wir kjutni cherznasaäz niiqui, nižaza tuquita kamañ wirquiz quejps pecasaäz niiqui, jalla niiqui anaž Yooz mantita zuma kamaña tanznasaächa.

JESUSAQUI YOOZ LANGZQUIN ŽOÑINACA CUCHANCHIČHA

10 ¹Jalla wiruñaqui Jesusaqui pakallak tunc žoñinaca illzičha. Jalla nuž illëcü Jesusaqui niiž tuqui tjapa kjutni pucultan pucultan cuchanchičha, jakziquint okačhaja, jalla nii. ²Ima cuchancan ninacžquiz cjichičha:

—Tsjii puntul chiižinasaächa. Zkalaqui walja žejlčha. Pero zkala ajzni žoñinacaächa upaqui. Yooz Ejpqui zkäl Patrunačha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpziquiztan mayiza, zkala ajzni žoñinaca cuchanžcajo.

—Jalla nuž paljaychičha Jesusaqui, žoñinacaächa zkalažtakaz. ³Nižaza Jesusaqui niiž cuchanžquita žoñinačquiz cjichičha:

—Ančhucqui uuuzanacažtakaz cuchnučha. Tanňi kitinacaž cheechi žoñinacž taypiquin ojklayaquičha ančhucqui. Jaziqui persunpachaž cwitazaquičha. ⁴Nižaza anaza quelsmi chjichaquičha, anaza paaz pulsami. Ana enenžcu jiczquizic okaquičha.

⁵Tsjii kjuya luzcu, ančhucqui tsaanaquičha, tuž cjican: “Tii kjuychiz žoñinacaqui walipankaj cjila”. ⁶Nicju zuma kamni žoñinaca želaquiž niiqui, walipankaz cjequičha nii kjuychiz žoñinacaqui. Nižaza nii kjuyquiz zuma kamni žoñinaca ana želaquiž niiqui, ančhucaž tsaanta takuqui nužquizkaz cjequičha. ⁷Kjuyquiztan kjuya ana ojklayaquičha. Tsjii kjuya irantiču, nekzpachapan kamaquičha. Čhjulut nii kjuychiz žoñinacaqui onačhaja jalla niicž lulznaquičha. Langzni

žoñinaca pacta cjis waquizičha.

⁸Tsjii watja irantiču nii wajtquiz jakziltakat ančhuc kjawžnačhaj niiqui, jalla nekziqui lulznaquičha čhjulu onanami. ⁹Nižaza nekž žejlňi laanaca čhjetnaquičha. Nižaza paljayaquičha, tuž cjican: “Yooz mantita zuma kamaña ančhucaquiz žcatžinžquičha”.

¹⁰⁻¹¹Nižaza tsjii wajtquiz irantičuqui, jalla nii wajtquiz anaž ančhuc kjawznaquiž niiqui, calli kjutniž ulnaquičha, nii wajt žoñinacžquiz tuž cjican: “Tii wajt pulpu wejtnaca kjojchquiz zcatchipan cjen, jalla tii wajt pulpu tjappacha tsajt tsajtsnačha. Jalla tii tsajtstaqui siñalaž cjequičha ančhuca quintra. Pero ančhucqui tuž zizla, Yooz mantita zuma kamaña ančhucaquiz žcatžinžquitchitačha”. Jalla nuž chiižcuqui, nii ana ančhuc kjawzni wajtquiztan okaquičha.

¹²Wejr cjiwčha ančhucaquiz; casticz tjuñquizi qui nii wajtchiz žoñinaca qui juc'anti castictaž cjequičha, nii tuquita Sodoma cjita wajtchiz žoñinacžquitzanaqui.

YOOZQUIN ANA JUYZU PAAÑI ŽOÑINACŽ PUNTU

¹³iCorazín wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz anawaliž wataquičha! iNižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz anawaliž wataquičha! Ančhuca watjanacquizi qui walja milajrunaca paatatačha. Tiro Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaz niiqui, walipan nii wajtchiz žoñinacaqui werar Yoozquiz cjuñzniž cjitasächa, “Ujchizpantčha; pertunalla”, cjicanaqui. Nižaza ninacž uj sint'ižcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeesni cjitasächa, lutu zquitchiz cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjaljžcu, jalla nuž. ¹⁴Jalla nižtiquiztan ančhucqui casticu tjaaz

tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequičha nii Tiro Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztanaqui.¹⁵ Capernaum wajtchiz žoñinaca, čkjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, "Yoozqui učhum honorchiz cjiskataquičha", cjicanjo? Anaž nuž cjesacha. Pero ančhuczti kozzuc tjojttaž cjequičha infiernuquin sufrisjapa, parti ujchiz žoñinacžtan chica.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz tuž cjichičha:

—Jakziltat ančhuca taku nonžaj niíqui, nižaza wejt takumiž nonža. Nižaza jakziltat ančhuca taku ana nonz pecčhaj niíqui, nižaza wejt taku anaž nonz pecčha. Nižaza jakziltat wejt taku ana nonz pecčhaj niíqui, nižaza werj cuchanžquiň Yooz Ejp anaž nonz pecčha.

CUCHANTA ŽOÑINACAQUI QUEJPŽQUICHIČHA

¹⁷ Wiruñaqui nii pakallak cuchanta žoñinacaquí ancha cuntintu quejpžquicchičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tjuu chiižcu, am aztan zajranacami ulanskatchinčha.

¹⁸ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Jesalla, tsjii rayužtakaz Satanás cjita diabluqui arajpachquitzan tjojtsičha. Jalla nuž cherchinčha.¹⁹ Wejrqui ančhucaquiz wejt azi tjaazinčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zkoramí yek'achuncami tjecznauquí niíqui anaž kjaž cjisnasačha. Nižaza nii wejt aztan tjapa quintranaca atipaquičha.²⁰ Zajranacaž ulantiquiztan ančhucqui anaž ancha chipchipasačha. Antiz ančhuca tjuunaca arajpachquin apuntitiquiztan, nekztanž ančhucqui chipchipz waquizičha.

CUNTINTU ŽOÑINACA

²¹ Nii orapacha Jesusaqui ancha cuntintutačha Yooz Espíritu Santuž cjen. Nekztan cjichičha:

—Yooz Tata, arajpachquinami yokquizimi ampančha wali chawc jilirimqui. Am puntunaca humilde žoñinacžquiz tjeezamčha, intintajo. Pero tii muntuquiz wali estudiantinacami zizñinacami am puntunaca anaž intintazzičha, čhoyžtažtakaz ninacžquiziqui. Jalla nužupančha am munañpaqui, Yooz Tata. Jalla nižtiquiztan am honora waytučha.

²² Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacami wejtquiz tjaajinchamčha. Anaž jecmi wejt kuz zizza. Yooz Tata, am panikaz wejt kuz zizza. Nižaza am kuz anaž jecmi zizza. Wejr panikal zizučha. Nižaza Yooz Tata, jakziltižquiz wejrqui am kuz zizkatz pecučhaja, jalla ninacazakaz am kuz zizaquičha.

²³ Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan zina želatčha. Ninacžquiz cheržcu cjichičha:

—Anchucqui zuma paatanaca cherchinčhucčha. Jakziltat weriž paatanaca persun čhujčtan cherchižlaja, cuntintuž cjesacha.

²⁴ Wacchi tuquita Yooz taku paljayňinaca nižaza tuquita chawc jilirinaca, jalla ninacaqui weriž zuma paatanaca cherz pecatčha. Pero ana cherchičha. Nižaza ninacaqui Yooz puntu takunaca nonz pecatčha. Pero ana nonzičha. Jaztankaz ančhucqui tii cherchinčhucčha, nižaza nonzinčhucčha. Jaziqui cuntintuž cjee.

ZUMA KUZZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Wiruñaqui tsjii judiož lii tjaajiňi žoñiqui tsjitsičha. Nekztanaqui Jesusižquiz paljaychičha, Jesusa lii quintra chiikatzjapa. Nekztan pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiňi Maestro, Yoozta wiňaya kamzjapa čchjulut paaz waquizisaya?

²⁶Nekztanaqui Jesusaqui niižquin kjaazičha, tuž cjican:

—¿Kjaž cijjrtat učhum liiquizya?
¿Jaknuž liichamtajo?

²⁷Nii lii tjaajiñiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Žoñinacžlaqui Yoozquin tjapa kuzziz cjistančha. Yoozquin tjapa animužtanami sirwistančha, nižaza tjapa aztanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami. Tjapa kuzziz Yoozquin cjistančha. Nižaza jaknužt persunpachquiz okznamžlaja, jalla nižta okzni kuzziz cjistančha žoñinacžquizimi, lijutum mazižtakaz.

²⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Walikam kjaaza. Jalla nuž amiž kjaaztacama kamaquíz niíqui, Yooztan wiñayam kamaquíčha.

²⁹Jesusiž chitiquiztan nii lii tjaajiñiqui atipz pecatčha. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Jec žoñinacžquiz wejrлаqui okstankaya?

³⁰Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž quint'ican:

—Tsjii žoñiqui Jerusalén wajtquiztan okatčha, Jericó cijita wajt kjutní. Nuž jicquiz okan, tsjii kjažultan tjañinacžtan zalzičha. Tjañinacaqui nii žoñi kijtchičha, nižaza tjapa niiž zquitinaca niiž paaznaca kjañchičha. Nekztanaqui zuma chjojricama ana žaañipacha ecchičha. Nužquiz ticzmaya želatčha. ³¹Nekztan tsjii icliz jiliriqui nii jicziñpacha okatčha. Pero chjojrichta žoñi cheržcu, tsjii latu chjuužcu watchičha. ³²Niiž jarupachaqui tsjii timpluquiz sirwiñi žoñiqui nii jicziñpacha ojkchizakazza. Nižaza nii chjojrichta žoñi cheržcu, nawcjuň zakaz chjuuzičha. ³³Jalla nekztanaqui tsjii Samaria wajtchiz

žoñiqui nii jicziñpacha tjonchizakazza. Jalla nuž nii kijchta chjojrichta žoñi cheržcu, ancha okzíčha.

³⁴Jalla nekztanaqui kijchta žoñquiz macjatchičha. Chojricama cheržcu kullzinchičha aceitižtan vinžtan. Nuž kullžcu chjojri jeržinchičha zumpacha. Nekztanaqui persun aznuquiz tewžcu chjitchičha, tsjii alujamintuquin. Jalla nicju cwitichičha. ³⁵Jaka tažuqui ima wilta jicz ojkcan nii Samaria wajtchiz žoñiqui persun paaz jescu, pizc billete pacchičha alujamintuchiz žoñquiz. Nekztan cjichičha, “Tii chjojrichta žoñi am cwitižinalla. Tii paaz ana alcansaquiž niíqui, wejrqui pjojkačha, quejpžcuqui”. ³⁶Jaziqui, čjakziltat nii čhjepultiquiztan chjojrichta žoñquiz zuma okzikaya, lijutum mazižtakazya? ¿Jaknužum am tantii? Kjaaznalla.

³⁷Jalla nekztanaqui nii lii tjaajiñiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Nii oksni žoñipančha zuma mazižtakazqui.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Jaziqui oka, nužuzakaz ammi paalla.

³⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchičha. Ojkcan tsjii wajtquin luzzičha. Jalla nicju Marta cijiti žonqui naaža kjuyquiz Jesusa kjawzinčha.

³⁹Martiqui cullacchiztačha, María cijititačha. Mariiqui Jesusiž kjojch latuquiz julzinčha, nii chiiñi nonzjapa.

⁴⁰Martizti naaža kjuy lurañquiz kuz tjaatčha. Nekztan Jesusižquiz macjatčinčha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, taa callaqui qui wejr zinallakal tii kjuya lurañanacquiz jakjurpayčha. Ana wejr yanapčha. ¿Anam wejtquiztan sint'iya? Am chiižinžinalla, wejr yanapajo.

⁴¹Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Marta, Marta, kjuy lurañanacžquiz kuz tjaachiž cjen am kuzqui

turwayzikalala. Jalla nižtiquiztan ancha llaquitamkalala amqui.⁴² Tsjii zintallapanikaz žejlčha chekanaqui. Mariiqui nii zuma illzinčha. Naaqui kuz tjaācha wejt taku nonzjapa. Anaž jecmi taa cullaqui wejt taku nonžtiquiztan apaki atasäčha.

YOOZ EJPŽQUIN MAYIZIZ PUNTU

11 ¹Tsjii nooj tsjii yokquin Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatčha. Nuž mayiziz žeržtanaqui niž tjaajintanacžquiztan tsjii tjaajinta žoñiqui pewczičha tuž cjican:

—Jazioui wejt Jiliri, Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajznalla. Jaknuž Juanqui niž tjaajinta žoñinacžquiz Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajinchilaja, jalla nuž.

²Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchičha, tuž cjican:
—Yoozquin mayizizqui tužučha:
“Učhum arajpach Yooz Ejp, am

tjuuqui zuma honorchiz cjlalla. Nižaza am mantiz timpu irantižquilalla. Nižaza am munañpaj cjlalla tii yokquizimi tsew arajpachquinami.

³Nižaza tonjtijapa nižaza zapurutijapa čheriž tjaazcalla, azziz cjisjapa. ⁴Wejrnacqui pertunchinčha wejtnacaquiz ana zuma paañi žoñinaca. Jalla nižtiquiz amqui wejtnaca ujnacaž pertunalla. Nižaza čhjul anawalinacami wejtnacaquiz ana watkatalla. Antiz čhjul anawalinacquitztanami liwriyalla”.

⁵Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cichizakazza:

—Tsjii žoñiqui amiguchiztačha. Nii amiguui chica aramaž kjuyquiz tjonchičha, tuž cjican: “Amigo, čhjep t'antaž kajžnalla. ⁶Wejt kjuyquiz tsjii

žoñi irantižquichičha jiczquitztan. Anaž wejttac čhjulumi žejlčha niižquiz tjaazjapa”. ⁷Nekztanaqui nii žoñiqui kjaazičha kjuyltan, tuž cjican: “Anaž wejr chiižina. Kjuyami zuma chawjcžtacha. Nižaza wejt ocjalanacaqui ajpzquiz wejttan chicaž tjajčha. Anaž žaazni atasačha. Nekztan anal čhjulumi tjaayi atasačha”. ⁸Amiguž cjenami ana tjaayi žaaz pecchičha. Pero nižtami tjaayi žaazičha, ana iya molistida cjejajo. ⁹Jazioui cjiwčha, Yooz Ejpžquitztan maya, nekztan Yooz Ejpqui ž-tjaaquičha. Nižaza zuma kamaňa kjurzna, nekztan wačhaquičha. Nižaza kjuy chawjcžquitztan t'oc t'ocžcaquičha, nekztan cjetžtaž cjequičha. ¹⁰Mayni žoñinacami ninacž mayta tjaataž cjequičha. Nižaza kjurni žoñinacami nuž kjuržcu wachaquičha. Nižaza chawjcžquitztan t'oc t'ocni žoñinacžquizimi cjetžtaž cjequičha. Jalla nužučha Yooz Ejpžquin mayizizqui.

¹¹ ČKjažt tsjii ejpqui ančhucporquiz t'anta mayniž majchquiz “Tiž t'antaqui” cjican tsjii maz chjalznasajo? Anapanž nuž cjesačha. Nižaza, čkjažt ejpqui ch'iz mayni majchquiz “Tiž ch'izqui” cjican zkorakaz chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasačha. ¹²Nižaza čkjažt ejpqui wallpi ziñi mayni majchquiz “Tiž wallpi ziñiqui” cjican yek'achunca chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasačha. ¹³Jazioui ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasapanikaz tjaasačha persun maatinacžquiziqui. Ancha zuma kuzziz Yooz Ejpqui juc'ant zumanaca ančhucaquiz tjaasačha. Jakziltat Espíritu Santo mayačhaja, jalla niižquiz arajpach Yooz Ejpqui Espíritu Santo cuchanžcaquicha, nii mayñinacž kuzquiz.

JESUSIŽ QUINTRA CHIICHIČHA

¹⁴Wiruñaqui zajraqui tsjii žoñi upa cjiskatchičha. Nekztanaqui Jesusaž nii zajra ulanzkattan, nii upa ana chiiñi žoñiqui chii kallantichičha. Nekztan nuž paatiquiztan nekz žejlñi žoñinacaqui walja ispantichičha.

¹⁵Yekjap žoñinacaqui Jesusiž quintra chutchičha, tuž cijcan:

—Tiiqui anawal žoñikalala. Zajranacä Beelzebú jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatčha.

¹⁶Yekjap quintra žoñinacaqui yanz pecatčha, arajpach Yooz aztan milajru paañi, ana arajpach Yooz aztan paañi, jalla nii. Yanzjapa pewczičha:

—Jaziqui arajpach milajru paala, —cjican.

¹⁷Pero Jesusaqui ninacž kuz zizzičha. Jalla nižtiquiztan paljaychičha, tuž cjican:

—Tsjii nacionchiz žoñinacaqui t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen, nii nacionaqui tjtantaž cjequičha. Nižaza tsjii famillchiz žoñinacaqui chaasaquiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen nii famillaqui tjtantaž cjequičha. ¹⁸Nižaza Satanás cjita zajraž partimi t'aka t'aka cjesaž niiqui, ultimu tjtantaž cjesačha. ¿Kjažt nii zajranacž azi tjurasajo? Anaž azziz cjesačha. Anapanž tjurasačha. Jaziqui ančhucqui tuž cjičha, wejrqui zajranacž Beelzebú cjita jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatčha, jalla nuž cjičha ančhucqui. ¹⁹Pero wejrqui anaž nužu jalla. Nonžna. Ančhuca partinacami zajranaca chjatkafizakazza. ¿Jecž aztan ninacac chjatkato? ¿Beelzebú cjita zajriž aztan chjatkato? Anaž cjesačha. Ančhuca parti žoñinacaž paatiquiztan intintiz waquizičha, zajriž aztan anapan zajranaca chjatkatascha, jalla nuž intintiz waquizičha. Jalla

nižtiquiztan ančhucqui kjanapachačha ana zuma razunchizqui. ²⁰Jaziqui ultim werara Yooz aztanpankal wejrqui zajranaca chjatkatučha. Yooz aztan chjatkattiquiztan, kjanapacha tjeeža, Yooz mantiz kamañ timpu irantižquičha, jalla nii.

²¹'Tsjiilla quint'asačha. Tsjii walja armichiz žoñiqui persun kjuya walja tjurt'iňitačha. Jalla nižtiquiztan kjuyquiz chjojtanaca segurotačha.

²²Nuž armichiž cjen cuntintu želatčha. Nekztanaqui tsjii tsjan tjup žoñiqui tjonchičha. Armichiz žoñi atipču, tjapa niiž armanaca kjaňchičha. Nekztan tjapa niiž chjojta cusasanaca kjaňchizakazza. Nekztan tjup žoñiqui niiž mazinacžquiz kjaňta cusasanaca tojunchičha.

²³'Nonžna. Jakziltat ana wejt favora cječhaj niiqui, wejt quintračha. Nižaza jakziltat Yooztajapa žoñinaca ana juntjapi yanapčhaj niiqui, wejt quintra Yoozquiztan žoñinacaž wichanskatčha.

ZAJRIŽ PUNTU

²⁴Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Tsjii zakal quint'asacha. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanču kjoñ yokaran ojklaychičha, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watčcuqui, niiž kuzquiz pinsichičha, tuž cjican: "Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanžquitučhaja, jalla nicju". ²⁵Jalla nuž quejpču niiž ulanta žoñžquiz zalchičha. Nii žoñž kuzqui tsjii zuma pewžta kjuyažtakaztakalčha, nižaza zuma žcayi azquitžta kjuyažtakaztakalčha.

²⁶Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjjiqui ojkchičha. Ninaca zjjicžu, tjapa nii zajranacaqui žoñž kuzquiz luzzičha. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant anawaliž cjissičha tuquita kamzquiztan, tsjan ana zuma.

²⁷ Jesusaž nuž quint'an, tsjaa maatak žonqui nii žejlñi žoñinac̄quiztan altu joržtan paljaychičha, tuž cjican:

—Honorchiz cjila am matiñ maaqui, am jwessinž cjen.

²⁸ Nekztanaquí Jesusaqui cjichičha:

—Juc'ant honorchiz cjila Yooz taku nonzñinaca. Nižaza Yooz tawk jaru kamñinaca.

ŽOÑINACAQUI SIÑALA CHERZKAZ PECATČHA

²⁹ Tsjan tsjan žoñinacaqui Jesusiž muytataž ajcznatčha. Nekztanaquí Jesusaqui paljayi kallantičhičha, tuž cjican:

—Jazta timpu žoñinacaqui ana zum kuzzizza. Milajru siñala paañipankaz pecčha. Tuqui timpuqui Jonás cjita zoñiqui želatčha, Yooz taku paljayñi. Jalla nižta paljazyqui tsjii siñalažtakazza, Yooziž cuchanžquita cjican. Wejrakal Yooz taku paljayučha. Anaž iya čhjul siñalamí želasačha tii žoñinac̄taqui. ³⁰ Yooz Ejpqui Nínive cjita wajtchiz žoñinac̄quiz Jonás cjita žoñi cuchanžquichičha, casticu tjaaz tjuñi maznajo. Jalla niitačha siñalaqui, nii timpuquiz kamñi žoñinac̄taqui. Nižaza Yooz Ejpqui arajpachquiztan wejr cuchanžquichičha. Jalla wejrčha siñalaqui, jazta timpuquiz kamñi žoñinac̄taqui. Anaž iya čhjul siñalamí tjaataž cjequičha. ³¹ Pjalz tjuñquiziqui, jazta timpuquiz kamñi žoñinacaqui pjaltaž cjequičha, zuma, ana zuma, jalla nii. Ana zuma žoñinacaqui castictaž cjequičha. Nonžna. Tuqui timpuqui tsjaa maatak jilir želatčha, wartuñtan watja mantiñ. Pjalz tjuñquiziqui naaqui jakatatču jazta timpuquiz kamñi žoñinac̄z uj kjana tjeeznaquičha, jazta žoñinaca casticta cjejajo. Naaqui muzpa ažkquiztanpacha tjonchinčha Salomón

cjita jiliržquiz zali, niiž zuma razun taku nonžni. Pero tekzi wejrqui želučha Salomonžquiztan tsjan chekan jiliriqui. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacaqui wejt taku anaž nonz pecčha. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza, nižaza juc'ant castictaž cjequičha.

³² Nižaza pjalz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatatču jazta timpuquiz kamñi žoñinac̄z uj kjana tjeeznaquičha. Jonás cjita žoñiž Yooz taku paljaytiquiztan, nii Nínive wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjissičha. Pero tekzi wejrqui želučha Jonasquiztan tsjan chekan jiliriqui. Nižaza wejrčha tsjan chekan Yooz taku parliňtqui. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacazti anal Yoozquin kuzziz cjissicha, weriž paljaya Yooz taku nonžcu. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza. Nižaza juc'ant castictaž cjequičha.

KJANQUIZ KAMZ QUINTU

³³ Nekztanaquí Jesusaqui quint'ichičha tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii lámpara tjeezcū, chhojzakquiz nonznasačha, nižaza anaž tsjii cajon kjuylami nonznasačha. Nii lamparaquí tseecupanž tsjjipsnasačha, kjuyquiz luzñi žoñinac̄quiz kjanajo.

³⁴ Žoñž čhujquiqui persun kuz lamparažtakazza. Žoñž čhujquí zumažlaj niíqui nižaza žoñž kuzmi zumazakazza, zuma kjanquitztakaz kamčha. Pero žoñž čhujquí ana zumažlaj niíqui, kuzmi ana zumazakazza, zumchiquitztakaz kamčha. ³⁵ Zuma kjanquizim kamčhaj niíqui, persun kamaña zumaž cwitazaquičha, ana zumchi kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Tsjii žoñiqui kjanquitztakaz zumapankaz kamčhaj niíqui, nižaza ana čhjul ana waliquiz kamčhaj niíqui, liwj niíž kamtanaca zumaž cjequičha,

jaknuňt tsjii lámpara wali kjančhaja, jalla nuž.

ANA ZUM KUZZIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Jesusaž chiyan, tsjii fariseo žoñiqui Jesusa čheri luli kjawzičha, niiž kjuyquin. Pucultanaqui kjuya irantiču, kjuya luzzičha. Nekztan mizquiz julzičha. ³⁸ Jesusaqui kjara awjz custurumpi ana cumplichičha ima lujcan. Jalla nii cheržcu fariseo žoñiqui ispantichičha. Jesusaqui persun kuzquiz naychičha fariseo žoñiz ispantita. ³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz paljachičha, tuž cjan:

—Tsjii žoñiqui tasananaca chuwanaca zawnctankaz awjza, nižaza chjuža. Nižta iratačha ančhucqui fariseonaca. Ančhucqui zawnctankaz limpučha. Pero kjuyltanaqui ančhuca kuzqui walja cjujchinacchizpančha. Ančhuca kuzquiz tjangz zizza, nižaza čhjul anawali paazmi zizza. ⁴⁰ iZumzu žoñinaca! Yoozqui curpumi kuzmi paachičha. ¿Jalla ančhucqui anaž nii zizo? ⁴¹ Ančhuca cusasanacquitzan žoñinacžquiz tjaaz waquizičha. Ančhucqui tјapa žoñinacžtan okzni kuzziz cjesaž niiqui, ančhuca kuzmi zumapanž cjesačha Yooz Ejpž yujcuiqu, ana kjara awjz cuzturumpi paažcumi.

⁴² iAyii pori fariseonaca! Ančhucqui Yoozquin diezmos tjaayiňchucčha, nižaza tјapa plantanacquitztanami diezmos tjaayiňchucčha. Jalla nuž paacan walikazza. Pero nuž tjaacanami ančhucqui ana lijitura zuma kamaňquiz kamchinčhucčha, nižaza ana Yoozquin kuzzizchucčha. Zuma kamzqui, nižaza Yoozquin kuzzizqui, jalla niičha chekanaqui. Pero diezmos tjaazmi zakaz cumpliz waquizičha.

⁴³ iAyii pori fariseonaca! Ajcz kjuyquizioui tucquin julzkaz pecčha,

nižaza honorchizkaj cjiw cjičha ančhucqui. Nižaza ančhucqui jakzi calliranami zuma rispitchizkaž wejr tsaanja cjičha ančhucqui.

⁴⁴ iAyii pori fariseonaca! Nižaza iayii pori lii tjaajiňnaca! Ana lijitum kuzzizchucčha. Ančhuca liiqui cjičha jakziltat tsjii sipultur juntuň ojkchaja jalla niiqui Yoozquin ana macjatasächa. Jalla nižta irata ančhucqui žoñinacžquiz ana Yoozquin macjatskatčha. Pero žoñinacaqui ančhucaž puntu cjiňčha, “Yooz žoñinacačha ninacaqui”. Ančhucqui ninaca incallčha, ana zuma kuzziz cjen. Ančhucqui ana pajta sipulturažtakazza.

⁴⁵ Jalla nuž chitiiquitztan tsjii lii tjaajiňiqui kjaazičha, tuž cjan:

—Tjaajiňi Maestro, jalla nuž chiižcu, wejtnacaquiz ana zumam chiičha.

⁴⁶ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha: —iAyii pori lii tjaajiňnaca! Ančhucqui parti žoñinacžquin niiž jaru niiž jaru ch'ama cuzturumpinaca yapchinčhucčha: kuzi cuntažtakaz jepzinčhucčha. Ch'ama cuzturumpinaca yapchiž cjenami, ančhucqui anaž tsjii loc'anžtanami yanapz pecčha, žoñinaca nii cuzturumpinaca cumplajo.

⁴⁷ iAyii! Ančhucqui ancha t'akjiričha. Ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui Yooz taku paljayňi profetanaca conchičha. Ančhucpacha nii paljayňinacž sipulturanaca kjuyňicha, niwjctanaqui ančhucqui rispittažokaz cjičha. Pero ančhucqui anaž ultimu rispitčha. ⁴⁸ Tuquiqui ančhuca ejpnacaqui nii Yooz taku paljayňinaca conchičha. Nuž conchi cjenami ančhucaquitztan walikazza. Anzimi ančhucqui sipulturanaca kjuyčha, zuma žoňižtakazza. Pero ultimquizioui ančhucqui ninacaž paljayta Yooz taku anazakaz nonz pecčha.

⁴⁹‘Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančhuca puntuquiztan zuma razun taku chiichičha, tuž cijcan: “Wejrqui wejt taku paljayñi profetanacami apostolonacami cuchanžcačha. Nekztanaqu iekjapanaca nii Yooz taku paljayñinacžquiztan contaž cjequičha. Yekjapazi kijchtaž cjequičha”. ⁵⁰Tii muntu kalltz, niwctanpacha Yooziž cuchanžquita žoñinaca conchičha ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui. Ančhucqui nižta ana wal kuzzizzakazza. Jaziqui Yoozqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz zakaz casticaquičha. ⁵¹Tsjií Zacarías cijta žoñiqui altaržtan timplužtan, jalla nii taypiquiz contatačha. Abel contiquiztanami Zacarías contiquiztanami nižaza tjappacha containacquiztanami Yooz Ejpqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz casticaquičha.

⁵²‘iAyii pori lii tjaajininaca! Liwriiñi Yooz taku liižcu, zizcu, žoñinacžquiz ana nii tjaajinchinchucčha. Yooz taku tsjií llave irata tanzinčhucčha. Nii llave tanžcanpacha ančhucmi liwriiñi Yooz jicquiz ana luzzinčhucčha. Y nižaza nii llave tanžcu, ana cjetžinchinchucčha, liwriiñi Yooz jicquiz žoñinaca luzajo. ⁵³—Jalla nuž chiižinžcu Jesusaqui ojkchičha.

Nii lii tjaajinacžtan nii fariseonacžtan, jalla ninacaqui muzpa žawjchi cjissičha Jesusiž quintra. Nižaza ninacaqui Jesusižquiz wiltan wiltan pewczičha, ⁵⁴Jesusiž quintra tsjií ujchiz jwezjapa. Jesusiž kjaaztiquiztan uj tjojtunz pecatčha.

FARISEO ŽOÑINACA

12 ¹Jesusaž nuž tjaajnan, zmali wacchi žoñinacaqui tjonchičha, waranka waranka. Nižaza zmali porapat teŵksascan teŵksascan

tjonchičha. Primeraqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cijcan:

—Fariseo žoñinacaqui anaž ultimu Yoozquin kuzzizza. Anaž lijitum Yooz žoñinacačha, aunquimi lijitum žoñižtakaz cijciňi cjenami. Ninacžquiztan zumpachaž cwit'azaquičha, ana ninaca irata cjisjapa. ²Tsjií noojiqui tjapa chjojzakuň paatami tjeežtaž cjequičha. Nižaza tjapa chjojzakuň pinsitami ziztaž cjequičha. Tsjií noojiqui žoñž ultim kuz tjeežtaž cjequičha. ³Nižaza jamazit chitanacami kjana ziztaž cjequičha. Chjojzakuň chitanacami tjapa žoñinacaqui zizaquičha.

¿JECŽQUIN EKS WAQUIZIYA?

⁴‘Jaziqui ančhucqui, wejt mazinaca, tuž wejr chiižinučha. Anačha eksqui tii curpu alaja connižquizioui. Curpu cončcu anaž iya čhjulumi payi atasačha. ⁵¿Jecžquin antiz ančhucqui eks waquiziya? Yooz Ejpžquin eks waquizičha. Yooz Ejpqui žoñž curpu žeti tucuzinskatzcu žoñž animumi infiernuquin tjojtzjapa azzizza. Jalla niižquizza chekanaqui eksqui.

⁶‘Tsjií pjiska wežlaqui pizc paazkaz cwističha. Anačha juc'ant valorchiz cjen, Yooz Ejpqui zapa wežlallami cjuňčha. ⁷Pero zapa žoñžquiz juc'anti cjuňčha. Nižaza ančhuca ach charami kanžintačha, zintallquiztan zintalla. Anaž ančhucqui tsuca. Nii wežlanacžquiztan ančhucčha juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'ant cwitaquičha wežlanacžquiztan.

JESUCRISTUŽ FAVORA CJEE

⁸‘Ančhucaquiz cjiwčha: Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niíqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoñž favorazakal chiyačha.

⁹ Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoñž quintra ana pajñi zakal cjeecha.

¹⁰ Jakzilta žoñit Yooz Epiž cuchanžquita Žoñž quintra chiyačhaj niiqui, pertuntaž cjesačha. Pero jakzilta žoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyačhaj niiqui, anapanž wira pertuntaž cjequičha.

¹¹ 'Wiruñaqui ančhucqui juezanacž yujcquin nižaza jilirinacž yujcquin chjichtaž cjequičha, ajcz kjuyquiz. Jalla nuž chjichtiquiztan ana kuz turwaysi cjequičha, jaknužt chiyačhaja, nižaza jaknužt tjurt'azalaja, jalla nii.

¹² Ančhuca chiiz ora Yooz Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz chiizjapa tjaajznaquičha, jaknužt chiizalaj, jalla nii.

CWITAZA, ZMAZÑI KUZZIZ ANA CJISJAPA

¹³ Tsjiži žoñiqui Jesusižquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Wejt Tjaajini Maestro, wejt jilžquiz chiinalla, wejt parti irinsa tjaaj-ajo.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz cjichičha:

—Jila, čkjažtiquiztan amqui wejr jilirižtakaz cheržjo? Anapanž wejr juez partirtqui, ančhuca quija azquitjapaqui.

¹⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Persun kuzquiz naazna, nižaza cwitaza ana zmazñi kuzziz cjisjapa. Žoñž wira kamañaqui anaž niiž wacchi cusasanacquistan yatisinsa.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tii quintu quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsjiži ricach žoñi želatčha. Nii žoñž yokquiziqui zkalanacaqui ancha cusa pookchičha. ¹⁷ Jalla nuž pooktiquiztan nii ricach žoñiqui

kuzquiz pinsichičha, tuž cjican: “¿Kjažt wejr cjequejo? Wejt yaaz kjuyanacaqui tii ajzta zkal čhjeri anaž wacasačha”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui pinsichičha, tuž cjican: “Aaaa. Tuž jazic cjeeka. Wejt zkala yaaz kjuyanaca pajlznaka. Nekztanaqui tsjan pajk kjuyanaca kjuysnaka. Jalla nekz tjappach zkal čhjeri yaaznaka, nižaza tjapa wejt cusasanaca”. ¹⁹ Jalla nekztanaqui nii ricach žoñiqui niiž persun kuzquiz cjichičha: “Aaaa. Wejrqui zmali cusasanaca yaazinčha, nižaza zmali čhjerinaca yaazinčha, ažk wata tjurñipacha. Jeejznaka, nižaza cusa lujlsnaka, licsnaka. Nižaza cuntintul cjeeka”. ²⁰ Pero Yoozqui nii žoñžquiz cjichičha, “Zumzu žoñimčha amqui. Tižwanpacha amqui ticznaquičha. Am zkal čhjerimi am cusasanacami nii yaaztanacami inamayaž cjequičha, čchjuljapat cjeequi neejo? ¿Jecžtapan cjeequi neejo?” ²¹ Jaknužt nii ricach žoñžquiz watchižlaja, jalla nižta irataž wataquičha persunjapapankaz cusasa juntjapni žoñinacžquiziqui. Nižta žoñinacaqui Yooz yujcquiziqui poripanž cjisnaquičha.

YOÖZ EJPQUI NIIŽQUIN KUZZIZ ŽOÑINACA CWITIČHA

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichičha:

—Ančhucaquiz tuž cjiwčha. Žoñiqui žejtjapaqui lujlz čhjeri pecčha. Jalla nuž cjenami, ančhucqui anačha čhjerinacžquiz kuzqui llaquizkatzqui. Nižaza žoñiqui curpu wali cjisjapa zquiti pecčha. Jalla nuž cjenami ančhucqui anačha zquitinacžquiz kuzqui llaquizkatzqui. ²³ Žoñž žetiqui čhjerquiztan juc'anti importičha. Nižaza persun curpumi zquitquiztan ju'canti importičha. ²⁴ Wežlanacžquiz cherzna. Anaž zkalami čhjacčha.

Nižaza anaă ajza. Nižaza ana čhjeri yaaz quetallchizza. Nižaza ana čhjeri yaaz kjuychizza. Jalla nuž cjenami nii wežlanacžtaqui lujlz čhjerinacami panž žejlčha. Yooz Ejpkaz čhjeri tjaac̄ha. Pero ančhucqui Yooz yujcquizi qui wežlanacžquiztan juc'antiž importičha. Jaziqui ančhucaquiz zakaz Yoozqui lujlz čhjeri tjaacičha, žeјtzjapaqui.

²⁵ Anaă jec kolta žoňimi persunpacha tsjan lajcha paki atasac̄ha, llaquiziňi kuzziz cjenami ancha lajcha pecňi kuzziz cjenami. ²⁶ Jalla nižta ana atchucažlaj niiqui, ĭkjažtiquiztan lujlz čhjerinacžquizimi zquitinacžquizimi ančhuca kuzqui llaquizizkat?

²⁷ Plantanacž pjajkallaž cherzna. Anaă langza. Anaă kawančha. Yoozqui nii pjajkallanacaž pajkkatčha. Zmali finu zquitit cujtžcumu anaă jecmi pjajkallquiztanami juc'ant c'achalla cjesačha. Nižaza finu zquitit cujtžcumu nii ancha ricachu Salomón jilirioui anačha pjajkallquiztan juc'ant c'achaqui. ²⁸ Plantanacaquitsjii upacamakaz c'achallačha. Nekztanaqui jakatažu kattažu tsjii jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtačha. Jalla nuž cjenami Yooz Ejpkaz nii plantanacami nižta cwitičha. Ančhucčha Yoozquin ana tjapa kuzziz žoňinaca. Ančhuczti Yooz yujcquizi qui čhjur plantaquiztanami juc'antiž importičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc juc'anti cwitičha; zquitich panž cjequicičha. ²⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ancha llaquiziňi kuzziz ojklaya, čhjur čhjeri kjurzquiztanami. ³⁰ Tii muntuquiz ana Yoozquin criichi žoňinacaqui ancha llaquiziňi kuzziz ojklayčha nižta cusasanaca kjurcan. Ančhucqui anačha nižta llaquiziňi kuzziz ojklayzqui. Werar Yooz Ejpčizčhucčha. Yooz Ejpqui zizza, čhjulut ančhuc pecčhaj, jalla nii.

Ančhucqui čhjeri, zquitit, cusasanaca pecčha, žeјtzjapa, jalla nii zizza Yooz Ejpqui. ³¹ Nižtiquiztan ančhucqui Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niiž mantita zuma kamaňquiz kuzziz cjee. Nekztanaqui Yooz Ejpqui ančhucaquiz čhjulumi cawalikaz tjaacičha.

ARAJPACHQUIN CUSASANACCHIZ ŽOŇINACA

³² Nižaza Yooz Ejpqui ančhuca uchaquicičha mantíni puestuquiz. Jalla nužučha Yooz munaňpaqui. Tii muntuquiz žeјlcan anaă eksna, ančhucqui wejt uuzanacčhucčha, aunqui kolucullami. ³³ Ančhuca cusasa žejlínaca tuysna. Nekztan t'akjiri kamni žoňinacžquiz tojna. Tii muntuquiz žeјlcan jaknužt ančhucaqui zuma žak quels tjaczaja, jalla nižta irata zuma munaziňi kuz tjacz waquizičha wiňaya zuma kamzjapa. Arajpachquin zuma cuntintu kamzjapa, ančhuca kuz tjaczna, zuma azquicha. Tii muntuquizi qui tjaň žoňiqui ančhuca cusasanaca kjaňasačha. Arajpachquin tjaň žoňinaca ana luzasačha. Nižaza tekziqui tjuktami cjurimi ančhuca zquitinaca lulasačha. Arajpachquin tjuktami cjurimi ana želasäčha. ³⁴ Jakziltat tii muntuquiz walja cusasanachizlaja, tii muntuquiz kamaň wirquiz kuz tjaac̄ha. Pero jakziltat arajpachquin kamaň wirquiz kuz tjaac̄haja jalla niiqui arajpachquin walja cusasanacchiz cjequicičha.

KUZ TJACZI CJEE

³⁵ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichičha, tuž cjian:

—Arajpachquin ojkzjapa ančhucqui kuz zuma tjaczi tjewžna, tsjii tjeežta lamaparažtakaz. ³⁶ Tižtažtakaz cjee. Tsjii patrunaqui zalsňi pijstiquin

ojkchičha. Piyunanacaqui patrunž cuttičquiz tjewža, niiž irantičquitan kjuy zan chawjcz cjetžinzjapa. Jalla nižta irata ančhucqui Yooz tjonz tjuñi zuma tjewžna.³⁷ Weraral cjiwčha. Patrunaž tjonz oraqui jakzilta piyunanacat taji wajtsi tjewznačhaja, jalla ninacaqui cuntintuž cjee. Jalla nii piyunanacaqui patrunž misquiz julskattaž cjequičha. Nekztanaqui nii patrunapachaž čhjeri tjaaquičha, nižaza ninacčquiz atintaquičha. Jalla nižta irata Yoozqui paaquičha niiž tjonz tjewzniččquiz.³⁸ Chica aramami, kjantatimi, čhjulorakat nii patrunaqui irantičquičhani. Nii oraqui jakzilta piyunanacat taji wajtsi tjewz tjewznačhaja, cuntintuž cjequičha.³⁹ Tsjilla zakaz cjiwčha, ančhucaž zizjapa. Tsjii kjuchiz zoñiqui čhjulorat tjañi tionačhaja, jalla nii ora zizaquíz niíqui, taji wajtsipan tjewznaquičha, nii tjañi ana luzkatzjapa, nižaza ana tjangskatzjapa. Tjañi tjonz ora zizcu, anapan niiž kjuya nužkaz ecasačha.⁴⁰ Ančhucmi nižaza Yooz tjonz tjuñi walja listu tjacziž tjewžna. Tiripintit tsjii ana pinsita oraqui wejrqui quejpžačha. Wejrtčha tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtqui.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:
—Wejt Jiliri, čtii
quintu quint'ichamčha
wejtnacaltajapakazkaya? už čtjapa
zoñinacítajapa, jaa?

⁴² Jesúš Jiliriqui kjaazičha, tuž cjican:
—Tsjii kjuy cwitiňi zoñi želatčha
zuma cumpliňi, nižaza zuma intintiňi.
Nii kjuchiz tuyňuqui zuma zoñž
kjarquiz niiž kjuya ecchičha, tjapa nii
kjuyquiz žejlñinacítan. Čhjeri tjaaz ora

čhjeri tjaajo, jalla nuž zakaz ecchičha nii zoñž kjarquiz. ¿Ject nii zuma cumpliňi zoñejo?⁴³ Jalla tiičha nii zoñiqui. Kjuy tuyňu quejpsquizcama jakzilta zoñit niiž kjuya zuma cwiticān žejlčhaja, jalla niičha zuma cumpliňi zoñiqui. Nižaza cuntintuž cjequičha nii zuma cwitiňi zoñiqui.⁴⁴ Wejrqui weraral cjiwčha. Kjuya tuyňuqui cumpliňi zoñž kjarquiz tjapa kjuy cusasanaca ecasačha.⁴⁵ Tsjemata cwitiňi zoñi zakaz želatčha. Nii zoñiqui kuzquiz pinsichičha, “Kjuchiz tuyňuqui anaž uri tjonasaž, jaz”, cjican pinsichičha. Jalla nekztanaqui nii kjuchiz luctaka cjiñi maataka cjiñi piyunanaca wjajtniáčha. Nižaza nii zoñiqui persun lujlsquin licsquin kuz tjaachičha.⁴⁶ Tiripintit tsjii ana pinsita nooj kjuchiz tuyňuqui quejpžuichičha. Tsjii ana zizta ora quejpžuichičha. Jalla nižtiquiztan kjuchiz tuyňuqui nii ana zuma cwitiňi zoñčquiz juc'anti anawaliž casticu tjaaquicha. Nii ana zuma zoñiqui jaknužt ujchiz zoñinacaž castictaž cječhaja, jalla nižtapacha castictaž cjequičha.

⁴⁷ Tsjii piyunaqui zumpacha niiž patrunaž pecta langz zizzičha. Niiž patrunaž langz zizcanpacha, ana langzičha. Jalla nuž zizcanpacha, ana langtiquiztanaqui juc'anti castictaž wjajtztaž cjequičha.⁴⁸ Nižaza jakzilta piyunat ana niiž patrunaž pecta langz zizzaja, jalla nižta cjenpacha ana cumpličhaja, jalla niíqui upa casticta cjequičha. Jakzilta zoñčquiz wacchi cusasanaca cwitajo tjaatčhaja jalla nii zoñiqui tjapa nii cusasanacquitzan quint'istančha. Jakzilta zoñčquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cječhaja, jalla nii zoñiqui cusasanacchiz tuyňužquiz quint'istančha tjapa cumpjiita cusasanacquitzan.

IYA TJAAJINTA

⁴⁹Tsiilla zakaz quint'ichičha
Jesusaqui, tuž cijan:

—Tekz werjqui tsjii uj peksnižtakaz tjonchinčha. Nii uj peks oraqui wajiž cjila. ⁵⁰Wejrqui tsjii wali pajk prueba watačha bautismužtakaz. Nižaza nii watscama, ancha llaquital cjeečha. ⁵¹Weriž tjontiquiztan žoñinacaqui anazumquin cjequičha; t'aka t'akaž cjequicha, wejtquiz criichinaca, ana wejtquiz criichinaca, jalla nuž. ⁵²Tii timpuquiztan nawjkchuc tsjii famillanacami t'aka t'akaž cjequičha. Tsjii famillquiz pjijskaltan cječhani, čjhēpultanac quintraž cjequičha pucultan žoñjapaqui. ⁵³Nižaza ejpžtan persun majchtañ quintraž cjequičha. Nižaza majchžtan persun ejpžtan quintraž cjequičha. Nižaza maatan persun tjunmat matatan quintraž cjequičha. Nižaza naa tjunmat matatan persun maatan quintraž cjequičha. Nižaza kjan maatan wazatan quintraž cjequičha. Nižaza wazatan kjanatan quintraž cjequičha. Jalla nuž cjisnaquičha, wejtquiz criichinacžtan ana wejtquiz criichinacžtan.

KUZ CAMPYI, ANA CASTICTA CJEEYAO

⁵⁴Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui cjiñčhucčha, wacchi tsjirinaca tajatan ulanžcaquiž niíqui, “chijnachaňi”, nuž cjiñčhucčha. Nekztan jalla nuž chijniž watčha. ⁵⁵Nižaza wartan quera queržcaquiž niíqui, “kjutňit cječhani”, nuž cjinčhucčha. Nekztan jalla nuž kjutňiž watčha. ⁵⁶iHipórita cheechi žoñi! Ančhucqui iana lijutmuzziz žoñinaca! Tjamž puntu tsjirž puntu walja zizni chiiñčhucčha. ĆKjažtiquiztan Yooz

siñalanaca ana tantiyasajo? Kuz campiya, ima casticza irantan.

⁵⁷’Nižaza ćkjažtiquiztan kamz puntu ana tantiyasajo, jaačha zuma kamčhaja, jaačha ana zuma kamčhaja, jalla nii? ⁵⁸Jakziltat am quijžcu jiliržquin chjichačhaja, jalla niížquiztan pertunam mayizaquičha ana enenžcu, ima jiliržquin irantican. Am quija ana pertunazta cjenaquei, nii jiliriqui policiiquiz am intirjasačha. Nekztanaqui nii policiaqui am carsilquiz chawcwasačha.

⁵⁹Nekztanaqui wejrqui cjiwčha, carsilquiztanaqui anapanim ulnasačha, liwj tjappacha paczcama. Anziui kuz campiya; Yoozquiztan pertuna maya, ana casticta cjejajo.

YOOZQUIN KUZZIZ CJEE

13

¹Nii orapacha tsjii kjaž žoñinacaqui quintu zjjiečchičha, Jesusižquiz mazní. Tuž cijan quint'ichičha. Pilato cijita jilirioui tsjii Galilea wajtchiz žoñinaca conkatchičha. Nii conta žoñinacž ljocqui animal ljocnacžtan t'ajzičha. Tuquiqui animala kontkalčha, Yoozquin ofrenda tjaazjapa. ²Jalla nuž nonžcu Jesusaqui cjichičha:

—ĆKjažtiquiztan Galilea wajtchiz žoñinacžquiz nuž anawali watchitajo? ³Parti Galilea wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ⁴Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? Ančhucqui anačha nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niíqui, ančhucaquiz juc'ant anawaliž watasačha.

⁴Jesusaqi quint'ichizakazza, tuž cijan:

—Tsjii tunca quinsakalcuni žoñinacaqui ticzičha Siloé cijta wajt campanturi jalla ninacž juntuň pajlžtiqiztan. ĆKjažtiquiztan

nižta watchitajo? ¿Parti Jerusalén wajtchiz zoñinacżquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? Jalla nižtazaž anħuc pinsiya? Anħucqui anačha nižta pinsa. Anħucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquż niiqui, anħucaquż juc'ant anawaliż watasāċha.

ISRAEL ŽOÑINACŽ PUNTUQUIZTAN

⁶Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiċha, tuż cjican:

—Tsjii zoñiqui niiž yokquiz jiws muntinaca ċħjacchiċha. Tsjii nooj ojkchiċha "jiwsa pookchiżcaa" cjican, ojkchiċha. Irantiżcu, muntinacquiz ana ċħjul jiws frutanaca watchiċha. ⁷Jalla nižtiqużtan nii yoka cwitiñ zoñiżquiz cjichiċha: "Chera, ċħejp wata jiws frutanaca kjuri tjonchinċha. Ana jiws frutanaca pookchikalċha. Jaziqi tii muntinaca k'atżna. Inapanikaz żejlċha." ⁸Jalla nekztanaqui nii yoka cwitiñ zoñiqui patrunżquiz cjichiċha: "Wejt patruna, tii watcamakaz žela cjee. Wejrqui yokal zumpacha kżullznaċha, nižaza wanžtan wanit'aċha. ⁹Jalla nižtiqużtanaqui jiws frutanaca pookz atħchani. Anapan pookaquiż niiqui, nekztanaqui k'atżtaž cjequċha". —Jalla nuž quint'ichiċha Jesusaqui.

TSJAA MAATAK ŻONQUI ČHJETINTATAČHA

¹⁰Tsjii jeeż tjuñqużiqui, Jesusaqui ajcz kjuyquiz tjaajnatċha. ¹¹Jalla nekz želatċha tsjaa laa maatak żon. Tunca quinsakalcun watanaca laataċha. Tsjii zajraqui naa żon taj chutu paatkalċha. Nižtiqużtanaqui anawira ts'iru tsjitsniňtaċha, ana ċħjulu paazjapami. ¹²Jessaqui naa żon cherżcu, kjawziċha, nekztan tuż cjichiċha:

—Cullacalla, am laaquiztan liwriita cjequċha.

¹³Nekztanaqui Jesusaqui niiž kjarżtan lanziċha naa żonaquż. Jalla nii orapacha naa żonqui ts'iru cjissinċha. Nižtiqużtan Yooz Ejpżquin honora paljachyinċha. ¹⁴Nii ajcz kjuy jilirizti Jesusiżjapa żawjziċha, nii jeeż tjuñquż ċħjetintiqużtan. Nekztanaqui nii jiliriqu zoñinacżquiz cjichicha:

—Sojta tjuñikaz langż waquziċha. Jalla nii langż tjuñiran laanacaquij tjonsa ċħjetintaż cjisjapa. Anačha jeeż tjuñqużiqui tjonzqui.

¹⁵Jalla nekztanaqui Jesús Jiliriqui nii jilirżquiz cjichiċha:

—Ana zum kuzziz zoñinaca. Jeeż tjuñqużiqui tjapa anħucanacaqu i wacami aznumi cutzniňħucċha, kjaz liqui okajo, żana jaa? ¹⁶Taa maatak żonqui Abrahamiż majch maatqużtan tħoniňħa. Tunca quinsakalcun wata chututaċha, Satanás cjita zajraž nuž chutu paañiż cjen. Kjażt tii jeeż tjuñqużiqui taa laa żonqui ana ċħjetinta cjesajo? Jeeż tjuñqużmi ċħjetinzpanikazza.

¹⁷Jesusiż nuž chiitiqużtanaqui tjapa niiž quintra zoñinacquaui azzi quirchiċha. Parti zoñinacazti cintintutaċha, Jesusaž nuž pajk milajrunaca paachiż cjen.

YOOZ MANTAPARU OJKNI ŽOÑINACŽ PUNTU

¹⁸Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiċha:

—Tiżtaċha Yooz mantaparu ojkni zoñinacż puntuqu. Jalla nii puntuqu intintazkatasāċha, mostaz cjita semillż puntu chiitiqużtan. Jalla tužuċha.

¹⁹Tsjii mostaza cjita semilla żejlċha, ancha zkoltalla. Zoñiż ċħjactan, walja pakjiż pajkċha, tsjii pajk muntiż, nizta pakji. Niżaza nii mostaz muntiquż weżlanacaquij tħuraż paasaċha. Jalla nužupan Yooz mantaparu ojkni

žoñinaca yapaquičha, mostaz munti pajkñila, jalla nižta irata.

²⁰Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Tii takunacztanzakaz Yooz mantaparu ojkñi žoñinacž puntu intintazkatasacha. Jalla tužučha.
²¹Tsja maatak žonqui čhjep tupu jac'užtan levaturžtan t'ajzinčha. Nekztanaqui tjappacha nii t'anti masaqui t'amchičha. Jalla nižta iratačha, tjapa kjutňi tii muntuquiz žoñinacaquí Yooz mantita kamañchiz cjisnaquičha.

LIWRIITA ŽOÑŽ PUNTU

²²Wiruñaqui Jerusalén jiczquiz ojkcan, Jesusaqui tjaajinchičha. Jakziran watatčhaja, jalla nii watjaran jochiran tjaajinchičha. ²³Nuž tjaajnan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ēkoluckaz liwriita žoñinacajo?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

²⁴—Ančhucqui tjapa kuz cjee, arajpach ojkñi zkoz jicz zanquiz luzjapa. Wejrqui ančhucaquiz cjiwčha. Casticz tjuñquizioui tjapa žoñinacaquí luz pecaquičha. Nii oraqui anaž ataquicičha. Jalla nižtiquiztan anzioui liwriiñi zanquiz luzjapa, tjapa kuz cjee. ²⁵Tsjii noojiqui arajpach kjuchiz tuyňuqui tsjitsnaquičha liwriiñi zana chawjcjapa. Ančhucqui, zawnctan cjiinaca, nii chawjcžta zanquiz t'ok t'okaquičha, tuž cjican: “Wejt jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. Kjuchiz žoñiqui kjaaznaquičha, tuž cjican: “Anal ančhuc pajučha. ¿Jecnactčhuckazlaj ančhucqui?” ²⁶Jalla nuž chitiquiztan ančhuczti zakaz chiyačhani, tuž cjican: “Amtan chica lulchinčha. Nižaza wejtnaca wajt calliran tjaajinchamčha”. ²⁷Pero nii arajpach kjuchiz tuyňuqui

kjaaznaquičha, tuž cjican: “Ančhucqui anapal pajučha, cjiwla. Wejtquitztan oka, tjapa ančhucqui ana zuma kuzzižchuccčha”. ²⁸Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, tjapa Yooz taku paljayñi profetanacžtan, tjappacha ninacaqui arajpach Yooz kjuyquiz želaquičha. Ančhuczti zawnctanpanikaz želaquičha. Jalla nuž zawnctan žejlcan ančhucqui kaaquičha, nižaza ižkež jojaquičha, ana luzzucaž cjen. ²⁹Tjapa kjuttan criichi žoñinacaquí arajpach Yooz kjuyquin luzaquičha, užatan, wartan, tajatan, tuwantan, nuž tjapa kjuttan. Nižaza nii luzzi žoñinacaquí arajpach Yooz kjuyquiz cusa atintitaž cjequičha. Yooz čhjeri luli julznaquičha. ³⁰Nižaza Yoozqui arajpachquin yekjap tii muntuquiz wirquin cjiñi žoñinaca tucquin cjiskataquičha. Nižaza yekjap tii muntuquiz tucquin cjiñi žoñinaca wirquin cjiskataquičha.

JERUSALEN CJITA

WAJTQUIN TICZ PUNTU

³¹Jesusiž taku žeržtan, nii noojpacha, tsjii kjaž fariseo žoñinacaquí tjonchičha, tuž cjican:

—Tekztan am oka. Herodes cjita jiliriqui am conz pecčha.

³²Jalla nekztanac Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ančhucqui nii mañus Herodesquin oka. Niižquin chiižca, tuž cjican: “Tsjii kjaž tjuňi tirapal Yooz obranacal paa-učha, zajranaca chjatkacan, laanaca čhjetincan. Nekztan tsjii kjaž tjuñquitztan wejt obra žerznačha”. ³³Pero wejrqui tsjii kjaž tjuňi tiral kamačha, Jerusalén wajtquin ticzcama. Jerusalén wajtquin Yooz taku paljayñi profetanacaquí ticstančha.

³⁴“Jerusalén, Jerusalén wajtchiz žoñinaca! Ančhucqui Yooz taku

paljayñinaca coniñchucčha. Niżaza Yooziż cuchanžquita żoñinaca maztan čħjaquňchucčha. Wallpiqui persun ozmachanaca kjarž koztan juntiňil, jantey. Jalla nižta irata wejrqui tii wajtchiz żoñinaca juntiz pecučha. Ančhuczti ana wira wejtquin tjonz pequiňchucčha.³⁵ Jalla nižtiquiztan ančhuca wajt yokaqui ana Yooz kjarquiz žejlčha. Niżaza wejrqui cjiwčha. Tsjii noojiqui ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquičha, "Honorchiz cjila, tii Yooziż cuchanžquita żoñiqui". Jalla nii oracama, ančhucqui wejr ana wulta cheraquicičha.

TSJII CURPU TJUSTI ŽOÑQUI ČHJETINTATAČHA

14 ¹Tsjii jeejz tjuñquizi qui Jesusaqui tsjii fariseo jilirž kjuya luli ojkchičha. Yekja fariseo żoñinaca qui Jesusa awayt'atčha. ²Niżaza nii kjuyquiz želatčha tsjii curpu tjuuchi żoñi. Jesúz žcati želatčha. ³Nii cheržcu Jesusaqui fariseo żoñinacžquiz lii tjaajiniacžquiz, jalla ninacžquiz pewczičha, tuž cjican:
—Jeejz tjuñquizi qui tsjii laa żoñi čhjetnasay? už čana čhjetnasaj?
—Ninacazti ch'ujukaz cjissičha. Nekztanaqui Jesusaqui laa żoñi kjawžcu, čhjetinchicħa. Nekztan laa żoñžquiz cjichičha:
—Oka amqui —cjicanaqui.
⁵Nekztanaqui Jesusaqui fariseo żoñinacžquiz tuž cjichičha:
—Jeejz tjuñquizi cjenami aznumi wacami tujquiz tjojtsiż cjen okžcu, čanaž jooznasajo?
⁶Jalla nuž chitiquiztanaqui ana jaknuž kjaazni atchičha.

PJIJZTA PUNTU

⁷Nekztanaqui Jesusaqui nii kjuyquin lujlcan jalla tižta cherchičha. Kjawžta

żoñinaca qui tucquin julz kjuratčha, niżaza honorchiz cjis pecatčha. Jalla nižta cjicjini cheržcu, Jesusaqui, tuž cjichičha:

⁸—Amqui tsjii zalzni pjijzti qui kjawžta cjesaž nioui, anačha tucquinpan julzqui. Am jarupacha tsjii juc'ant jilir žoñiqui tjonasaž nioui, am tucquin julzpantaž cjesačha. ⁹Jecħalaj puculant ančhucqui kjawzi, jalla nii kjawžni żoñiqui amquiz chiyasačha, "Am julz tii juc'ant jiliržquin tjaā", cjican. Jalla nižtiquiztanaqui amlaqui azanpanti wirquin julz cjesačha. Am aziż cjesačha. ¹⁰Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Tsjii zalzni pjijzti qui kjawžta cjesaž nioui, wirquinpankaz julzqui. Nekztan nii kjawžni żoñiqui irantižcuqui, amquz chiyasačha, tuž cjican: "Wejt k'ayi jila, ticħħuc watžċa, tucquin julżca". Jalla nuž kjawžcu tucquin tjułtiquiztan parti żoñinacž čħjujcziqui honorchizim cjesačha. ¹¹Jakzilta żoñit parti zoñinacžquiz persun honora chii chiyachaj nioui, wiruñaqui nii żoñiqui ch'ujukaz cjesačha. Pero humilde kuzziz żoñizti honorchiz cjiskattaž cjequičha.

¹²Niżaza Jesusaqui nii kjawžni żoñžquiz cjichičha:

—Čħjeri tjaasim pecħħaj nioui, anam kjawznaquiż am persun mazinacžquiz, niżaza am persun jilanacžquiz, niżaza am persun famill parintinacžquiz, niżaza am ricach visinunacžquiz, jalla ninacžquiz alaja anam kjawznaquičha. Ninaca čħjeri luli kjawznasaž nioui, ninaca qui am zakaz kjawznasačha. Nižtiquiztan amzakam čħjeri tanznaquičha. Nižtiquiztan ana gastichim cjequičha. ¹³Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Čħjeri tjaasim pecħħaj nioui, kjawznaquičha pori żoñinaca, zuch żoñinaca, coj żoñinaca, zur żoñinaca, jalla ninacžquiz

kjawznaquičha. ¹⁴Nuž paažcu cuntintum cjequičha. Ninacaqui anaž čhjulumi tjepni atasačha. Yooz zuma kamañchiz žoñinacž jacatatz tjuñiž tjontan, jalla nekzim amqui tjepuntam cjequičha.

¹⁵Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu, tsjii julzi žejlñi žoñiqui Jesusižquiz cjichičha:

—Arajpach Yooz Ejpz kjuyquin luļñinaca cuntintuž cjequičha.

¹⁶Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñizquiz quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsjii nooj tsjii žoñiqui pajk pjijzta paachičha. Tuquiqui walja žoñinaca kjawskatchičha pjijzquiz. ¹⁷Pjijzta čhjeri lujlz ora piyunaqui kjawžta žoñinacžquiz cuchanžquitačha, tuž cjejajo: “Tjappacha listu tjacžtačha, jaziqui ž-tjona”. ¹⁸Nekztanaqui kjawžta žoñinacaqui pasinza mayizichičha. Tsjii žoñiqui cjichičha: “Anzilla yoka kjaychinčha. Jalla nii cheržquistančha. Jalla nižtiquiztan amqui wejr pasinzt'alla”. ¹⁹Tsjiiizti cjichičha:

“Anzilla tunca waca kjaychinčha. Jalla nii waca yanstančha. Jalla nižtiquiztan zumaž pasinzt'alla”. ²⁰Tsjiiizti cjichičha: “Anzilla tjunatan zalzinčha. Nižtiquiztan anal oki atasačha”. ²¹Nii cuchanžquita piyunaqui quejpžcu patrunžquiz tjappacha quint'ichičha, jaknuž žoñinacat kjaaztčhaja, jalla nii. Nuž quint'itiquiztan nii patrunaqui walja žawjchi cjissičha. Nižaza piyunžquiz cjichičha: “Uri ojklayžca calliran nižaza wajt tjiyanan. Pori žoñinaca zjjicznna, nižaza zuch žoñinaca, cojonaca, zuranaca, jalla ninaca kjawžca”. ²²Wiruñaqui nii piyunaqui mazzičha tuž cjican:

“Wejt patruna, amiž mantitacama ojklaychinčha. Nižaza iya julz campo žejlčha”. ²³Nekztanaqui patrunaqui cjichičha piyunžquiz: “Wilta ojklayžca

callinacaran jicznacaran. Žoñinaca kjawkjawcan ojklayžca kjuyquiz chijipsnajo. Kjawžta žoñinacžquiz tjonkatčza”.

²⁴Nekztan Jesusaqui cjichizakazza:

—Wejrqui cjiwčha. Weriž primira kjawžta žoñinacaqui anapan čhjeri lulasačha wejt arajpach pjijzquiziqui. —Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZZIZ PUNTU

²⁵Walja žoñinacaqui Jesusa apzičha. Nekztanaqui Jesusaqui tsijtscu žoñinacz kjudni quejpchičha, tuž cjican:

²⁶—Jakzilta žonit wejtquin kuzziz cječhaj niiqui, niiž persun ejpmi, maami, tjunmi, maatinacami, persun jilanacami, persun cullaquinacami, nižaza niiž persun kamañ wirami, jalla ninacžquitztanami wejtquin juc'anti kuzziz cjistančha. Anaž wejtquin juc'anti kuzziz cjequiž niiqui, anaž wejt partir žoñi cjichuca cjesačha.

²⁷Jakzilta žoñit wejt partir žoñi cjis pecħhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistančha niiž persun wira apt'iz cjenami. ²⁸Tsjilla cjesačha. Jequit tsjii campanturi kjuyz pecħhaj niiqui, primuruqui gasto zumpacha tantiistančha, paaz wacata ana wacata, jaknuž nii campanturi tsajczjapa, jalla nii. ²⁹Ana zumpacha tantiicu kallantaquži niiqui, nekztan ana tsaqi atchucaž cjesačha. Jalla nuž ana tsajeňi cheržcu parti žoñinacaqui nii žoñzquiz iñarasačha, ³⁰tuž cjican: “Nii žoñiqui campantur kjuyi kallantichičha. Nekztan ana tsaqi atchičha. Ana zuma tantiichičha”. Jalla nuž tjsaquičha. ³¹Nižaza jakzilta chawc jilirit quira zalz pecaħhaj niiqui, primuruqui zumpacha tantiistančha, niiž tunca warank zultatunaca tsjiizuň paatunc warank quintra zultatunacžquiz atipata, ana

atipata, jalla nii. ³²Ana atipchucažlaj niiqui, quintra jiliržquin ažquin cjen cumisiuna cuchansa, nužquiz pasinza paajo, acuerdo luzjapa. ³³Jalla nižta, ima wejtquiz kuzziz cjen, zumpacha tantiiz waquizičha. Jakzilta žoñit čhjultakquiztanami anaž wejtquiz juc'anti kuzziz cjequiž niiqui, anapanž wejt parti žoñi cjesačha.

³⁴Yacuqui zumačha. Yacuqui lak'ansnasaž niiqui, čjaknauž wilta zuma cjesajo? ³⁵Anapanž cjesačha. Anaž yokjapa sirwasačha, nižaza anaž yok kulljapa sirwasačha. Jalla nuž ana sirwanami tjojtspanikazza. Jakziltažlaj cjuñchiz niiqui, zumpacha nonžna Yooz puntu intintisjapa.

KATCHI UUZI QUINTU

15 ¹Impuesto cobriňi žoñinaca nižaza ujchiz žoñinaca Jesusižquiz macyatžquichičha, niiž taku nonzjapa. ²Jalla nižtiquiztanaqui fariseo žoñinacžtan lii tjaajiñinacžtan jalla ninacaqui Jesusiž quintra chutchičha, tuž cjican:

—Tii žoñiqui ujchiz žoñinacami risiwñipanikazza, nižaza ninacžtan chica čhjeri lujlñičha.

³Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui ninacžquiz quint'ichičha tuž cjican:

⁴—Tsjii žoñiqui patak uuzechiztačha. Nekztanaqui tsjiilla katchičha. Jalla nekztanaqui parti uuzinaca ilakz yokquin ecchičha, katchi uuzi wajtzcama. ⁵Jakziltat ančhucaquiztan ana nižta paajo? ⁶Nižaza katchi uuzi wajtžcuqui, azkar juntuň tjojtžcu, awatiri qui tjonchičha, ancha cuntintu. ⁶Nižaza kjuya irantižcuqui žcatinta visinunacžquiz nižaza mazinacžquiz kjawzičha, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi uuziqui wajtchinčha”. ⁷Nižaza wejrqui cjiwčha, jalla nižta iratačha arajpachquinaqui.

Tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjesaž niiqui, arajpachquin žejlñinacaqui ancha cuntintuž cjisnaquičha. Llatunc tunc llatuncani ana Yoozquin kuzziz žoñinaca želačhani: “Wejrnatcqui zuma kamok”, cjisnaqui. Pero arajpachquinaqui ninacžquiztan juc'anti cuntintuž cjequičha nii zinta Yoozquin kuzziz žoñiž cjen.

KATCHI PAAZ QUINTU

⁸Jesusaqui quint'ichizakazza, tuz cjican:

—Nižaza tsjaa tunca paazziz žon želatčha. Nekztanaqui tsjii paaz tjatanchinčha. Paaz tjatanžcu, lámpara pekzinčha. Nižaza kjuya pewchinčha, zumpacha. Nuž zuma pewcan, katchi paaz wajtchinčha. ⁹Nii paaz wajtžcu, mazinacžquiz nižaza žcatinta visinunacžquiz kjawzinčha, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi paaz wajtchinčha”. ¹⁰Wejrqui cjiwčha. Nižaza arajpachquinaqui Yooz anjilanacaqui cuntintuž cjequičha čhjulorami tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjisnačhaja, jalla nii oraqui.

EJPŽQUIZTAN ZARAKCHI MAJCH QUINTU

¹¹Nižaza Jesucristuqui tii quintu zakaz quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatčha, pucultan lucmajch ojcalchiz. ¹²Nii upañažta majchqui ejpžquiz cjichičha: “Tata, irinsaž wejtquiz tjaall amqui”. Jalla nekztanaqui ejpqui irinsa t'akžinchičha pucultan majchnacžquiz. ¹³Tsjii kjaž majquitztan upañažta majchqui irinsa tuychičha. Nekztan tjappacha niiž cusasanaca juntjapžcu, ažkquin ojkchičha yekja nacionquin. Nekztan nii nacionquin tjappacha

niiž cusasanaca gastichičha, ana zuma kamcan.¹⁴ Nužquiz tjappacha cusasanaca mirčucuqui, upaňažta majchqui ana čhjulchiz cjissičha, zoňi maya. Nižaza nii nacionquiz čhjeri upsičha. Upaňažta majchqui čhjerž kjara passičha.¹⁵ Nekztanac niiqui langz kjuri ojkchičha. Tsjii zoňžquiz langz wajtchičha. Nii patrunaqui jochi mantichičha, cuchi ichajo.¹⁶ Ancha čhjeri eeczkatchičha nii ejpžquitzan zarakchi majchqui. Ana čhjulu lulimi onantaž niiqui. Jalla nekztanac cuch lulinacami chjajpinacami lujlznatakaztačha.¹⁷ Jalla nekztanaqui kuzquiz pinsiskatchičha, tuž cjican: "Tjappacha wejt ejpž piyunanacquaui cusa čhjerinaca lujlčhani. Nižaza žejetchinacami žejlčhani. Wejrzti tekzi t'akjiri želučha; čhjerž kjara pascu, ticz atučhani.¹⁸ Quepaž wejrqui, tira wejt ejpžquin. Nižaza wejt ejpžquin cjeečha: 'Wejt Tata, Yooz quintra am quintra uj paachinčha.¹⁹ Wejrqui anam am maati cjichucačha. Kjažllami tsjii am piyunažtakaz uywalla' ". Jalla nuž cjican pinsichičha.²⁰ Nekztanaqui ejpžquin zarakchičha; ejpž kjuy kjutni ojkchičha. Ažkquin cjen ejpqui niiž majch pajchičha. Kuzquiz ancha okzičha, ancha k'aaztichičha. Nekztan majch zali zajtchičha. Majch žcojrču, chjulzičha.²¹ Nekztanaqui majchqui ejpžquiz cjichičha: "Tatay, wejrqui Yooz quintra, am quintra uj paachinčha. Jaziqui wejr am maati anaž cjichuca".²² Jalla nekztanaqui ejpqui piyunanacžquiz cjichičha: "Uri, jila walurchiz zquitit jwesanžca. Niiž zquitžtan wejt majch tjutžna. Niž loc'anquiz zurtija majczina. Nižaza zapato tjutžna.²³ Nekztanac ančhucqui walipunt cjem wacaž zjiycza conzjapa. Pijztaž paaquičha. Zuma čhjeriž lulaquičha.²⁴ Wejt majch ticzižtakaz

katchitačha. Jaziqui ticziquitzan jacatatchižtakaz tjonchičha. Nižtami niižtan zalchinčha". Jalla nekztanaqui pjijzta payi kallantichičha.

²⁵Jalla nuž upaňažta majch tjonz ora, niiž jilaqui joch yokquintačha. Kjuy žcati irantižčan, pijzta nonzičha, tsajtňi wayliž jora.²⁶ Jalla nižtiquitzanaqui jilir majchqui tsjii tsjii piyuna kjawzičha. Nuž kjawžcu, "čČhjulut wat?" cjican, pewczičha.²⁷ Piyunaqui kjaazičha, tuž cjican: "Am lajkqui tjonchila. Wiwusa anazak kjaž cjissi tjonchičha. Nižtiquitzan am ejpqui walipunt cjem wac konkatchičha, pjijzta paazjapa".²⁸ Jalla nii quintu zizcu, jilir majchqui walja žawjchičha. Pijztiquiz ana luz pecatčha. Nuž cjen ejpzakazza nii roqui ulanžquichi lutzaco.²⁹ Nekztanaqui jilir majchqui ejpžquiz cjichičha: "Kjaž watanaca wejrqui am sirwichinčha. Nižaza am mantitacama okintačha. Jalla nuž cjenami ana wira tsjii cabrallami onanňamtačha, wejt mazinacžtan pijzta paazjapami.³⁰ Anziqui tii am ana cazňi majchqui tjonchičha. Tiiqui ana zuma kamcan am paaz gastichila, ana zum maatakanacžtan zejlcan. Nuž paata cjenami, nižtajapa tsjii walipunt cjem waca conchamčha".³¹ Jalla nekztanaqui niž ejpqui kjaazičha, tuž cjican: "Wejt maati, amqui wejt chicaž kamňampalanla. Tjapaž wejttac žejl-la, niic amtacamačha.³² Tii am lajkqui ticzižtakaztačha. Jaziqui ticziquitzan jacatatchižtakaz tjonchičha. Nižaza katchitačha. Jaziqui wažtačha. Jalla nižtiquitzan ancha cuntintuž cjen pjijzta paaz waquzičha".

CUSASANACA CWITIÑI PIYUNA QUINTU

16

¹ Nižaza Jesusaqui niiž tjaajinta zoňinacžquiz tsjii quintu zakaz quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsjii ricach žoñi želatčha. Niiž kujusasana cwačtaj tsjii piyuna utchičha. Wiruñaqui yekja žoñinacaquii nii patrunžquiz mazzičha, tuž cjican: “Tii am piyunaqui am cusasanaca ancha anawali gastiñičha”.² Jalla nekztanaquii patrunaqui piyunžquiz kjawzičha, tuž cjican: “¿Chjul quintut am puntuquiztan nonojo? Jaziqui jaknužum amqui wejt cusasa cwitiñichaja, jalla nii wejtquiz quint'alla. Amiž ana zuma cwitichiž cjen anam iya wejt cusasa cwitasačha”.³ Nekztanaquii nii piyunaqui pinsichičha, tuž cjican: “¿Jaziqui kjažt wejr cjisnaquejo? Wejt patrunaqui wejrž jakjurpayla nii wejt langzquitzanaqui. Jaziqui ana ancha langziž cjsnula wejrqui. Weitta azi ana žejlčha, zkal yokquiz langzjapa. Nižaza žoñizquitzan tomangz eksnučha, azučha”.⁴ ¿Jalla nuž ana langzni atchiž cjen, chjulut paa-as?” Nekztan piyunaqui cjichičha: “Aaaa. Chjulut paa-as, nii zizučha wejrqui. Nekztan žoñinaca wejr atintiñiž želačhan. Wejr kjawznačhan ninacž kjuquizimi”.⁵ Jalla niiž pinsita jaru piyunaqui zina zina patrunž kajchi žoñinaca kjawzičha. Tsjii primira kajchi žoñizquiz pewczičha, tuž cjican: “¿Kjažum wejt patrunžquiz kajchamta?”⁶ Kajni žoñiqui kjaazičha, tuž cjican: “Patac turril aceite kajchinčha”. Jalla nekztanaquii piyunaqui cjichičha: “Tiž am factura. Uri julzna. Yekja factura paa. Pjijska tunca turril aceitekaz cjijrzna”.⁷ Wiruñaqui tsjiizuň kajchi žoñizquiz pewczičha, tuž cjican: “Am, čkjažum kajchamta wejt patrunžquiz?” Kajni žoñiqui kjaazičha, tuž cjican: “Patac quintal tiricu”. Nii piyunaqui cjichičha: “Tiž am factura. Nižaza yekja factura paa, quinsakal tunca quintal tiricukaz cjijrzna”.⁸ Jalla nii piyunaž nuž paan

patrunaqui nii anawali piyuna c'uñchi pajchičha, niiž cusasanaca cwitiñi. Jalla nižtažtakaz anawali kamni žoñinacaquii tii muntuquiz cusasquin kuzziz kamčha. Jalla nuž kamcan ninacaquii c'uñchi tjojknakničha zuma kamni žoñinacžquiztan juc'anti.

⁹ Wejrqui cjiwčha. Tii ujchiz muntuquiz kamcanaquii žejlñi cusasanaca gastis waquizičha, zuma paacan tsjii zuma amigo tanzjapa. Jalla nekztan ticžcu ančhucqui kjawztaž cjequičha niiž arajpach kjuyquin.

¹⁰ Jakzilta žoñit koluc cusasanaca zumpacha cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca zumpachazakaz cwit'aquičha. Nižaza jakzilta žoñit koluc cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca ana zuma cwit'ichiž cjequičha.¹¹ Nižaza jakzilta žoñit tii ujchiz muntuquiz žejlñi cusasanaca ana zumpacha cwit'asačhaj niiqui, jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui werar arajpach cusasanaca nii cwitiñijapa ana tjaasačha.¹² Jakzilta žoñit Yooziž tjaata cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui arajpach cusasanaca tjaaz cjen pacha ana tjaasačha.

¹³ Anaž jakzilta piyunami pizc patruna sirwi atasacha. Piyunaqui tsjii patrunžquizkaz kuz tjaasačha. Tsjiizuň patrunaž jaytaquičha. Nižaza nii piyunaqui tsjii patrunžquizkaz zumpacha sirwaquičha. Nii tsjii patrunžquiz anapan zuma sirwi atasacha. Yoozmi paazmi žejlčha pucultan patrunažtakaz. Pero žoñinacaquii pucultižquiz kuz ana tjaasačha. Tsjii patrunžquizpankaz zuma sirwasačha.

¹⁴ Ancha paaz pecni fariseo žoñinacaquii tjapa Jesusiž chiita taku nonzičha. Jalla nuž nonžcu Jesusa

iñarchičha. ¹⁵ Jesusaqui nižtiquiztan cjichizakazza:

—Ančucqui cusa žoñižtakaz ojklaiñchucčha žoñž yujcquizi qui. Yoozzi ančhuca kuz zizza. Tii muntuquiz žejlňi žoñinacaqui ana zuma kuzziz žoninacž honorakaz waytičha. Yooz Ejpzti nii ana zuma kuzziz žoñinaca chjaawjñipančha.

LII PUNTU

¹⁶ Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Juan Bautistaž tjonzcama, Moisés mantita lii azziztačha. Nižaza Yooz taku paljayňi profetž tjajintanacami azziztačha, Juan Bautistaž tjonzcama. Nii timpuqui jalla nii mantita takunaca azziztačha. Pero Juan Bautistaž tjontiquiztan, liwriiňi Yooz taku nižaza Yooz mantita kamaň puntu paljayzqui, jalla niičha tsjan chekanaqui. Jaziqui walja žoñinacaqui Yooz mantita kamaňquiz luzjapa tjapa kuz tjaäčha.

¹⁷ Jalla nuž cjenami tjuňimi warawarami yokami katasačha. Pero tjapa nii arajpach Yooz liizti anaž wira katasačha.

JAKJURPAYZ PUNTU

¹⁸ Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Jakzilta žoñit niiž maataka jakjurpayžcu yekja maatakžtan zalsnačhaj niiqui, jalla nuž cje naqui adulterio uj paačha. Nižaza jakzilta žoñit jakjurpayta maatakžtan zalsnačhaj niiqui, adulterio uj zakaz paačha.

RICACH ŽOÑŽTAN PORI ŽOÑŽTAN QUINTU

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsjii wali jiru ricach žoñiqui želatčha. Zuma finu zquitu cujtzñitačha. Nižaza zapuru pijjztakaz ancha cusa

čhjeri lujlchičha. ²⁰ Nii oraqui tsjii pori žoñi želatčha Lázaro cjita. Niiž janchiqui walja zkira cijjtchitačha. Zapuru ricach žoñž kjuy zanquiz julzi žejlňitačha. ²¹ Nii ricachuqui žejtchi čhjerinaca tjojtñitacha. Nii pori žoñižti tjojta žejtchi čhjerinaca lujlz pecñitačha. Pacunacaqui pori žoñžquiz macjatžcu niiž zkiranaca issaňitačha. ²² Tsjii noojiqui nii pori žoñiqui ticzičha. Nekztanaqui Yooz anjilanacaqui nii chjitchičha Yooz illzta zuma yokquin, Abraham cjita žoñžtan chica želajo. Wiruñaqui nii ricachu žoñiqui ticzizakazza. Nekztanaqui yokquiz tjaſtatačha. ²³ Nii ricachu žoñiqui infiernuquin sufričan želatčha. Nicju sufričan, tsewc kjutňi cherchičha. Ažquiztan cherchičha Abrahamžtan Lazaružtan. ²⁴ Jalla nuž cheržcu, kjawchičha, tuž cjican: "Abraham tatay, wejr okznalla. Lázaru cuchanžca, niiž loc'ana kjaztan t'awžcu, wejt lasquiz lanznajo, ch'uñkatajo. Tii asňi ujquiz anchal sufričha". ²⁵ Abrahamzti cjichičha: "Jila, cjuñznalla, muntuquiz kamcan, ancha cusa kamchamčha. Lazaruzti t'akjiri kamchičha. Jaziqui anzioui Lazaruqui kuztačha, ancha cuntintučha. Amzti ancha sufričha. ²⁶ Nižazakaz Yoozqui pajk pal k'awa utchipančha wejtnacquitztanami amquitztanami. Jaziqui tekztan nawjkchuc ojzk pecñinacaqui anaž okasačha. Nižaza nawjktan tjonz pecñinacaqui anaž tjonasačha". ²⁷⁻²⁸ Jalla nekztanaqui nii ricuqui cjichičha: "Abraham tatay, wejttja pijjskaltan jilanaca žejlčha. Jaziqui am rocūčha, wejt ejpz kjuyquin Lázaro cuchanžinčcalla, ninacžquiz paljayajo, nižaza tii infiernuquiz ana tjonajo". ²⁹ Pero Abrahamqui niijquiz kjaazičha, tuž cjican: "Ninacžta žejl-la Moisés cijjrtami nižaza Yooz taku

paljayñi profetanacż cjijrtami. Nii cjijrtanacquiz cazla, kuz tjaala".³⁰ Jalla nekztanaqui nii ricuqui kjaazičha tuž cjican: "Razunam chiičha, Abraham tatay. Pero tsjii žoñiqui ticziquiztan ninacžquin okačhaj niiqui, Yoozquin kuzziz cjiskatačhani".

³¹ Nekztanaqui Abrahamqui cjichičha: "Ninacaqui Moisés mantita taku nižaza Yooz taku paljayñinacż taku ana criyačhaj niiqui, tsjii ticziquiztan jacatatchi žoñž takumi ana zakat criyačhani". —Nuž quint'ichičha Jesusaqui.

UJQUIZ TJOJTТА PUNTU

17

¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichičha:
—Ujquiz tjojtskatni žoñinaca žejlñipantačha. Pero Yoozqui nii ujquiz tjojtskatni žoñinacaqui anawaliž watkataquiciha. ² Jakzilta žoñit Yoozquin kuzziz žoñi ujquiz tjojtskatačhaj niiqui, nižata ana zum žoñinacaqui koz kot kjazquin tjojttaž waquizičha, tsjii pajk taj maztan jorquiz mokžinta. Jalla nuž tsjan cusaž cjesačha nii ujquiz tjojtskatni žoñžtaqui.

³ Nižata žoñinacžquiztan ančhucqui walja cwitassa, ana ujquiz tjojtsjapa. Tsjii am jilanacžquiztan am quintra uj paačhaj niiqui, jalla niižquiz žumpacha chiižina, niiž kuz campiita cjeyajo. Nekztan niiž kuz campiita cječhaja, jalla nii uj paañi žoñžquiz pertunaquiciha amqui. ⁴ Zapa wiltami nii am quintra uj paañi žoñiqui pertuna mayizičhaj niiqui, amqui pertunaquiciha, tsjii nooj pakallawk wilta am quintra uj paanami.

YOOZQUIN KUZZIZ PUNTU

⁵ Wiruñaqui Jesusiž illzta žoñinacaqui Jesusa jiliržquiz paljaychičha tuž cjican:

—Juc'anti Yoozquin kuzziz cjisjapa yanapalla.

⁶ Nuž maytiquiztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tsjii mostaz semillaqui aunqui koltallami wali pakji pakñičha. Jalla nižta iratačha ančhucqui. Yoozquin walja kuzzizčhucčhalaj niiqui, milajrunacami zakaz paasačha. Walja Yoozquin kuzziz želanaqui, tii sicómoro cjita muntiquiz cjesačha, tuž cjican, "Tekztan pajlta cjee, nižaza kotquin tjojtta cjee". Jalla nuž chiitiquiztan nižtapachaž cjesačha.

PIYUNŽ PUNTU

⁷ Jesusaqui cjichizakazza:

—Tsjilla chiyasačha. Ančhuacquitztan piyunchiz žoñi želasačha. Piyunaqui joch yokquiztan tjonasačha, uywanaca itzcu, nižaza zkala yoka kjullžcu. Jalla nuž langzquiztan tjontanaqui, anapanž ančhucqui cjesačha, "Watžca, julzna, tiičha luljzna" cjicanaqui. ⁸ Ančhucqui antiz piyunžquiz cjesačha, "Čhjeriž apura kisna. Nižaza wejr atintisjapa, zumpacha tjaczna. Wejrqui lulačha, licačha. Nekztanž amqui lulaquiciha, nižaza licaquiciha". Jalla nuž tsjii piyunžquiz cjesačha. ⁹ Jakzilta piyunat niiž patrunž mantitanaca paačhaj niiqui, patrunaqui sparaquizi cjesajo?

¹⁰ Ančhucqui Yooz piyunažtakazza. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooz mantitacama kamcan, ančhucalaqui chiiz waquizičha, tuž cjican, "Wejrnacqui am piyunitčha. Inakaztčha wejrnacqui. Jaknužt paaz waquizičhaja, jalla niikaz paayinčha".

MOJKCHI JANCHICHIZ ŽOÑINACA ČHJETINTATAČHA

¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja ojkcan, Samaria cjita yoka Galilea cjita yoka nii

taypiquin watchičha.¹² Nekztanaqui tsjii watjallquiz, waj irantawc cjen, tuncaltan mojkchi janchichiz žoñinacaqui Jesusižquin zali tjonchičha. Ažkquiztan Jesusižquiz chijižinchičha.¹³ Altu tawkžtan tuž cjichičha:

—iJesusa, Jiliri, wejtnacaquiz okznalla!

¹⁴ Jalla nii laanaca cheržcu, Jesusaqui cjichičha:

—Icliz jiliržquin persun janchi tjeenz̄ oka.

Jalla nuž ojkcan, laanacaqui žejtchi quirchičha.¹⁵ Tsjii tsjiiQUI persun janchi žejtchi cheržcu cuttichičha, Jesusiž kjutňi, altu joržtan Yooz honora waytican quejpčičha.¹⁶ Jalla nuž Jesusižquin wilta zalžcu, niiž yujcquiz quillzičha, nižaza tuzi t'okzičha yoka iranta. Jesusižquiz ancha sparaquïž cjichičha. Nii žoñiqui Samaria wajtchiz žoñitačha.¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—¿Ančhucqui anataj tuncaltanpacha žejtchinčhucejo, tii laaquiztanajo? ¿Jakziquint tsjii partinacajo?¹⁸ Amqui anaž tii wajtchiz žoñila. Am zinakaz quejpžquila Yoozquin honora wayticanaqui.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui nii žoñquiz cjichičha:

—Tsijtsna, oka. Amiž tjapa kuz criitiquiztan, jaziqui čhetintamčha.

YOOZ MANTIZ Tjuñi PUNTU

²⁰ Nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Čhjulorat Yooz Epiž mantiz tjuñi irantižcaquia?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Yooz Epiž mantiz tjuñiqui anačha cherchuca.²¹ Anačha “tekzipan” cjican nii tjuñi tjeenz̄nasačha. Nižaza

anačha “nii nawjk” cjican nii tjuñi tjeeznasačha. Yooz mantizqui žoñinacž kuzquizpachačha. Jalla nižtiquiztanac Yooz mantizqui anaž cherchuca cjesačha.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiz cjichičha:

—Tsjii sufris timpuqui irantižcaquičha ančhucquiz. Jalla nekztanac ančhucqui wejr arajpachquiztan quejpsquiňi cherz pecaquičha, tsjii noojillami. Pero weriž arajpachquin želan, anaž wejr cheri atasäčha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha.²³ Nižaza nii sufris timpuquiziqui žoñiqui Cristuž puntuquiztan parlaquičha, tuz cjican: “Arajpachquiztan chjiwžquichičha. Tekzi žejlčha”. Tsjiiizti zakaz chiyaquičha, “Nii nacjučha Cristuqui” cjican. Pero ančhucqui anaž nicju okaquičha, nižaza nii chiita taku anaž criyaquicha.

²⁴ Tsjii liwjliwjñi rayu cjita tjonñila, jantey, jalla nuz liwjtayžcaquičha, liwjpacha irantaž kjanžnaquičha. Jalla nižta irata wejrqui arajpachquiztan wilta tjonačha. Weriž tjonan, tjappacha zizasačha. Jalla nižtaž wejt tjonz tjuñiž cjequičha.²⁵ AnziQUI primiraqui wejrqui walja sufristančha. Nižaza tii timpuquiz kamňi žoñinacžquiztan anapan criital cjeečha. Ana werj cherz pecaquičha.²⁶ Jaknužt Noež kamta timpuquiz watčhaja, jalla nižtazakaz wataquičha ima weriž tjonan. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha.

²⁷ Noež timpuquiz jalla tuž kamňitačha žoñinacaqui. Zuma čhjeri lujlňitačha, nižaza licňitačha. Nižaza zalzňitačha, nižaza zalzjapa tjaanňitačha. Jalla nuž žoñinacaqui kamchičha asta Noež pajk warcu kjuyquiz luzcama. Yooz kamaňquiz kamzqui ana importayňitačha. Jalla nekztanaqui

kjaz juyzuqui tjonchicha. Jalla nii juyzuquiziqui tjappacha anawali kamñi žoñinacaqui ticzičha.²⁸ Nižaza jaknužt Lot cjita žoñž timpuquziqui watčhaja, jalla nižtazakaz wataquičha ima weriž tjonan. Lujlñitačha, licñitačha, kjayñitačha, tuyñitačha, čhjacñitačha, y nižaza kjuya kjuyñitačha. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitačha.²⁹ Jalla Lotž Sodoma cjita wajtquzitan ulantan, tiripintit uj azupri chijñi tjonchičha. Nuž chijintiquiztan tjappacha ujžcu ticzičha.³⁰ Wejt tjonz tjuñquziqui nižta iratazakaz wataquičha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha.

³¹ Nii wejt tjonz tjuñquziqui jakziltat kjuy zawncu želačhaja, anaž kjuy cusasanaca aptiñi luz waquizičha. Nižaza jakziltat joch yokquin želačhaja, anaž wajt kjuya cuttis waquizičha.³² Lotž tjuna puntuquzitan cjuñzna. ³³ Jakziltat persun kamañquzitan ana jaytačhaja, jalla niiqui anaž arajpachquin kamaquicičha. Nižaza jakziltat persun kamañ wira jaytičhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquicičha.

³⁴ Nižaza wejrqui cjiwčha. Weriž tjonan nii arama pucultan tsjii kjuyquiz tjajaquicičha. Jalla nuž tjajan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytiču chjichtaž cjequicičha, tsjiiuzti pachpiquiz nii kjuyquiz ectaž cjequicičha.³⁵ Nižaza pucultan maatakanaca chica jawuncan, tsjaaqui arajpach kjutñi waytiču chjichtaž cjequicha. Tsjaazuñti pachpiquiz ectaž cjequicičha.³⁶ Nižaza pucultan luctakanaca joch yokquin želan, tsjiioui arajpach kjutñi waytiču chjichtaž cjequicičha, tsjiiuznti nii joch yokquinpacha ectaž cjequicičha.

³⁷ Jalla nižta tjajjinta takunaca nonžcu, niiž tjaajjinta žoñinacaqui pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, čjakziquin tižtanaca wataquiya?

Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jakziquin ticzi janchi žejlčhaja, jalla nicju cunturinacaqui muzpa ajcsñičha. Jalla nižta irata jakziquin ana wali paañinacaqui žejlčhaja, jalla nicju ana walinaca wataquičha.

ŽEW ŽONATAN JUEZ JILIRŽTAN QUINTU

18 ¹Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchicħa, žoñinacžlaqui Yoozquin mayizizpančha, ana upa kuzcan, jalla nuž tjaajinchicħa.

²Tjaajincan jalla tuž quint'ichičha:

—Tsjii juez jiliri tsjii wajtquiz želatčha. Yooz ana rispitñitačha, nižaza ana čhjul žoñimi rispitñitačha.

³Nii wajtquizpacha želatčha tsjaa žew maatak żon. Tsjii nooj naa žonqui juez jiliržquin ojkchinčha, tsjii quijsquizjapa, nižaza naaža quintrižtan naa zumpacha azquichajo.

⁴⁻⁵Ažkapan juez jiliriqui ana naaža quijs nonz pecchičha. Niiž wiruň nižtami pinsichičha, tuž cjican: “Taa žew žonqui tirapanikal quiijžtan wejr molističha. Yoozmi žoñimi wejttä anaž importičha. Jalla nuž cjenami taaža quijs nonznačha, wejtki ana tira molistajo tii quiijžtan. Wejrqui ana azquichačhaj niíqui, naaž tjontjonanaqui wejt žawjwat zjjicnačhani”.

⁶⁻⁷Nekztanaqui Jesús Jiliriqui cjichičha:

—Jalla nuž chiichičha nii anawal juez jiliriqui. Nižaza Yooz Ejpqui niiž illzta žoñinacž quijanaca azquichaquičha. Ninacaqui majiñami weenami Yoozquinkaz mayizičha. Ninacž mayizitiquiztan Yoozqui ana enenžcu ninacž quintranaca

azquichaquičha. ⁸Wejrqui cjiwčha, tsjii noojiqui Yooz Ejpqui niiž illztanacž quija apuraž atintaquičha. Yooziž tsewctan cuchanžquita Žoñi tjontan, Yoozqui ultimupan niiž illztamiž quija azquichaquičha. Nii tjonz tjuñquiziqui, čtii yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yoozquin kuzziz želasaya?

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

⁹Tsjii žoñinacaqui želatčha, persun honora waytican, nižaza parti žoñinaca iñarcan. Jalla nii žoñinacžquiz tii quintu quint'ichičha Jesusaqui, tuž cjican:

¹⁰—Pucultan žoñinacaqui timpluquin ojkchičha, Yoozquin mayiza. Tsjiiqui fariseo partiquiztantačha. Tsjijuñqui impuesto cobriňi žoñitačha. ¹¹Fariseo žoñiqui tsijtchi mayiziňitačha, tuž cjican: “Yooz Tata, amquiz sparaquíz cjiwčha. Wejrqui anačha nii yekja žoñinaca iratitqui. Ninacačha tjañinacaqui, nižaza ninacačha nejonacaqui, nižaza ninacačha adulteriuquiz ojklayňinacaqui. Nižaza wejrqui anačha tii impuesto cobriňi iratitqui.

¹²Wejrqui pizc wilta simanquiz ayunasiňčha. Nižaza tjapa weriž cantiquiztan tsjii tunca parti tjayiňčha”. ¹³Jalla nii impuesto cobriňi žoñizti wirquin acha colzi želatčha. Ana tsewchuc cherzipanž želatcha. Jalla nuž persun ujchiz cjen persun tuzi čhajccan želatčha. Nižaza cjichičha: “Yooz Tatay, wejr ujchizpantčha. Wejr okznalla”. ¹⁴Jaziqui ančhucaquiz cjiwčha. Nii impuesto cobriňi žoñiqui Yooz Epiž yujcquiziqui niiž ujquiztan liwriitačha. Niiž kjuya pertunta ojkchičha. Nii fariseo žoñizti Yooz Epiž yujcquiziqui tira ujchizpantčha. Ana pertunta cjissičha. Persun honora

waytiňi žoñinacaqui ultimquiziqui azipanž cjesačha. Nižaza ultimquiziqui humilde kuzziz žoñinacazti honorchiz cjiskattaž cjequičha.

OCJALANACŽ KUZ PUNTU

¹⁵Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjjiechičha, kjaržtan lanznajo. Nuž zjjican, Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui ocjala zjjicňi žoñinaca ujzičha. ¹⁶Nuž noničcuqui Jesusaqui kjawzičha, tuž cjican:

—Ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana chiižina. Tii ocjalanacž kuz irata jalla nižta kuzzizza Yooz Epiž mantita kamaňchiz žoñinacaqui. ¹⁷Tii razunazakal chiyučha. Ana tii ocjalanacž kuz irata Yoozquin kuzzizzalaj niioui, ana Yooz Ejpž arajpach watja luzasačha.

LIWRIITA CJIS PUNTU

¹⁸Wiriňaqui tsjii jiliriqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Tjaajiňi Maestro, zumačha amqui. Arajpach wajtquin wiňaya kamzjapa, čhjulut paasaya?

¹⁹Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—čKjažtiquiztan amqui wejtquiz “zumačham” cjeejo? Anaž jecmi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui.

²⁰Amqui Yooz mantitanaca zizza: “Anačha adulteriuquiz ojklayzqui. Anačha žoñimi conzqui. Anačha tjaňi cjisqui. Anačha toscarami chiizqui. Am maa ejpčha rispitzqui”.

²¹Nekztanaqui nii jiliriqui cjichičha: —Wejrqui koltallquiztanpacha tjapa nii lii jaru cumpliňčha.

²²Jalla nuž nii žoñiž chiita nonžcu, Jesusaqui cjichičha:

—Tsjilliakaz pjaltičha amtaqui. Tjappacha am čhjultak cusasanaca tuyyna. Nekztan porinacžquiz nii

paaz ona. Jalla nuž onančcuqui tsewcta arajpachquin juc'ant ricachum cjequičha. Jaziqui nekztañ wejttan chica ojklayñi cjesačha.

²³Nii oraqui walja ricachutačha nii žoñiqui. Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nonžcu, walja llactazzičha. ²⁴Nii žoñi llaquita cheržcu, Jesusaqui cjichičha:

—Ricachunacžtaqui walja ch'amačha Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui.

²⁵Tsji camello cjtia pajk animalaqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasačha. Ricachunacžtaqui tsjan ch'amačha Yooz jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui.

²⁶Jalla nii nonžcu, nonzñi žoñinacaqui cjichičha:

—¿Jequit liwriita cjesajo?

²⁷Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha: —Žoñiqui anaž persunpacha liwrii atasačha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasačha.

²⁸Nekztanaqui Pedruqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, wejrnatcqui tjappacha ecchinčha, amtan chica ojklayzjapa.

²⁹Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Jakzilta žoñimi kjuya, maa ejp, jilanaca, cullaquinaca, tjun, maatinaca, jalla ninaca ec'chaj niíqui, Yooz mantita kamañquiz ojklayzjapa, ³⁰tii muntuquiz žejlcan juc'anti tjaataž cjequičha. Y nižaza arajpachquin ojkžcu, Yooz tan wiñaya cuntintu kamaquičha.

JESUSAQUI NIIZ PERSUN TICZ ORA MAZZIČHA

³¹Nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan tjaajintanaca tsji latu kjawcičha, tuž cjican:

—Jaziqui Jerusalén watjaž ojkla. Wejrqui tsewctan cuchanchiqua Yooz Žoñtcha. Tuquitanpacha Yooz

taku paljayñi profetanacaqui wejt puntuquiztan mazincan cijrchičha.

Jalla nii Jerusalén wajtquin ninacž mazinta taku tjappacha cumplisnaquičha. ³²Yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeečha. Nižaza ancha iňartal cjeečha; arartal cjeečha. Nižaza llawzižtan tjujtal cjeečha.

³³Nižaza wjajtal cjeečha. Nekztanaqui contal cjeečha. Pero ticžcuqui čhjep majquitztan jacatatačha.

³⁴Jalla nii tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž chiita ana zinta intintazatčha, čhjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii. Nii takuqui ana intintichuc takužtakaztačha.

ZUR ŽOÑI ČHJETINTA

³⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jericó cjita wajt žcati irantatčha. Jalla nuž irantan tsji sur žoñi jicz latuquiz julzi želatčha, niíqui kjaraž chinchjinatčha onajo. ³⁶Walja žoñinaca watwatñi nonžcu, sur žoñiqui pewczičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tama tama žoñinaca watwat?

³⁷Nekztanaqui žoñinaca kjaazičha, tuž cjican:

—Jesusu, nii Nazaret wajtchiz žoñiqui watčha tii jiczquiz.

³⁸Jalla nii zizcu, sur žoñiqui altu joržtan kjawchičha, tuž cjican:

—iJesusu, Davidž maati, wejr okznalla! Ana wali želučha.

³⁹Nii Jesusiž tuqui ojkñi žoñinacaqui nii sur žoñi ujzičha, ch'uj želajo. Zur žoñizti juc'anti altu joržtan kjawchičha, tuž cjican:

—iDavidž majch, wejr okznalla!

⁴⁰Nekztanaqui altu joržtan chiiñi nonžcu, Jesusaqui tsijtsičha. Zur žoñi zjijqui cuchanchičha. Zur žoñi žcatzinžcu Jesusaqui pewczičha, tuž cjican:

⁴¹—¿Chjulut amta wejr paaquiya?
Nii sur žoñiqui kjaazičha, tuž cjican:
—iWejt Jiliri, chjujcuiž cjetzinalla!

⁴²Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:
—Am chjujcui cjetžtaj cjisla.

Amiž tjapa kuz criitiquiztanaqui,
chjetintamčha.

⁴³Nii orapacha zur žoñiqui cherñi
cjissičha. Nekztanaqui Jesusižtan
chica ojklayatčha, Yoozquin honora
waytican. Jalla nižta paata cheržcu,
tjapa žoñinacaqui Yoozquin honora
waytichizakazza.

JESUÍSTAN ZAQUEOŽTAN

19 ¹Jalla nekztanaqui Jerusalén
wajt kjutni ojkcan Jesusaqui
Jericó cjita watja luzzičha; nekztan nii
wajt taypiquiz watchičha.

²Nicju tsjii ricach žoñi želatčha
Zaqueo cjita. Nii žoñiqui impuesto
cobriñiž jiliritačha, ancha ricachutačha.

³Nižaza nii žoñiqui Jesusa pajz
pecatčha. Kolta žoñitačha. Jalla
nižtiquiztan wacchi žoñinacž taypiquiz
cjen, Jesusižquin anatačha cherchuca.
⁴Nekztan Zaqueoqui tucquin žajtžcu
tsjii sicómoro cjita munti yawchičha,
Jesusa cherjapa. Nii munti, jicz latuquiz
želatčha, Jesusiž watz žcatipan. ⁵Nii
munti nuž watcan, Jesusaqui tsewccchuc
cherzičha. Nuž cheržcu cjichičha:

—Zaqueo, apura chjijwžca. Tonj tjuñi
am kjuyquiz kamstančha.

⁶Jalla nuž chiitiquiztan Zaqueoqui
apura chjijwžquichičha. Ancha
cuntintu Jesusa risiwchičha. ⁷Jalla
nii cheržcu, tjappacha nii žoñinacaqui
Jesusiž quintra chuchchičha, tuž cjican:

—Jesusaqui nii ujchiz žoñž kjuya
kami ojkčha.

⁸Jalla nekztanaqui Zaqueoqui tsijtscu,
Jesusiž Jiliržquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, tii zizza. Porinacžquiz
tja-ačha chicata wejt cusasa

žejlñinaca. Nižaza jakzilta žoñžquiztan
wejr incalltučhaja, jalla nii žoñžquiz
wejr tjepnačha pajkpic wiltiquiztan
juc'anti.

⁹Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:
—Tonj tjuñi tii kjuychiz žoñinacaqui
liwriitačha, Yooz kamañquiz
luzjapa. Tii žoñiqui Abraham cjita
majchmaatiquiztanpacha tjonñičha.
¹⁰Wejrqui tsewctan cuchanžquita
Yooz Žoñtčha. Wejrqui tii muntuquiz
tjonchinčha, ujchiz žoñinaca kjawzñi,
nižaza ninaca liwrii.

PIYUNANACŽQUIZ PAAZ INTIRJITA QUINTU

¹¹Jerusalén wajtž žcati želan,
žejlñi žoñinacaqui pinsichičha, tuž
cjican: “Anzilla Yooz mantiz tjuñiqui
tjonačhani”. Jalla nuž pinsitiquiztan,
nižaza nii žejlñi žoñinaca niiž chiita
taku nonznan, Jesusaqui tii quintu
paljaychičha, ¹²tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatčha rispitta
famillquiztan. Nii žoñiqui ažkquin
yekja wajtquin ojkchičha, chawc jilir
nombramiento tanzjapa. Nuž tanžcu
quejpžcaquičha. ¹³Ima ojkcan, nii
žoñiqui tunca niiž piyunanaca
kjawzíčha. Kjawzcu zapa maynižquiz
tsjii pajk valorchiz paaz intirjichičha.
Nižaza ninacžquiz cjichičha: “Tii
paaztan negociož paaquičha, wejt
quejpsquizcama”. ¹⁴Nii žoñž persun
wajtchiz žoñinacaqui nii walja
chjaawjkatchičha. Jalla nižtiquiztan
niiž wirquin tsjii cumizuna
mantichičha, tuž cjeyajo: “Tii žoñi anaž
pecčha učhum chawc jiliri cjisjapa”.

¹⁵Nižtami chawc jiliri nombritatačha.
Nekztan niiž yoka quejpchičha,
mantizjapa. Niiž irantižcuqui, kjawzñi
cuchanchičha niiž paaz intirjita
žoñinacžquin, jaknužt zapa mayni
paaztan cančhaja, jalla nii zizjapa.

¹⁶ Primir piyunaqui prisintichičha, tuž cjican: "Wejt patruna, am paaztan canchinčha tunca wiltan wiltan juc'anti". ¹⁷ Nii chawc jiliriqui nii piyunž honora paljaychičha, tuž cjican: "Ancha waličha. Zuma piyunamčha amqui. Nii zkoluc paaztan zumpacha trabajchamčha. Jazi qui amqui jilirim cjequicħa, tunca watja mantiñim cjequicħa". ¹⁸ Tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: "Wejt patruna, am paaztan canchinčha pjijska wiltan wiltan juc'anti". ¹⁹ Nii chawc jiliriqui paljaychičha, tuž cjican: "Jazi qui jilirim cjequicħa. Pjijska wajtquiztan mantiñim cjequicħa". ²⁰ Nekztanaqui tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: "Wejt patruna, tiž am paazqui. Tsjii pañquiz žcucħu chjojchinčha". ²¹ Amqui walja cumpliskatni patrunamčha. Jalla niztiquiztan am eksinčha. Ricujñamčha ana amiž nonztaqui. Niżaza ajzñamčha ana amiž ħajjactaqui". ²² Nekztanaqui nii chawc jiliriqui chiižinchicħa, tuž cjican: "Ana zum piyunamčha amqui. Am persun chiita taku qui am uj tjeeža. Amqui zizzamčha, wejrqui kjanapanžlani cumpliskatiñ žoñtni, jalla nii. Ana weriż nonztaqui ricuiñčhalani. Ana weriż ħajjactaqui ajzniñčhalani". ²³ Niżtiquiztanaqui, ġkjažtiquiztanam amqui wejt paaz ana bancuquiz majcžinjo? Bancuquiz majcžintiquiztan wejrqui paaz machtanpacha ricujsačha, tekz quejpu". ²⁴ Nekztanaqui nii patrun jiliriqui parti žoñinacžquiz mantichičha, tuž cjican: "Intirjita paaz kjažnna. Nii tunca paazziz žoñquiz tja". ²⁵ Žoñinacaqui cjichičha: "iWejt Jiliri! Tunca paazzizza nii žoñiqui". ²⁶ Patrun jiliriqui kjaazičha, tuž cjican: "Ančhuacu quiz tii razunal cjiwčha. Jakzilta žoñit niiž wacchi tjaata cusasa

zuma cwitačha, jalla niižquiz juc'anti tjaata cjequicħa. Niżaza jakzilta žoñit niiž koloculli kjañtaż cjequicħa". ²⁷ Niżaza nii jiliriqui mantichičha, tuž cjican: "Nii wejt quintrà žoñinacaqui ana wejr pecchičha ninacž chawc jiliri cjisjapa. Jazi qui zjjijcza ticiju. iZjijcħu wejt yujcquiz conzna!" Jalla nuž mantichičha nii jiliriqui.

JESUSAQUI JERUSALENQUIN LUZZIČHA

²⁸ Jalla nuž quint'iżċu, Jesusaqui Jerusalén watja tira ojkchičha.

²⁹ Betfagé cjita niżaza Betania cjita watjanaca żcatžincan, niżaza Olivos cjita curulla żcati želan, jalla nekztan pucultan niiž tjaajinta žoñinaca cuchanchičha, ³⁰ tuž cjican:

—Nii nawjkta watja oka. Jalla nicju ančhucqui mokta aznu wačhaquicħa. Anaž jecmi nii aznu qui yawchi. Jalla nekztanaqui moktiquiztan jwerċu, tekz zjjija. ³¹ Jalla nuž jwerċu zjjicawc cjen cunamit žoñimiż pewcznačhan, "iKjažtiquiztan tii aznu jwerjo?" cjicanaqui. Jalla nii puntu pewcztiquiztan ančhucqui kjaaznaquičha, tuž cjican: "Jesusa Jiliriż tii aznu pecħha".

³² Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui ojkchičha. Jaknuž Jesusa chiitħħaja, jalla nuž cjtacama watchiċha. Jalla nuž tsjii mokta aznu watchiċha. ³³ Jalla nuž jweran, nii aznu tuyñunacaqui pewċiċha, tuž cjican:

—iKjažtiquiztan nii aznu jwer ančhucjo?

³⁴ Tjaajintanacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jesusa Jiliri qui tii aznuž pecħha.

³⁵ Nekztanaqui Jesusiżquiz chjitchiċha. Nekztan zquitinaca jepżcu

ninacaqui Jesusiżquiz yawkatchičha.
³⁶Nii aznuquiz Jesusaž jicquiz
 okan, žoñinacaqui zquiti chjinchičha,
 zquitinac juntuñ okajo chawc
 jilirižtakaz. ³⁷Olivos cjeta curulla
 watan, Jerusalén watja tjenzičha.
 Jalla nekztanaqui tjapa niiž tjaajinta
 žoñinacaqui altu joržtan Yooz honora
 wayti kallantichičha. Chipchipcan
 Yooz honora waytichičha, tjapa Jesusiż
 paata milajrunaca cherchiz cjen.
³⁸Nižaza cjichičha:

—iChawc Jiliri! iYooz tjuuquiz
 tjonchi jiliri! iHonorchiz cjila!
 iArajpacha žejlñinaca cuntintuž cjee!
 iArajpach Yoozquin wali honorchiz
 cjila!

³⁹Jalla nuž Jesusiżquiz honora
 waytitiquiztan tsjii žejlñi fariseo
 žoñinacaqui paljaychičha, tuž cjican:
 —Tjaajiñi Maestro, tii am apzñi
 žoñinaca ujzna ch'uj želajo.

⁴⁰Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž
 cjican:

—Ančhucaquiz cjiwčha, tii žoñinacaž
 ch'uj cjisnaquila niíqui, tii maznacamiž
 altu joržtan chiyasačha, wejt honora
 waytizjapa.

⁴¹Jerusalén watja žcatžincan, jalla
 nii watja cheržcu, Jesusaqui nii
 wajtchiz žoñinacaž cjen kaachičha,
⁴²tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz žoñinaca,
 tonj tjuñquizi qui wejt puntuquiztan
 intintatzasaž niíqui, zuma
 cuntintuž cjtasačha. Walipankaz
 kamtasačha. Ančhuca kuznaca
 jeejskatz pecučha. Pero wejt
 puntuquiztan ančhucaquiztan
 čhoyžtačha. Jaziqui ančhucqui Yooz
 zumanaca anaž cherasačha. ⁴³Wejt
 puntu ana intintazziž cjen walja
 anawali tjuñinacaž tjonaquičha. Nii
 tjuñinacquizi qui ančhuca quintra
 žoñinacaqui tii wajtž tjiya tsjii

pirka quintra paaquičha. Tjapa
 kjuttanž ančhuca wajt myytata
 quintrarionacaqui želaquičha. ⁴⁴Nižaza
 ančhuca wajt pirkami k'ala pajlaž
 cjequičha. Tii wajtchiz žoñinaca
 ocjalanančtanpacha contaž cjequičha.
 Nižaza tjappacha k'ala pampa nonžtaž
 cjequičha, anaž maz tawkitami
 želaquičha. Yoozqui anchucaquiz tsjii
 liwriiñi cuchanžquichičha; ančhuczti
 nii liwriiñi qui ana pajchinčhucčha.
 Jalla nižtiquiztan tii wataquičha. —
 Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIČHA

⁴⁵Jerusalén watja irantižcu,
 Jesusaqui timpluquiz luzzičha.
 Timpluquiztan zawncchuc liwj
 tuyñinacami kjayñinacami
 tjirkatchičha. ⁴⁶Ninacžquiz cjichičha:
 —Cjirrta Yooz takuqui tuž cjičha:
 “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz
 kjuyačha”. Ančhuczti tii wejt
 kjuya tjañi žoñinacž kjuyažtakaz
 paachinčhucčha.

⁴⁷Jalla nekztanaqui zapuru
 Jesusaqui tjaajnatcha timpluquiz.
 Pero timplu jilirinacami lii tjaajini
 maestruncamami wajt jilirinacami, jalla
 ninacazti jaknužt Jesusa coni atas,
 jalla nii kaznatčha. ⁴⁸Pero tjappacha
 nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiż
 taku nonzjapa kuz tjaatčha. Jalla
 nižtiquiztan ana jaknužquiztanami nii
 conz puntuqui asiptiskatz atatčha.

ĘJECT JESUSIZQUIŽ MANTICHI?

20 ¹Zapuru Jesusaqui timpluquiz
 žoñinacžquiz tjaajnatčha, y
 nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatčha.
 Jalla nuž tjaajnan, tsjii nooj timplu
 jilirinaca, lii tjaajini jilirinaca, wajt
 jilirinaca, jalla ninacacqui Jesusiżquiz
 macjatchičha. ²Nuž macjatžcu
 Jesusiżquiz paljaychičha:

—Jaziqui am chiyaquičha. ¿Jec am mantichi tii paajzapajo? Nižaza čjec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrmi jazic ančhucaquiz zakal pewcznačha. ⁴ ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapajo? ¿Yoozkaya uz žoñinaca, ja? Kjaazna.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ninacpora ch'aasi kallantichičha, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? “Yooz mantitačha” cjican učhum kjaaznaquiž niiqui, “¿Kjažiquiztan ančhuc nii Juan ana criichinchuctajo?” jalla nuž cječhan tiicni. ⁶ “Zoñiž mantitacha Juanqui” cjican učhum kjaaznaquiž niiqui, tjapa žoñinacaqui učhum conačhani maztan čhjacjawi. Tii žoñinacaqui Juanž puntuquiztan cjiňičha, niiqui werarapančha Yooz taku paljayni profetaqui, jalla nii.

⁷ Nuž palt'ižcu nii jilirinacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrnacqui anal zizučha, jequit Juanqui bautisajo mantižquitčhaja, nii.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Nižaza wejrqui ana zakal maznasačha, jec jiliriž mantita paauchaja wejrqui, nii.

ANA WAL PIYUNANACA QUINTU

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui žoñinačžiquis paljai kallantichičha. Paljayan tii quintu quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsji patrun žoñiqui uwasanac zkala čhjaczičha. Nekztan nii zkala partira tjaachičha piyunanacžiquis. Nekztanaqui ažkquin ojkchičha ažk tjuňi kami. ¹⁰ Uwasa ajz cujicha timpu tjontan patrunaqui piyuna cuchanžquichičha niiž partir zkala ricujzjapa. Nii pachpiquiz partira

langzñi žoñinacazti patrunaž cuchanžquita piyuna kijchcu chjatkatchičha. Ana čhjulchiz cuchanchičha. ¹¹ Nekztanaqui patrunaqui wilta tsjiižtan piyuna cuchanžquichičha. Nekztan partir yokquiz kamñi žoñinacaqui patrunaž cuchanžquita piyuna ch'aanchičha, nižaza kijtchičha, nižaza ana čhjulchiz cuchanchičha patrunžquin. ¹² Nekztanaqui patrunaqui tsjiižtan cuchanžquichičha. Nii partira žoñinacaqui cuchanžquita piyuna chjojritchcičha, nižaza chjatkatchičha.

¹³ Nižtami nii yokchiz patrunaqui pinsichičha, tuž cjican: “¿Čhjulut wejr paas? Wejt k'ayi majch cuchnačha. Jalla nuž cheržcuqui nii partira žoñinacaqui rispitačhani”. ¹⁴ Pero partira zkala langzñi žoñinacazti cuchanžquita majch cheržcu, ninacpora parlassičha, tuž cjican: “Tiiqui tjappacha tii irinsa tanznačhani. Jaziqui ticž conzla. Nekztan učhumž tii zkål yokac tanznaquičha”.

¹⁵ Nuž pinsitiquiztan partira langzñi žoñinacaqui cuchanžquita majch yok tjiya jwescu conchičha.

—Jaziqui pewcznučha:

—Nii zkål yokchiz patrunaqui čhjulukat nii žoñinac̄tanac paačhani?

¹⁶ Wejrqui cjiwčha. Tjonžcu zkål yokchiz patrunaqui partira langzñi žoñinaca conaquičha. Nekztanaqui patrunaqui niiž zkål yoka yejkžquin tjaaznaquičha.

Jalla nuž nii quintu nonžcu, žoñinacaqui cjichičha:

—¡Yooz munaňpaqui anaj nii cjila!

¹⁷ Jesusaqui ninacž kjutňi cheržcu cjichičha:

—Wejt puntuquiztanaqui cijirta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Kjuy pirkiniñinacaqui tsjii maz tjojitchičha. Nekztanaqui tjojtta

mazqui isquinquiz cjissičha.

Ultimquiziqui tucquin cjissičha".

¹⁸Nii maz cjen jakziltat ujquiz

tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequičha. Nižaza jakziltiž juntuň nii mazqui tjojtsnaquíz niiqui, pulpužtakaz t'oknaquičha.

—Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

TASA PACZ PUNTU

¹⁹Jesusaqui nii quintu chiyatčha quintra žoñinacž puntu. Jalla nižtiquiztan timplu jilirinaca, nižaza lii tjaajiňi maestrúnaca, jalla ninacaqui Jesusaqui tanz pecatčha nii orapacha. Pero parti žejlňi žoñinaca ekscu, ana tani atchičha. ²⁰Pero nii qintranacaqui Jesusižquiz tiraž awayt'atčha. Nižaza tsjii kjažt awayt'ini žoñinaca mantichičha, Jesusižtan ojklayajo zuma žoñižtakaz. Nuž chica ojklaycan Jesusižquitzan ana zuma taku jwes pecatčha, uj tjojtunzjapa. Jalla nuž uj jwezanžcu nii wajt chawc jiliržquiz intirjiz pecatčha. ²¹Jalla nuž awayt'ican Jesusižquiz pewczičha tuž cjican:

—Tjaajiňi Maestro, zizuž wejrnatcqui, am werarapan tjaajiňamčha. Kjažtam parti žoñinacac chiyaj cjee, amqui werarapankaz chiiňamčha Yooz kamaň puntuqu. ²²Jaziqui tjaajznalla tii puntuquitztan. Wejrnatcqui César cjita chawc jiliržquiz tas paaz tjaayiňčha. Jalla nuž tas paaz tjaazqui wali cjesaya, uz anaž wali cjesaj?

²³Pero nuž pewcziquitztan nonžcu Jesusaqui ninacž pizc kuzziz naychičha. Nekztanaqui cjichičha:

—¿Kjažtiquitztan ančhucqui chawc ujquin wejr tjojtskatz pecjo? ²⁴Tsjii paaz zjjycja, cherzjapa.

Paaz zjjycču, Jesusaqui cjichičha:

—¿Tii paazquiz jecž yujcta? ²⁵Nižaza tii paazquiz jecž tjuu cjjirtata?

Ninacaqui kjaazičha:

—César cjita jilirž yujcčha, niiž tjuuzakazza.

²⁵Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Čhjulumi jiliržta cjenaqui jiliržquiz tjaaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenaqui Yoozquiz tjaaa.

²⁶Anaž jecmi Jesusižquitztan ana wal taku jwesi atasáčha nii žejlňi žoñinacž yujcquiz cijicanpachaqu. Jalla nuž Jesusiž kjaaztiquitzanaqui ninacaqui ispantichičha; ch'uju cjissičha.

ŽOÑINACA JACATATZ PUNTU

²⁷Wiriñaqui tsjii kjažt saduceo cjita žoñinacaqui Jesusižtan zali ojkchičha. Nii saduceo žoñinacaqui tjaajiňitačha, ticzi žoñiqui anapan jacatatasáčha, nuž cjiňitačha. Jalla nii jacatatz puntuquitztan Jesusižquiz paljaychičha, ²⁸tuž cjican:

—Tjaajiňi Maestro, Moisesaqui učhumnacalta cijirtkalčha, tuž cjican: “Tsjii žoňi ticznasaž niiqui, niiž tjun ana ojalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoňiž jilaqui naa žew žon tjunatan zals waquizičha, nii ticzi jilž cuntiquitztan ocjala paazjapa”.

²⁹Jaziqui pakallak jilazullca želatčha. Jilir jilaqui zalsičha. Nekztan ticzičha ana ojalchiz. ³⁰Nekztanaqui tsjii taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Nekztan ticcizakazza ana ojalchiz. ³¹Nekztanaqui yekja taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Niiž jaru niiž jaru naa tjunatan zalsičha tjapa nii pakallak jilazullcanacaqui. Nižaza tjappacha ticzičha jilazullcanacaqui. Ana ocjala ecchipančha. ³²Ultimquiziqui naa maataak žonqui ticzinčha. ³³Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui, čjakzilta jilž tjun cjequejo naa žonjo? Tjappacha nii pakallak jilazullcaqui naa žonatan

zalsičha. —Jalla nuž pewczičha saduceo quintra žoñinacaqui.

³⁴ Jalla nižta puntuquiztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlcanaqui luctakami maatakami zalza; nižaza maatinaca zalsjapa tjaacha.

³⁵ Jakziltat Yoozquin kuzzizlaj niiqui ticziquitztan jacatattžcu, arajpach wajtquin želaquičha. Nicju žejlcan ana zalznaquičha. Nižaza anaž zalzmi želasačha. ³⁶ Arajpachquin žejlcan, žoñinacaqui anjilažtakaz cjequičha; ana ticznasačha. Nižaza jalla nuž jacatattiquiztanaqui Yooz žejtñi maatinacapančha. ³⁷ Yooz tawk libruquiz tsjii ujsni kal quintu žejlčha. Nii quintu quint'ican Moisespachačha učhum zizkatchi, žoñinaca ticziquitztan jacatattñi, jalla nii. Nii Yooz tawk libruquiz Moisesqui cijjrchičha, tuž cjican: “Yooz jiliri qui Abrahamž Yoozza. Nižaza Isaacž Yoozza. Nižaza Jacobuž Yoozza”. ³⁸ Nii žoñinacž curpu ticziž cjenami, žejtčha. Yoozqui anačha ticzi žoñž Yoozqui. Ničha žejtñi žoñž Yoozqui. Tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui žejtchipan žejlčha.

³⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž lii tjaažiňi maestrunacaqui cjichičha:

—Zuma Tjaajiňi Maestro, walim chiichamčha.

⁴⁰ Jesusiž walja zizňi zizňi chiican quintra žoñinacaqui eksičha iya pewczjapaqui. Panž atiptatačha ninacaqui.

JESUSAQUI TSJII PEWCZIČHA

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Žoñinacaqui tuž cjiňičha: “Cristučha Davidž Majchqui”. ĆKjažtiquiztan nuž cjeejo? ⁴²⁻⁴³ Davidpachačha cjichi Salmos cjita libruquiz, tuž cjican:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichičha: ‘Am kjojch koztan

am quintri žoñinaca t'oksnačha, jalla nii t'okscama wejt žew latuquiz julzi žela amqui’ ”.

⁴⁴ Davidpachačha Cristuž puntuquiztan “Wejt chawjc jiliričha” cjican chiichičha. Jalla nižtiquiztan, ćjaknužt Cristo chawjc jiliri cjicanpacha Davidž majch cjesajo?

JUDIO LII TJAAJIŇI MAESTRUNACŽ PUNTU

⁴⁵ Tjapa žoñinacaž nonznan, Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

⁴⁶ —Lii tjaajiji maestrunacžquiztan cwitaza. Ninacaqui tol zquitchez ojklayz justasničha, walja honorchiz cjisjapa. Nižaza palazquiz ojklaycan zuma rispitchiž tsaanskatz pecničha. Nižaza ajcz kjuyquiz tucquin julz pecničha. Nižaza pjijstiquiz lulcan ancha tucquin julžcu honorchiz cjiskaz pecničha. ⁴⁷ Nižaza ninacapacha žew maatakž cusasanaca tanzjapa, incallčha. Žoñinaca incallzjapa Yooz tan ažka ažka parlitažoka cjiňičha. Yoozquin tjapa kuzziz žoñinacažtakaz tjeez pecčha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'ant tsjan anawaliž castictaž cjequičha.

OFRENDA PUNTU

21 ¹Tsjii nooj timpluquiz žejlcan, Jesusaqui wali jiru ricach žoñinaca cherchičha ofrend cajquiz paaz uchñi. ²Nižaza tsjaa poris žew maataka cherchičha. Naa žewqui pizc paazalla utchiňčha. ³Jalla nii cheržcu Jesusaqui cjichičha:

—Tii razunal cjiwčha. Taa poris žew žonqui ofrend cajquiz juc'ant jila utchiňčha, tjapa parti žoñinacžquiztan.

⁴Parti žoñinacaqui žejtchi paaz utchiňčha. Naa poris žewzti tjappacha naaža paaz utchiňčha; ana iya žejlčha, čhjeri kjayzjapa.

JUDIUŽ TIMPLU PUNTU

⁵Yekjap žoñinacaqui timplu puntuquiztan parlatčha, nižaza nii timpluquiz žejlňi c'achja maznac puntuquiztan parlatčha, nižaza nii Yoozquiz ofrenda tjaata puntuquiztan parlatčha. Jalla nuž nonžcu timplu puntuquiztan Jesusaqui chiichičha, tuž cjican:

⁶—Tsjii nooj tjapa tii timplu pajltaž cjequičha. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquičha.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTUQUI

⁷Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:
—Tjaajiňi Maestro, ččhjulorat tii amiž chiita wataquejo? Ima amiž chiita takunaca watan, ččhjulut siñalažtakaz cjequejo?

⁸Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:
—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anačha incallskata. Walja žoñinacaqui wejt tjuu aynakcanž tjonaquičha, tuž cjican: “Wejrtčha Cristutqui”. Nižaza “Wajillaž Cristuž tjonaquičha”. Nuž cjicanž ojklayaquicičha. Jalla nuž chiyanami ančhucqui anačha criya, nižaza anaž ninac̄tan apznaquicičha. ⁹Ččhjulorat quira zalz quintumi nižaza kichas zalz quintumi želačhaj niiqui ančhucqui wiraž ana tsuquicičha. Nuž: watanami imaž tii muntu tucuzinzqui irjatžcaquicičha. Jalla nižta ana walinacačha primiraqui watstanqui.

¹⁰Jesusaqui tira paljaychičha, tuž cjican:

—Tsjii nacionžtan tsjii nacionžtan kichasaquicičha nacionpora. Nacionanacquitzan quiranaca zalassaquicičha. ¹¹Nižaza pajk terremotonacaž wataquicičha, yokaž chjekinskcatcan. Nižaza parti yokaran wali chawc mach'a želaquičha. Nižaza

parti yokaran anawal cona želaquičha. Nižaza arajpachquin anawali ispantichucanacaž parizaquičha, pajk siñalažtakaz wataquicičha.

¹²Pero ima tižtanaca watcan ančhucqui tantaž cjequičha, nižaza kijchtaž cjequičha. Nižaza ajcz kjuyquin chjichtaž cjequičha uj jwesanzjapa. Nižaza carsilquiz chawctaž cjequičha. Nižaza wali chawjc jilirž yujcquin chjichtaž cjequičha. Jalla nižtanacaž ančhucaquiz wataquičha, ančhucaž wejtquin kuzziz cjen. ¹³Jilirž yujcquiz chjichta cjen, ančhucqui wejt favoraž tjurt'aquičha. ¹⁴Ima jilirž yujcquiz tjurt'ican ančhucqui ančhuca kuzquiz ana tantiiz waquizičha, jaknužt tjurt'ačhaja, jalla nii. ¹⁵Tjurt'iňi chiiz oraqui weril zizni taku tjaajžcačha ančhuca kuzquiz. Nii ančhucaž zizni taku chiitquiztan anaž jecmi ančhuca quintra kjaazni atasačha. Inakaz cjisnaquicičha.

¹⁶Ančhucqui tarasuntaž cjequičha. Maa ejp, jilanaca, famillanaca, mazinaca, jalla ninacžquitztanami tarasuntaž cjequičha ančhucqui. Nekztan yekjap ančhucaquitztan contaž cjequičha.

¹⁷Nižaza wacchi tii muntuquiz kamniž žoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkataquicičha, weriž cjen. ¹⁸Jalla nuž cjenami anaž zinta ančhuca ach charami pertiskatta cjequičha.

¹⁹Nižaza sufrichiž cjenami jakziltat zumpacha Yoozquin tjurt'ichi cječhaja, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquicičha.

²⁰Jesusaqui cjichizakazza:

—Jerusalén watja zultatuž muyuntita cjen, ančhucqui naaznaquicičha, ultimu nii watjaqui t'ezintaž cjeekalaka, jalla nuž cjequičha ančhucqui. ²¹Jalla nuž naazcan, Judea yokquin žejlňi žoñinacaqui cur kjutňi zajtcu atipz waquizičha. Nižaza Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui wajtquitztan ulanz

waquizičha. Nižaza joch yokquin žejlňi žoñinacaqui ana wajtquin quejpsquiz waquizičha, atipz waquizičha.²²Nii noojiqui Yoozqui Israel žoñinaca casticaquičha. Casticz puntuquiztan tjapa Yooz tawk libruquiz cijirtaqui cumplisnaquičha.²³Ilc maatakanacajay! iWawa t'ichiňi maatakanacajay! Ancha ana wali sufraquičha. iTjapa tii yokquiz žejlňi žoñinacajay! Anchaž llact'azaquičha, castictaž cjequičha.²⁴Žoñinacaqui quirquiz ticizž cjequičha. Yekjap žoñinacacazti tanžcu chjichtaž cjequičha yekja nacionquin. Nižaza yekja wajtchiz žoñinacaqui tii wajtchiz žoñinaca mantaquičha, nii yekjanacž timpu tucuzinčcama, nižaza Yooz munaňpa timpucama.

²⁵Jalla nekztanaqui tjuñquizimi jiizquizimi warawarquizimi, jalla ninacžquiz siñalanaca wataquičha. Nižaza pajk kot ljojkiž kjawaquičha. Jalla nižtiquiztan tii yokquiz žejlňi žoñinacaqui walja tsucchi kuzziz cjequičha, nižaza turwayžinta kuzziz cjequičha.²⁶Arajpachquin žejlňi kjananacami čhjekinskattaž cjequičha. Jalla nii cheržcu žoñinacaqui pinsaquičha, tii muntu kjažt wataquejo, jalla nii. Tii muntu tucuzinz tjewznaquičha. Jalla nižta watan žoñinacaqui tsucscukaz tismayaquičha.²⁷Jalla nekztanaqui žoñinacaqui wejr, nii tsewtan cuchanžquita Yooz Zoňi, quejpžquiňi cheraquičha. Walja kjancan wejt azi tjeežcan tsjir taypiquiz tjonačha.²⁸Jalla nižta anawalinaca wati kallantan, ančhucqui walja Yoozquin kuzziz cjee. Achamiž wayta, tsewcchucčha cherzna. Wajillaž ančhuca ultim liwriiz tjuňi tjonaquičha.

²⁹Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichičha tuž cjican:
—Higo muntiquiztan naazna; čhjul muntimi naazna.³⁰Ančhucmi tsjii

munti ch'oňapachaž c'ajan tuž zizza, kjutunz timpu žcatzinčha, jalla nii.

³¹Jalla nižta irataž tii weriž chiitanaca watan, ančhucqui tuž zizaquičha, Yooz mantiz tjuňi žcatzinčha, jalla nii.

³²Tii razunal cjiwčha. Ima tjapa tii timpuquiz kamni žoñinacaž ticznan, tjapa weriž chiitanaca wataquičha.³³Arajpachami yokami tucuzinznaquičha. Wejt takuzti anapanž tucuzinznaquičha, panž cumplisnaquičha.

³⁴Ančhucqui persunpachquiz cwitaza. Ančhucqui anaž turpi kuzziz cjee. Ana wali kamz cjen, nižaza licz cjen, nižaza tii wir cusasanacžquiz kuz tjaaz cjen, jalla nuž cjen žoñinacaqui turpi kuzzizza. Ana zuma kaman Yooz tjonz tjuňi tiripintit ančhuc tanaquičha³⁵tsjii trampaui tiripintitž tanža, jalla nižta irataž Yoozqui tii muntuquiz ana wali kamni žoñinaca tiripintit tanaquičha, casticjapa.³⁶Ančhuczti listu tjaczi tjewzni cjee. Zapuru ančhucqui Yoozquit tanz azziz cjisjapa mayiza, tjapa watňi anawalinacquit tanz atipzjapa, nižaza tsewctan cuchanžquita Yooz Žoňž yujquiz zuma prisintjapa.

³⁷Jalla nuž tjaajinchičha Jesusaqui. Majiňqui Jesusaqui timpluquiz tjaajnatčha zapuru. Weenqui Olivos cjita curullquin želi okatčha.³⁸Tjapa žoñinacaqui wentan timpluquiz tjonatčha Jesusiž taku nonzni.

JESUSA TANZ TANTIITA

22 ¹Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijsta irantižcatčha. Nii pijstaqui pascua cjitatačha.²Nii oraqui timplu jilirinacami lii tjaajíni maestruncacami, “¿Jaknužt Jesusa conas?” cjican kazzičha. Pero ninacaqui parti žoñinaca walja ekscu, ana coni atchičha.

³Jalla nekztanaqui Satanás cjita zajraqui Judas kuzquiz luzzičha. Judasqui Iscaroite cijitazakaztačha. Judasqui parti tuncapan illzta žoñinacžquiztan nekztantačha. ⁴Judasqui timplu chawc jilirinacžtanami, timplu zultatž jilirinacžtanami parli ojkchičha. Ninacžtan zalžcu, parlichečha, jaknužt ninacž kjarquiz Jesusa intirjas, jalla nii. ⁵Jalla nuž Judas parlitiquiztan quintra žoñinacaquai ancha cuntintutačha. Paaz tjaaz compromitchičha. ⁶Jalla nižtiquiztan Judasqui asiptichičha, "Way" cjican. Nekztanaqui tantiya kallantichičha, jaknužt ana tama žoñi želan Jesusa intirjas, jalla nii.

SANTA CENA PAACHIČHA

⁷Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz ppijstaquai irantižquichičha. Nii ppijstiquiz tsjii uuzi wilana conspantačha, pascua ppijsta paazjapa. ⁸Nekztanaqui Jesusaqui pucultan niiž tjaajintanaca cuchanchičha. Pedružtan Juanžtan ninacatačha. Ima cuchancan ninacžquiz tuž cjichičha:

—Ančhucquiž oka, učhumnacaž pascua čhjeri lujlzpapa, tjaczca.

⁹Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaquai Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Jakziquin wejrnatquai čhjeri tjacznaquiy?

¹⁰Jessaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ančhucqui watja luzcu, tsjii žoñžtan zalaquicičha kjaz luuz kuzzi. Nii žoñž wirquiz apznaquicičha, jakziquin luzačhaja, jalla nekz. ¹¹Jalla nekz luzcu nii kjuychiz žoñžquiz paljayaquicičha, tuž cjican: "Wejt Tjaajiňi cjičha: ¿Jakziquin visitz kjuya žejly, wejt tjaajintanacžtan pascu čhjeri lujlzpapaya?" ¹²Nekztanaqui tsewcta pisuquiz tsjii pajk kjuya

tjeeznaquičha ančhucaquiz. Nii kjuya listu tjaccta cjequicičha. Jalla nekz čhjeri lujlz tjacznaquičha.

¹³Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchičha. Nekztan Jesusiž chiitacama watchičha. Jaziqui nekziQUI pascu čhjeri kissičha.

¹⁴Pascu čhjeri lujlz ora cjen, Jesusaqui niiž illzta žoñinacžtan misquiz julzičha. ¹⁵Jalla nuž julžcu Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Wejrqui ančhucatan tii pascu ppijsta čhjeri lujlzpapa ancha pecchinpančha, ima ticzcan. ¹⁶Ančhucaquiz cjiwčha, ančhucatan ana iya tii ppijsta paačha, čhjuloracamat Yooz ultimu tjapa mantačhaja, jalla nii oracama. Nekztan tii ppijsta wilta paa-ačha.

¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui persun kjaržtan wasu tanzičha. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichičha. Nekztanaqui niiž illztanacžquiz cjichičha:

—Tii wasu tanžna. Ančhuccama tojžcuqui liczna. ¹⁸Tekztan nawijkchuc wejrqui uwas kjazqui anal iya licačha, čhjuloracamat Yooz tjapa mantačhaja, niicama.

¹⁹Jalla nii licžcuqui, Jesusaqui persun kjaržtan t'anta tanzičha. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichičha. Nekztanaquí t'anta kjolžcu niiž illztanacžquiz tjaachičha, tuž cjican:

—Tiičha wejt curpuž cuntaqui. Tii wejt curpuqui intirjitaž cjequicičha ančhuca laycu. Nižaza wejt cjuñžcu, tii lujlznacičha.

²⁰Nekztan čhjeri lujlžcu, wasu tanzičha. Nekztan niiž tuqui chiita taku irata chiichizakazza, tuž cjican:

—Wejt ljocqui ančhuca laycu tjawktaž cjequicičha. Wejt ljocžtan ew žejtz kamaňa ut'aytaž cjequicičha. Tii wazuquiztan liczqui wejt ljoc cuntiquiztančha.

²¹ 'Wejt quintra tarasunñi žoñiqui wejttan chicapachačha tii misquiz.

²² Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Wejrqui Yooz Epiž munañpi jaru jalla nii kamañ jiczquiz okačha. Wejt quintra tarasunñi žoñžquizzti anawaliž cjisnaquičha.

²³ Jalla nuž chiiquitztan tjaajinta žoñinacaquai ninacpora pewcsassičha:

—¿Jequit wejrnacquitztan nii tarasunñi žoñi cjes? —Nuž cjican ninacpora pewcsassičha.

¿JEQUIT TUCQUIN CJEEQUI?

²⁴ Jalla niiž wiruñaqui nii tjaajintanacaquai ch'aassičha, ject tucquin naazi cjeequi, jalla nii. ²⁵ Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Chawc jilirinacaquai persun wajtchiz žoñinaca mantíničha anawal patrunažtakaz. Nižaza nii jilirinacaquai mantita žoñinacžquiz jilirž honorakaz waytiskatčha, “walipan paačha tii jiliriqui”, cjican. ²⁶ Ančhuczti anaž nižta paaz waquizičha. Antiz ančhucqui tižta paaz waquizičha. Jakziltat tsjan chawc jilirižlaj niiqui, tjowažtakaz cjis waquizičha. Nižaza jakziltat mantínižlaj niiqui, piyunažtakaz cjis waquizičha. ²⁷ ¿Ject tucquin chekan žoñejo? ¿Misquiz julzñi žoñej chekanaqui? Už čnii misquiz atintiňi žoñej, jaa? Tii razunal cjiwčha: Misquiz julzñi žoñičha tucquin chekanaqui. Jalla nuž cjenami wejrqui ančhucaporquiz atintiňi žoñižtakatzčha.

²⁸ Ančhucqui wejttan chica žejlchinčhucpančha wejtquiz anawali watanami. Wejtquitztan ana zarakchinčhuccha. ²⁹ Jalla nižtiquitztan wejrqui ančhuc uchačha, mantíni jilirinaca cjisjapa. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantíni jiliri cjisjapa wejr utčhaja, jalla nižta. ³⁰ Jalla nuž cjen

ančhucqui arajpach wajtquin wejttan chica želaquicičha, nižaza wejttan chica lulznaquičha. Nižaza nekziqui wejttan chica jilirž sillquiz julznaquičha tuncapan Israel t'akquiz žoninaca pjalzjapa.

SIMON PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI CHIYAQUIČHA

³¹ Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Simona, Simona, tiim zizaquičha amqui. Satanasqui am pecčha, niiž parti cjiskatzjapa. Trigožtakaz layinz pecčha, ujquiz tjojtskatzjapa. ³² Simona, am laycu tjurt'ižinchinčha ana juc'anti upa kuzziz cjejajo. Amqui Yoozquin tjapa kuztan quejpžcu am jilanaca yanapaquicičha tjup kuzziz tjurt'ajo.

³³ Nekztanaqui Simonaqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, wejrqui listučha amtan chica ojkzjapa; carsilquizimi lusasačha; nizaza amtan chicapachami ticsnasačha.

³⁴ Jalla nuž chiiquitztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Pedro, amquíz chiyučha, ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquitztan nicaquičha. Čhjep wilta wejr ana pajním chiyaquičha.

JESUSIŽ CHIIŽINTA TAKUNACA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui paljaychičha, tuž cjican:

—Tuquiqui wejrqui ančhuc cuchanchinčha ana quelzziz, nižaza ana paazziz, nižaza ana yekyat čhjatchiz. Jalla nuž okan ćančhucaquiz čhjulut pjaltichiya?

Nekztanaqui ninacaquai kjaazičha:

—Anaž čhjulumi pjaltichičha, —cjican.

³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Anziqui jakziltat quelzziz cječhaja, nii quelzqui chjicha. Nižaza jakziltat

paazziz cječhaja, nii paazqui chjicha. Jakziltat ana armichiz žejlčhaja, persun chaquita tuyžla, arma kjayžjapa. ³⁷ Ančhucaquiz chiyučha. Wejt puntuquiztanaqui Yooz takuqui tuž cjičha: "Castictaž cjequičha anawal žoñinacžtan chica". Wejt persunquiz cumplistančha nii cijrta Yooz takuqui. Nižaza tjapa cijrta Yooz takuqui wejt puntuquiztan cumplistančha.

³⁸ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjičhičha:

—Wejt Jiliri, tekzi pizc arma žejlčha.

Jesusaqui kjaazičha:

—Nužquizka cjlila, —cjican.

JESUSAQUI YOOZ EJPŽQUIN MAYIZICHIČHA

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Olivos cjita curullquin ojkchičha, jalla nicju ojkñipantačha. Tjaajjinta žoñinacaqui Jesusižquiz apzičha. ⁴⁰ Olivos cjita curulla irantičcu, Jesusaqui cjičhičha:

—Yooz Ejpžquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajjintanacžquiztan žoñiž maz čhjacta, jalla nužullquin ojkchičha. Jalla nicju quillsičha Yooz Ejpžquin mayizizjapa.

⁴² Mayizican cjičhičha:

—Yooz Tata, amqui munaquiuž niiqui, wejr liwriyalla tii sufrisquitztan. Pero anal wejt kuzcama ojkz pecučha. Jaknuž am kuz munčhaja, jalla niicama ojkz pecučha.

⁴³ Jalla nii oraqui arajpachquitztan tsjii Yooz Epiž cuchanžquita anjilaqui jecžquichičha, Jesusa azi tjaazjapa.

⁴⁴ Jesusaqui jalla nuž anche llact'azcan, tjapa aztan Yoozquin mayizatčha. Jalla nuž mayizan anche pjalni pjatzičha ljocžtakaz čhujatčha yok kjutni.

⁴⁵ Yoozquin mayiziz žeržcu, tsjitsičha Jesusaqui. Nekztanaqui niiž

tjaajjintanacžquiz quejpchičha. Ninaca llaquizinpantiž tjajatčha. Nuž cjen Jesusaqui tjajni zalchičha. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjičhičha:

—¿Ančhucqui kjažtiquiztan tjaj-jo? Žaažna, Yoozquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

JESUSA PRESO TANTA

⁴⁷ Jesusaž ima parla žerznan, walja žoñinaca tjonchičha. Judas cjita žoñiž qui tucquinpan tjonchičha. Judasqui nii tuncapan illzta

žoñinacž partiquiztantačha. Nekztan Jesusižquin macjatchičha chjulzjapa.

⁴⁸ Jesusaqui Judasquiz cjičhičha:

—Judas, čwejr tsjii chjulžcum amqui tarazunaquiya? Wejrtčha Yooz cuchanžquita žoñtqui.

⁴⁹ Jesusižtan žejlni žoñinacaqui jalla nižta cheržcu, pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, čcuchillu armižtan tjurt'aquiya?

⁵⁰ Tsjii nii tjaajjintanacžquiztan timplu jilirž piyuna čhjorritchichičha, žew cjuňi chjajtžinchičha. ⁵¹ Pero Jesusaqui cjičhičha:

—Nužquizkaz cjee. Armižtan ana iya tjurt'aquičha.

Nekztanaqui nii orapacha Jesusaqui nii piyunž cjuňi lanžcu čhjetinchičha.

⁵² Timplu chawc jilirinacami nižaza timplu zultatž jilirinacami, nižaza wajt jilirinacami, jalla ninacami Jesusa preso chjichičha tjonchičha. Ninacžquiz paljaychičha Jesusaqui, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui cuchillu armižtan, nižaza tuñžtan tjonchinčhucta, wejr tanzjapaya?

—Wejrqui tjañ žoñtkaya? ⁵³ Zapuru timpluquiz kamchinčha ančhucatan chica. Nii oraqui wejr ana kjaž cjičhinčhucčha. Pero anzičha ančhuca tanz oraqui. Tii orakaz zumchiquiz kamñinacaqui mantasačha.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI CHIICHIČHA

⁵⁴Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusa preso tanchičha. Tanžcu timplu chawc jilirž kjuya chjitchičha. Pedruqui ažkquitztanalla apzicha. ⁵⁵Jalla nii jilirž kjuy patio taypiquiz tsjii uj luminaru taazičha. Žoñinacaqui uj mytata julzi želatčha. Nižaza Pedruqui ninacžtan chica julzi želatčha. ⁵⁶Jalla nuž uj kjanquiz julzi želan, tsjaaj piyun žonqui Pedro žejlñi cherchinčha. Nekztan naaqui cjichinčha:

—Tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñitala, niiž tiic, čana jaa?

⁵⁷Pedruzti nuž cjitiquiztan nicchičha, tuž cjican:

—Cullaca, nii žoñi anal pajučha.

⁵⁸Jalla niiž wiruñpacha, tsjiuzuñ Pedro cherchizakazza. Jalla nuž cheržcu, cjichičha:

—Amqui nii parti žoñimla.

Nekztanaqui Pedruqui kjaazičha; tuž cjican:

—Anapančha wejrqui.

⁵⁹Tsjii orquitzanaqui yekja žoñiqui paljaychizakazza, tuž cjican:

—Ultim werara, tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñipantala. Tiiqui Galilea wajtchiz žoñizakazla.

⁶⁰Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichičha:

—Jila, čhjulukam nižta chiičhani, anal zizučha.

Jalla nuž chiyan nii orapachaqui tsjii wallpi jora kjawchičha. ⁶¹Jalla nuž wallpi jora kjawan, Jesusaqui Pedruž kjutni kjutžcu cheržquichičha. Jalla nižtiquiztan Pedruqui, Jesús Jilirž tuqui chiita cjuñzičha. Tuquiqui Jesusaqui cjichičha: “Ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquichičha. Čhjep wilta wejr ana pajním chiyaquichičha”. ⁶²Jalla nuž

watžcu, Pedruqui ulanchičha. Nuž ulanžcu ancha kaachičha, Jesusa ana pajni chiižcu.

⁶³Jesusa itzni žoñinacaqui walja iñarchičha. Nižaza Jesusa wjajtchičha. ⁶⁴Nižaza Jesusiž čhjucqqui chawjcžinžcu yujequiz kijtchičha, tuž cjican:

—iTantiyalla! ¿Ject am kijchjo?

⁶⁵Nižaza niiž quintra čhjul anawalinacami chiichičha, nuž iñarchičha.

JESUSA JILIRINACŽ YUJCQUIZ CHJICHTA

⁶⁶Tjuñiž tjetwctanalla, tjapa judío jilirinacaqui juntassičha, wajt jilirinacami, timpla jilirinacami, lii tjaajiñinacami, jalla ninacami. Jalla nekztanaqui Jesusa chawjc parliz kjuya chjitchičha. Nicju ajczi jilirinacžquin apantichičha. Nekztan jilirinacaqui niižquiz pecunchičha, tuž cjican:

⁶⁷—Jaziqui am chiya, čampanim Cristumpanikaya?

Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrqui “jesalla” cjež niíqui, anaž wejr criyaquiž ančhucqui. ⁶⁸Nižaza wejrqui ančhucaquiz pewcznaž niíqui, anaž wejr werara kjaazta cjeečha. Nižaza wejr anaž cujtznaquičha ⁶⁹Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtčha. Tekztanpacha wejrqui tjapa azziz Yooz Ejpž žew latuquiz julzil cjeečha. —Jalla nuž kjaazičha Jesusaqui.

⁷⁰Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi žoñinacaqui pecunchičha, tuž cjican:

—¿Am Yooz Majchimpanikaya?

Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrpančha, ančhucž pecunčha, jalla nužupančha.

⁷¹Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichičha:

—¿Chjul juc'antiž tisticu tumpasajo? Uchumpachala niiž persun ata chiiñi nonztaqui, ana wali chiichičha, “Yooz Majchčha wejrqui” cjican.

JESUÍSTAN PILATO CJITA JILIRŽTAN

23 ¹Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi jilirinacaqui tsjitsičha. Nekztanaqui Jesusa chjitchičha Pilato cjita jiliržquin. ²Jalla nicju uj tjojtñi kallantichičha, tuž cjican:

—Wejrnacqui tii zoñi wajtchinčha, tii wajtchiz žoñinacžquiz anawaliž aptjapcan zelatčha. Jalla nuž wajtchinčha. Tii zoñizakaz cjičha: “Uchumqui Romanž jilirž tasa ana tjaaz waquizičha” jalla nuž cjičha tiiqui. Nižaza cjičha, “Wejrtčha Yooz cuchanžquita Cristutqui”. Nuž cjican, cjičha, “Wejrtčha chawc jiliritqui”.

³Jalla nekztanaqui Pilato cjita jiliriqui tuž pewczičha:

—¿Judío wajtchiz žoñinacž chawc jilirim amya?

Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jalla nužupančha, am nuž chiita, jalla nii.

⁴Nekztanaqui Pilatuqui timpla chawc jilirinacžquiz, nižaza žejlñi žoñinacžquiz cjichičha:

—Anal tii zoñžquiz chjul ujmi wachučha.

⁵Nii žoñinacazti ancha ujquiz tjojtskatz pecatčha. Jalla nižtiquiztan cjichičha:

—Tii zoñiqui niiž tjaajintižtan waljaž tjojktila tjapa Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui. Primiraqui Galilea yokquinž nižta paatčha tiiqui. Jaziqui tekzi nižtazakaz paačha.

JESUSA HERODIŽQUIZ CHJICHTA

⁶Jalla nuž nonžcu, Pilatuqui pewczičha, tuž cjican:

—¿Tiiqui Galilea yokchiz žoñikaya?

⁷“Jesalla” cjican kjaaztan, Pilatuqui Herodes cjita Galilea chawc jiliržquin nii Jesusa cuchanchičha. Herodesqui Jerusalén wajtquiz želatčha nii ora.

⁸Jesusa cheržcuqui Herodesaqui ancha cuntintutačha. Walja niiž puntuquiztan quintunaca nonchičha. Jalla nižtiquiztan ažkanaca Jesuísitan zalz pecatčha. Jesusa milajru paañi cherz pecatčha. ⁹Herodesaqui walja pewcni kallantichičha. Pero Jesusazti ana kjaazní žejlchičha. ¹⁰Jalla nicju zakaz timpla jilirinacami lii tjaajiñinacami chicapacha želatčha. Ninacaqui walja Jesusiž quintra chiichičha, uj tjojtunzjapa. ¹¹Herodesaqui zultatunacžtan Jesusa iñarchičha. Burla paachičha. Zultatunacaqui Jesusižquiz chawc jilirž punchu tjtuzičha. Jalla nekztanaqui Herodesaqui wilta Pilatužquin cuchanžquichičha. ¹²Nii oraqui Herodestan Pilatužtan amigo pajassitačha. Niiž tuquiqui quintratačha.

JESUSA PILATUŽQUIN CUCHANTA

¹³Jalla nekztanaqui Pilatuqui juntjapchičha timpla jilirinacami wajt jilirinacami, nižaza žoñinacami.

¹⁴Juntjapžcu, cjichičha:

—Anchucqui wejtquiz tii zoñi zijičchinčucčha, tuž cjican: “Tii zoñiqui žoñinacaz̄ aptjapñicha”. Nekztanaqui anchuca yujcquiz tiižquiz pecunchinla. Jalla nuž pecuntiquiztan tii zoñž ujqui ana watchinpanla, anchucaž tii zoñžquiz uj tjojtuntiquiztanaqui.

¹⁵Herodesaqui nižazakaz ana chjul ujmi watchičha. Jalla nižtiquiztan wilta wejtquin cuchanžquitačha. Ziza anchucqui, tii zoñiqui anapanž ticz waquizičha. ¹⁶Jaziqui cunkal casticačha, nekztanaqui cutsnačha.

¹⁷Nii pijstiquiz cjenaqui Pilat jiliriqui cuzturumpichiztačha, tsjii

pres žoñi liwrii cuts, jalla nii. Nii cuzturumpi paañitačha žoñinacž kuz wali cjisjapa.¹⁸ Jalla nuž Pilatuž chiitiquiztanaqui tjappacha nii žoñinacaqui kjawi kallantichičha, tuž cjican:

—iPanž chjichla tiiqui! iAntiz Barrabás cutsla!

¹⁹ Jalla nii Barrabasqui carsilquiz chawctatačha, nii wajtquin jilirž quintra žoñinaca aptjaptkalčha, y nižaza žoñiž contkalčha. Jalla nižtiquiztan carsilquiz chawjctatačha.

²⁰ Pilatuquí Jesusa cuts peccan žoñinacžquiz wilta paljaychičha.

²¹ Nii žoñinacazti juc'anti altu joržtan kjawchičha, tuž cjican:

—iCruzquiz ch'awczna! iCruzquiz ch'awczna!

²² Čħejp wiltiquiz Pilatuqui paljaychičha tuž cjican.

—Tii žoñi, ċeħħul anawali paachejo? iWejrqui tii žoñż uj ana wachula! iAnažticz waquizičha tiiqui! iJaziqui cunkal casticačha, nekztanac cutsnačha!

²³ Pero nii žoñinacazti juc'anti kjawchičha, "Cruzquiz ch'awczna" cjican. Timplu jilirinacami žoñinacami ancha kjawchičha, Pilatuž kuz atipscama.²⁴ Jalla nuž kjawtiquiztan Pilatuqui ninacž kuzcama paachičha. Jesusa cruzquiz ch'awczcajo mantichičha.²⁵ Nižaza Pilatuqui Barrabás cjita žoñi cutzičha žoñinacž kuzcama. Nii Barrabasqui carsilquiztačha, jilirž quintra žoñinaca aptjaptiquiztan, nižaza žoñi contiquiztan. Pilatuqui Jesusa intirjichičha nii žoñinacž kuzcama wali cjejajo.

JESUSA CRUZQUIZ CH'AWCTA

²⁶ Jalla nekztanaqui zultatunacaqui Jesusa chjitchičha, cruzquiz ch'awczjapa. Jalla nuž chjichan tsjii

žoñi tanzičha crusa tjuzjapa. Nii žoñiqui Cirene wajtchiztačha, Simona cjitatačha. Jochquiztan tjonatčha. Jalla nuž Simona tanžcu zultatunacaqui Jesusiž crusa tjuzzičha. Nekztan Jesusiž wirquiz ojkkatchičha.

²⁷ Walja žoñinacaqui apznatčha. Walja maatakanaca kaacan kjawcan ancha llaquita apzicha.²⁸ Pero Jesusaqui maatakanacžquiz cheržcu paljaychičha, tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz maatakanaca, wejtquiztan ana kaa. Ančhuca persunjapa nižaza ančhuca maatinacžquiztan kaa.²⁹ Tsjii ora tjonaquičha. Nii oraqui žoñinacaqui sufris cjen chiyaquičha, "Ana majtňi maatakanacaqui cuntintuž cjequičha. Nižaza anaž icchi maatakanacaqui cuntintuž cjequičha. Nižaza anaž piz t'ichiňi maatakanacaqui cuntintuž cjequičha".³⁰ Nii ora zakaz žoñinacaqui walja sufris cjen curunacžquiz paljayaquičha, tuž cjican: "Wejtnac juntuň tjojtžca". Nižaza lumanacžquiz cjequičha, "Wejrnacž chjojsna, tsjii tjatta cunta".³¹ Tsjii ch'ožni muntiquiz tižta paaquiž niiqui, kjoñ muntiquiz juc'ant ana wali paaquičha. —Jalla nuž paljaychičha Jesusaqui.

³² Zultatunacaqui pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awczjapa chjitchičha Jesusižtan chica.³³ Calavera cjita yoka irantičcu, Jesusa cruzquiz ch'awcchičha. Nižaza nii pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctazakaztačha, tsjii tjañizti žew latuquiztan, tsjii tjañizti zkar latuquiztan.³⁴ Cruzquiz ch'awctan, Jesusaqui cjichičha:

—Yooz Tatay, tii žoñinaca pertuna, čħjulut paačħaha, anaž intintiħha ninacaqui.

Nii ora zultatunacaqui Jesusiž zquiti tanzjapa, zurtiyassičha.³⁵ Jalla nekzi žoñinacaqui walja chekznatčha.

Jilirinacami ancha burla paachičha, tuž cjican:

—Tiiqui yekjanaca liwriichičha.

Ultim werar Cristumčhalaj
niiqui, Yooziž illztamčhalaj niiqui,
persunpacha liwriyalla.

³⁶ Nižaza zultatunacauqui burla
paachičha. Macjatču jar vinu
tirinchičha. ³⁷ Nižaza cjichičha:
—Amqui judionacž chawc jilirimčhalaj,
niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁸ Nižaza cruzquiz Jesusiž ach
juntuň litranaca cijrtatačha. Čhjep
tawkquiztan cijrtatačha, griego taku,
latín taku, hebreo taku. Jalla tuž
cijrtatačha: “Tiičha judionacž chawc
jilirioui”.

³⁹ Tsjii ch'awcta tjañi žoñiqui
Jesusižquiz ana wal taku chiichičha,
tuž cjican:

—Amqui Cristumčhalaj niiqui,
persunpacha liwriyalla. Nižaza
wejrnamciž liwriya.

⁴⁰ Tsjii ch'awcta tjañizti nii tjañ
mazquiz ujzičha, tuž cjican:

—Amqui cruzquiz ch'awctazakazza.
¿Am anam Yooz eks, kjažtatajo?

⁴¹ Učhumqui ujquiztan sufristančha.
Cruzquiz ch'awcta cjispanz waquizičha.
Tii žoñizti ana čhjul ujchizza.

⁴² Nekztan nii tsjii tjañ žoñiqui
Jesusižquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Jesusu, čhjulorat amqui mantiz
kallantačhaja, jalla nii ora wejr
cjuñznalla.

⁴³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha,
tuž cjican:

—Weraral amquiz cjiwčha,
tonjtanpacha amqui wejttan chica
cjequičha, Paraíso cjeta zuma
yokquinaqui.

JESUSAQUI TICZIČHA

⁴⁴ Nii oraqui taypuruž cjisnatčha.
Tjapa nii yokaqui zumchi cjissičha,

majñakak oracama. ⁴⁵ Tjuñiqui zumchi
cjissizakazza. Nižaza pajk timplu
cortina chicata wjajrzičha. ⁴⁶ Jalla
nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan
kjawchičha, tuž cjican:

—Yooz Tatay, am kjarquiz wejt animu
cumpjiyučha.

Jalla nuž chiižcu, ticzičha.

⁴⁷ Jalla nuž watchi cheržcu tsjii
romanž zultat jilirioui Yooz honora
paljaychičha, tuž cjican:

—iUltim weraratakalčha,
tiiqui lijitum žoñitakalčha! Ana
ujchiztakalčha.

⁴⁸ Nižaza nuž watchi cheržcu tjapa
nii cherñi žoñinacaqui ancha llaquita
ojkchičha. ⁴⁹ Jesusiž mazinacami
nižaza nii Jesusa Galilea wajtquiztan
apzi maatakanacami ažkquiztan
chekzcan quirchičha. Tsjitsukaz
cheksičha nii watñiqui.

JESUSIŽ CURPU SIPULTURQUIZ TJATŽTA

⁵⁰ Tsjii zuma žoñi želatčha José
cjita. Yooz mantitacama kamñitačha.
Judea yokquin Arimatea wajtchiz
žoñitačha. Judiuž jilirinacž partitačha.

⁵¹ Nii zuma Josequi Yooz mantiz
tjuñiž tješničpantačha. Nižaza niiqui
anatačha Jesusa conz kuzzizqui
parti jilirinacžtanaqui. ⁵² Nekztan
Pilatužquin ojkchičha Jesusiž curpu
mayi. ⁵³ Nekztanaqui Josequi Jesusiž
curpu cruzquiztan apakžcu tsjii wali
pajk pañužtan capzičha. Nekztanaqui
sipulturquiz tjatžičha. Nii sipulturuqui

wali pajk mazquiz pjettatakalčha.
Anatakalčha yekja almami tjatta
niiqui. ⁵⁴ Jeejz tjuñi žcatžintiquiztan,
žoñinacaqui tjacznatčha jeejz tjuñquiz
žejlzjapa. ⁵⁵ Nii Galilea yokquiztan
Jesusižtan chica tjonchi maatakaqui
Juzquiz apzičha, Jesusiž sipulturu

cheri, jaknužt tjatžtažlaja, nii cheri.

⁵⁶Jalla nekztanaqui persun kjuya quejpžcu, zuma ulurchiz aceitenaca nižaza tajlinz cremanaca jalla nii tjacičha. Nekztanaqui jeejz tjuñquiziqui jeezicħa, judiuž lii jaru.

JESUSAQUI JACATATCHIČHA

24 ¹Tumincuqui simana kalltiznan maatakanacaqui Jesusiż sipultura ojkchičha walja wentan. Tjaccta ulurchiz aceitenaca chjitchičha, Jesusiż curpu tajlinzjapa. Jalla nuž okan yekja maatakanacaqui cumpant'ichizakazza. ²Jalla nicju irantičeu nii sipulturu pjucžta mazqui cjetžta cherzičha. ³Nekztanaqui sipulturquiz luzzičha. Pero Jesusiż curpuqui ana wajtchičha. ⁴Jalla nižtiquiztan ninacž kuz turwayskatatčha. Ana jaknužquin zizi atchičha, čħjulu paachuca, jalla nii. Nuž želan pucultan luctak žoñižtakaz tsjitsi cherzičha. Ninacž zquiti walja llijatħha. Maatakanacžtan chica cjissiċha.

⁵Jalla nuž cheržcu walja tsucchičha maatakanacaqui. Tuzi t'okzičha. Jalla nuž cjen pucultan luctakažtakaz anjilaqui chiižinchičha maatakžquiz, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztam ančhucqui tizzinacporquiz žejtňi žoñi kjurjo? ⁶Anaž tezk žejlħa niiqui. Jacatatchičha niiqui. Ančhucž cjuñzna, Galilea yokquiz ojklayan Jesusaquí nižta mazinchipanla, jalla nii. ⁷Nicju Jesusaquí mazinchičha, “Yooz Epiž cuchanžquita Žoñtčha wejrqui. Ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeħha. Nižaza cruzquiz ch'awcžcu contal cjeeħha. Pero čħejep majquztanaqui jacatatačha”. Jalla nuž Jesusaquí mazinchitačha.

⁸Jalla nuž chiyan maatakanacaqui cjuñzičha Jesusiż mazintanaca.

⁹Jalla nekztanaqui sipulturquiztan

quejpžcu, tjappacha quint'ichičha niiž tuncamani illzta žoñinacžquiz, nižaza tjapa nekz žejlñi žoñinacžquiz.

¹⁰Jalla nii quint'iñi maatakanacaqui tižta tjuuchiztačha: María Magdalenatačha, Juanatačha, Jacobuž maatačha Mariqui, nižaza tsjii kjaž yekja maatakanacatačha. Jalla ninacaqui Jesusiż illzta žoñinacžquiz quint'ichičha, jaknužt watchi, jalla nii. ¹¹Jalla nii maatakanacž quint'ita anapan criichičha Jesusiż illzta žoñinacaqui.

—¿Čħjulukat lucruratažtakaz chiičħani nii maatakanacaqui? —jalla nuž cjichičha Jesusiż illzta žoñinacaqui.

¹²Jalla nuž ana criižcumi Pedruquí ulanžcu sipulturu cherzni zajtchičha. Colžcu sipulturu kjuylħuc cherzičha. Nii capžta pañunaca tsjii latu chjokkžta želatčha. Jalla nii cheržcu, walja kuzquiz pinsican ojkchičha, čħjulut watħħaja, jalla nii.

EMAUS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹³Nii noojpacha pucultan Jesusiż tjaajinta žoñinacaqui Emaús cjita watjaž okatħha. Emaús watjaqui tsjii tuncaman kilometrotačha Jerusalén wajtquiztan.

¹⁴Jicquz ojkcan, ninacpora parlassatčha, tjapa Jesusiż puntu watchinaca, jalla nii. ¹⁵Nuž parlasan, Jesusapachačha žcatžinžiqui. Nekztan ninacžtan chica ojkchičha. ¹⁶Jesusižtan chica ojkcanami, nii pucultanaqui anapan pajni cjissiċha.

¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaquí ninacžquiz pewċiċha, tuž cjican:

—Jicquz ojkcan, čħħul puntu ančhucqui parlašo? ¿Kjažtiquiztan llaquita ančhuc ojkjo?

¹⁸Tsjiuzuñqui Cleofás cjtatačha. Jalla niiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz wajtchi quintu zizza. Am nekz žejlcan, čnii watchinaca anam ziz, ja?

¹⁹Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—¿Chjulu watchitaya?

Nekztanaqui nii pucultanaqui cjichičha:

—Tii quintu žejlčha. Tsjjii Jesusa cjita žoñi želatčha, Nazaret wajtchiz žoñi. Yooz taku paljayñi profetatačha niiqui. Yooz Ejpž yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi walja Yooz aztan milajrunaca paachičha. Nižaza Yooz taku zumapan parlichečha.

²⁰Jalla nekztanaqui učhum timplu jilirinacami učhum wajt jilirinacami nii Jesusa intirjichičha cruzquiz ch'awczjapa, conzjapa. ²¹Wejrnatcqui cjetučha, “Niiqui Israel wajtchiz žoñinaca liwriyaa” cjichintačha. Nižaza tonjtanpacha čhjep majčha, tižta watchiqui. ²²⁻²³Wejtnacauquiztan tsjii kjaž maatakanacaqui wentan Jesusiž sipulturu cherzni ojkchičha. Jalla nekztanac “Jesusiž curpu ana žejlcha” cjican tjonchičha.

Tjonžcu quint'ichičha, tižta.

Sipulturquin anjilanaca chertkalčha. Anjilanacaqui cjtikalčha “Jesusaqui vivo žejtchičha” cjican. Jalla nuž quint'itkalčha maatakanacaqui. Jalla nuž quint'itiquiztan tsuchinchä wejrnatcqui. ²⁴Jalla nii quintu nonžeu tsjii kjažt wejtnaca mazinacaqui sipulturu cherzni ojkchičha. Nii maatakaž quint'ita, jalla nižtapacha cherzičha. Pero Jesusa ana cherchičha.

²⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Ancha ana intintiñi ančhucqui. ¿Kjažtatajo? iAncha ch'amán criichinčhucčha tjapa Yooz taku paljayñi profetanacž cijrtaqui! ²⁶Ima honorchiz mantican, Cristuqui nuž sufrispantaž niic, čana jaa?

²⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tjaajñi kallantichičha, tjapa

cijrta Yooz takunaca niiž puntuquiztan, jalla nii. Tjaajincan, Moisés cijrta libruquiztan kallantichičha. Nižaza tjappacha Yooz taku paljayñi profetanacž libruquiztan tjaajinchichičha niiž persun puntuquiztan.

²⁸Jalla nekztanaqui jakziquin ojktchaja, jalla nicju irantitan, Jesusaqui tira wajtz cjichitačha. ²⁹Nii pucultan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatčha, tuž cjican:

—Wejtnacatan žela. Tjuñi zezillaäz cjissa, joz zumčha.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan chica tsjii kjujquiz želi luzzičha.

³⁰Nekztanaqui tjapa ninacaqui misquiz julzičha. Nuž julžcu Jesusaqui t'anta tanzičha niiž kjaržtan. Nekztanaqui Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichičha. Nekztan ninacžquiz tojzičha. ³¹Nuž paan nii pucultan žoñinacaqui Jesusa pajniž cjissičha, čhjujqui cjetžintažtakaz. Pero nii orapacha Jesusaqui liwj katchičha. ³²Nii pucultanaqui ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—Učhumnacatan jiczquiz okan nižaza Yooz taku tjaajnan, učhumnaca kuzqui ancha zint'atčha. Jalla nižtataž, čana jaa?

³³Jalla nekztanaqui ana tjewžcu Jerusalén watja quejpchičha. Jalla nicju Jesusiž tuncaman illzta žoñinacžtan zalchičha, yekja mazinacžtan juntazzi.

³⁴Ninacaqui cjichičha:

—Ultim werara jacatatchipančha Jesusa Jiliriqui. Simonaqui zakaz cherchičha.

³⁵Nekztanaqui nii pucultanaqui zakaz quint'ichičha, jaknužt jicquiz okan, ninacžquiz watčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesusižquiz pajtčhaja t'anta tojznan, nii quint'ichizakazza.

JESUSAQUI TIRIPINTIT PARIZICHIČHA

³⁶Jalla nuž parlan, Jesusapachačha ninacžtaypiquiz tsijtsiqui. Jesusaqui ninacžquiz tsaanchičha, tuž cjican:

—iZuma kuzziz cjee!

³⁷ Ninacaqui ancha ispantichi cjissičha, ancha tsucchičha. Pinsichičha, “Almaž caa” cjican. ³⁸ Pero Jesusaqui cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui tsucchinčhucta? ¿Kjažtiquiztam wejt puntuquiztan ančhuca kuzquiz turwaysita? ³⁹ Wejt kjaraž cherzna. Wejt kjojchaž cherzna. Wejrachačha. Lanzna. Chera. Tsjjii alma animuqui ana janchichizza, nižaza ana tsijichizza. Ančhucqui cherčha, wejrtčha janchichizmi tsijichizmi.

⁴⁰ Jalla nuž chiičan, Jesusaqui kjaranaca kjojchanaca tjeezičha.

⁴¹ Jalla nekztanaqui nii žejlñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichičha, “Jesusaqui žejlčha werara, ana werara”, nii. Nižtami cuntintutačha. Ispantichi želan, Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucalcta čħjulut luljzjapa žejl?

⁴² Nekztanaqui Jesusižquiz tjaachičha ch'iz canca, nižaza mazk'a.

⁴³ Jesusaqui nii čħjeri tanžcu lulchičha ninacaž cheran. ⁴⁴ Nekztanac cjichičha:

—Tuquiqui ančhucaltan žejlcan ančhucaquiz mazinchintačha, jaknužt wejtquiz watstantažlaja, jalla nii. Jaziqui cumplispantačha tjapa wejt puntuquiztan cijirta Yooz takunaca.

Moisesqui wejt puntuquiztan cijirchičha, nižaza tuquita Yooz taku paljayñi profetanacaqui cijirchizakazza wejt puntuquiztan. Nižaza salmos cjita liwruquiz cijirta zakaztačha wejt puntuquiztan. Jalla nii tjapa cumplispantačha.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Yooz taku tjaajincan zumpacha intintiskatchičha.

⁴⁶ Nižaza cjichičha:

—Jalla tuž cijirtatačha. Cristuqui ticspantačha. Nižaza čħjep majquitzan jacatatspantačha.

⁴⁷ Nekztan Cristuž mantita kamañquiz kamcan žoñinacaqui tjapa kjutñi nacionanacaran liwriiñi taku paljaystančha. Jerusalén wajtquiztan liwriiñi taku paljayi kallantistančha. Jalla tuž cjican, paljayaquičha, “Yoozquin kuzziz cjee, nižaza kuznaca campiya, ujnaca pertunta cjisjapa”. ⁴⁸ Ančhucqui jalla nižtapacha paljayaquičha. Tisticunacačha ančhucqui.

⁴⁹ Yooz Ejpqui ančhucaquiz taku compromitħičha ančhuca kuzquiz Espíritu Santu cuchanzjapa. Wejrqui ančhucaquiz wajilla cuchanžcačha nii wejt Yooz Epiž compromitta Espíritu Santo, jalla nii. Nižaza tii Jerusalén wajtquizpachaž kamla, tsewctan cuchanžquita Espíritu Santuž azi tanzcama.

JESUSA ARAJPACHQUIN CHJICHTA

⁵⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchičha wajtž tjiya, Betania cjita watjacama. Jalla nicju kjara waytižcu, ninacžquiz cjichičha:

—Yooz Ejpqui ančhucaquiz zuma yanapla.

⁵¹ Jalla nuž chiičuqui, Jesusaqui ninacžquitzan zarakchičha. Tsewccħucpacha waytiscu chjichtatačha. ⁵² Nii ecta žoñinacaqui Jesucristuž honora paljayżu Jerusalén cjita watja ancha cuntintuž cuttiżquichičha. ⁵³ Jalla nicju ninacaqui timpluquiz pan žejlchičha, Yooztajapa honora waytican. Jalla nužoj cjila. Amén.